LIBERTAS PAPER
European EEIG Information Centre

44

EVROPSKO GOSPODARSKO INTERESNO ZDRUŽENJE (EGIZ)

[The EEIG in Slovenia]

Janja Bedrač

LIBERTAS

EVROPSKO GOSPODARSKO INTERESNO ZDRUŽENJE

Janja Bedrač

Bibliografische Information der Deutschen Bibliothek

Die Deutsche Bibliothek verzeichnet diese Publikation in der Deutschen Nationalbibliografie; detaillierte bibliografische Daten sind im Internet über http://dnb.ddb.de abrufbar.

Janja Bedrač has achieved a Diploma in Law from the University of Maribor/Slovenia,with the following text on European Economic Interest Groupings (EEIG) in Slovenia. Prof. Marijan Kocbek covered this work. With this diploma thesis, partly written in London, the author has written the first comprehensive text on EEIG in Slovenia, in anticipation of the country's European Union accession in May 2004. This script has been written in Summer 2002.

Sindelfingen, April 2003

LIBERTAS - Europäisches Institut GmbH (LIBERTAS Verlag),
Vaihinger Straße 24, 71063 Sindelfingen, Germany,
Telefon +49/(0) 70 31/61 86-80; Telefax +49/(0) 70 31/61 86-86,
E-Mail: verlag@libertas-institut.com;
Internet: www.libertas-institut.com

ISBN 3-921929-26-1

§

ZAHVALA!

Delo Evropsko gospodarsko interesno združenje je nastalo kot diplomska naloga na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru pod mentorstvom prof. dr. Marijana Kocbeka, kateremu se za mentorstvo tudi ob tej priliki lepo zahvaljujem.

W. Shakespeare je pred stoletji zapisal, da bi bilo za svet bolje, če bi pobili vse pravnike. Hvala profesorjem in asistentom naše pravne fakultete, da so me v štirih letih prepričali, da se je Shakespeare motil in da smo lahko pravniki (tudi) koristni. Moji družini in vsem prijateljem pa se zahvaljujem za to, da me pustijo živeti v tem prepričanju.

Janja

VSEBINA

Kratice **7**

I. UVOD **14**

II. PRAVNA PODLAGA **16**

III. SPLOŠNI DEL **19**

1. VIDIKI MEDNARODNEGA ZASEBNEGA PRAVA 19

2. USTANOVITEVEGIZ 21
   - 2.1. Člani združenja 21
   - 2.2. Tretje države 22
   - 2.3. Ustanovitvena pogodba 22
   - 2.4. Registracija 24
   - 2.5. Objava 24
   - 2.6. Pravna osebnost 25

3. DEJAVNOST 26
   - 3.1. Splošno 26
   - 3.2. Prepovedi 26
   - 3.3. Teorija ultra vires 27
   - 3.4. Profesionalna združenja 28

4. ORGANI 30
   - 4.1. Skupščina 30
     - 4.1.1. Odločanje 30
     - 4.1.2. Spremembe članstva in sedeža 31
       - 4.1.2.1. Novi člani 31
       - 4.1.2.2. Odpoved člana 32
       - 4.1.2.3. Izključitev člana 32
       - 4.1.2.4. Smrt člana 32
       - 4.1.2.5. Odstop deleža 32
       - 4.1.2.6. Izplačilo deleža in nadaljnji obstoj združenja 32
       - 4.1.2.7. Prenos sedeža združenja 33
   - 4.2. Uprava 34
     - 4.2.1. Imenovanje in razrešitev članov uprave 34
     - 4.2.2. Pooblastila članov uprave 34
     - 4.2.3. Zastopanje 34
     - 4.2.4. Odgovornost članov uprave 35
     - 4.2.5. Delovno-pravni vidiki 35

5. FINANCIRANJE EGIZ 36
   - 5.1. Osnovni kapital 36
   - 5.2. Dostop do zunanjih virov financiranja 36
   - 5.3. Delitev dobička 37
   - 5.4. Obdavčitev 37

6. ODGOVORNOST ZA OBVEZNOSTI 39

7. UDELEŽBA EGIZ PRI JAVNIH LICITACIJAH 41
7.1. Javna naročila 41
7.2. Programi, financirani iz javnih skladov 42

8. EGIZ in KONKURENČNO PRAVO EU 43
8.1. EGIZ in 81. člen Pogodbe o ES 43
8.2. EGIZ in Uredba 4064/89 o nadzoru koncentracij 45
8.3. Nacionalno konkurenčno pravo 46

9. PRENEHANJE EGIZ 47
9.1. Načini prenehanja 47
9.2. Posledice prenehanja 47
9.3. Plačilna nesposobnost in neplačevanje obveznosti 48
9.4. Časovne omejitve 49

IV. POSEBNI DEL 50

1. POSEBNOSTI PO DRŽAVAH 50
1.1. Belgija 50
1.2. Danska 51
1.3. Nemčija 51
1.4. Grčija 53
1.5. Španija 53
1.6. Francija 54
1.7. Irska 55
1.8. Italija 56
1.9. Luksemburg 56
1.10. Nizozemska 57
1.11. Avstrija 58
1.12. Portugalska 58
1.13. Finska 59
1.14. Švedska 59
1.15. Združeno kraljestvo 60
1.16. Evropski gospodarski prostor (Norveška, Islandija, Liechtenstein) 61

2. Slovenska ureditev evropskega gospodarskega interesnega združenja 62
2.1. Splošno 62
2.2. Ureditev 62

3. EGIZ v praksi 65

V. SKLEPNE MISLI 67

Priloga: statistika števila ustanovljenih EGIZ 68

Literatura 69

Viri 72

Kratice

ACE – port. Agrupemento Complementar de Empresas
AE – šp. Agrupaciones de Empresas
AEIE - šp. Agrupación Europea de Interés Económico
port. Agrupamento Europeu de Interesse Económico
BGB – nem. Bürgerliches Gesetzbuch
BGH – nem. Bundesgerichtshof
BW – niz. Burgerlijk Wetboek
EEIG – ang. European Economic Interest Grouping
šved. Europeisk ekonomisk intressegruppering
EFTA – European Free Trade Agreement
EGIZ – evropsko gospodarsko interesno združenje
EGP – evropski gospodarski prostor (European Economic Area – EEA)
EESV – niz. Europese Economische Samenwerkingsverbanden
EOES – gr. Evropaikos omilos ikonomikou skopou - ευρωπαικός όμιλος οικονομικού σκοπού (ΕΟΟΣ)
EØFG - dan. Europæiske økonomiske firmagrupper
nor. Europeiske økonomiske foretaksgrupper ved gjennomføring
ES – Evropska skupnost
ETEY - fin. Eurooppalaisesta taloudellisesta etuyhtymästä
EU – Evropska unija
EWIV – nem. Europäische wirtschaftliche Interessenvereinigung
HGB – nem. Handelsgesetzbuch
GEIE - fr. groupement européen d'intérêt économique
it. gruppo europeo di interesse economico
GELE - ir. Grupail Eorpach um Leas Eacnamaioch
GIE – fr. groupement d'intérêt économique
GIZ – gospodarsko interesno združenje
GmbH – nem. Gesellschaft mit beschränkter Haftung
KG – nem. Kommanditgesellschaft
OFT – ang. Office of Fair Trading
OHG – nem. offene Handelsgesellschaft
PES – Pogodba o Evropski skupnosti
REGIE – Reseau europeen des GEIE
SE – Societas Europea
SOZD – sestavljena organizacija združenega dela

SMEs – small and medium-sized enterprises

ZZD – Zakon o združenem delu

ZGD – Zakon o gospodarskih družbah

TABLE OF CONTENTS

Abbreviations 7

I. INTRODUCTION 14

II. LEGAL BASIS 16

III. GENERAL PART 19

1. SOME PRIVATE INTERNATIONAL LAW ASPECTS 19

2. FORMATION of an EEIG 21
   - 2.1. Membership 21
   - 2.2. Third countries 22
   - 2.3. Contract of Formation 22
   - 2.4. Registration 24
   - 2.5. Publication 24
   - 2.6. Legal Personality 25

3. ACTIVITY 26
   - 3.1. General considerations 26
   - 3.2. Prohibitions 26
   - 3.3. Doctrine Ultra Vires 27
   - 3.4. Professional Groupings 28

4. ORGANS 30
   - 4.1. Members Acting Collectively 30
     - 4.1.1. Decision Making Process 30
     - 4.1.2. Modification of the Membership and Transfer of the Official Address 31
       - 4.1.2.1. Admission of New Members 31
       - 4.1.2.2. Withdrawal of a Member 32
       - 4.1.2.3. Expulsion of a Member 32
       - 4.1.2.4. Death of a Member 32
       - 4.1.2.5. Assignation 32
       - 4.1.2.6. Payment of the Participation and the Continuing Existence of EEIG 32
       - 4.1.2.7. Transfer of the Official Address 33
   - 4.2. Management 34
     - 4.2.1. Appointment and Disqualification of Managers 34
     - 4.2.2. Managers' Powers 34
     - 4.2.3. Represenation 34
     - 4.2.4. Liability of Managers 35
     - 4.2.5. Labour-law Aspects 35

5. FINANCE of EEIG. 36
   - 5.1. Starting Capital 36
   - 5.2. Access to External Financial Sources 36

5.3. Distribution of Profits 37
5.4. Taxation 37

6. LIABILITY for DEBTS 39

7. PARTICIPATION in PUBLIC CALLS for TENDERS 41
7.1. Public Contracts 41
7.2. Participation in Support Programmes 42

8. EEIG and EC COMPETITION LAW 43
8.1. EEIG and Art 81 of the Treaty on EC 43
8.2. EEIG and Council Regulation 4064/89 on the Control of Concentrations Between Undertakings 45
8.3. National Laws on Competition 46

9. TERMINATION 47
9.1. Manners of Termination 47
9.2. Consequences 47
9.3. Insolvency and Cessation of Payments 48
9.4. Time Limitation 49

IV. SPECIFIC PART 50

1. SPECIFICS by the MEMBER STATES 50
1.1. Belgium 50
1.2. Denmark 51
1.3. Germany 51
1.4. Greece 53
1.5. Spain 53
1.6. France 54
1.7. Ireland 55
1.8. Italy 56
1.9. Luxembourg 56
1.10. Netherlands 57
1.11. Austria 58
1.12. Portugal 58
1.13. Finnla. 59
1.14. Sweden 59
1.15. United Kingdom 60
1.16. European Economic Area (Norway, Island, Liechtenstein) 61

2. Slovene Regulation on EEIG 62
2.1. Introduction 62
2.2. Regulation 62

3. EEIG in PRACTICE 65

V. CONCLUSION 67

Appendix: Statistics of Formed EEIG **68**
Bibliography **69**
Legal Sources **72**

Abbreviations

ACE – port. Agrupemento Complementar de Empresas
AE – sp. Agrupaciones de Empresas
AEIE - sp. Agrupación Europea de Interés Económico
port. Agrupamento Europeu de Interesse Económico
BGB – ger. Bürgerliches Gesetzbuch
BGH – ger. Bundesgerichtshof
BW – neth. Burgerlijk Wetboek
EEIG – eng. European Economic Interest Grouping
swed. europeisk ekonomisk intressegruppering
EFTA – European Free Trade Agreement
EGIZ – slov. evropsko gospodarsko interesno združenje
EGP – slov. evropski gospodarski prostor (European Economic Area – EEA)
EESV – neth. Europese Economische Samenwerkingsverbanden
EOES – gr. Evropaikos omilos ikonomikou skopou - ευρωπαικός όμιλος οικονομικού σκοπού (ΕΟΟΣ)
EØFG - dan. europæiske økonomiske firmagrupper
nor. europeiske økonomiske foretaksgrupper ved gjennomføring
ES – slov. Evropska skupnost (European Community – EC)
ETEY - fin. eurooppalaisesta taloudellisesta etuyhtymästä
EU – European Union
EWIV – ger. Europäische wirtschaftliche Interessenvereinigung
HGB – ger. Handelsgesetzbuch
GEIE - fr. groupement européens d'intérêt économique
it. gruppo europeo di interesse economico
GELE - ir. Grupail Eorpach um Leas Eacnamaioch
GIE – fr. groupement d'intérêt economique
GIZ – slov. gospodarsko interesno združenje (Economic Interest Grouping)
GmbH – ger. Gesellschaft mit beschränkter Haftung
KG – ger. Kommanditgesellschaft
OFT – eng. Office of Fair Trading
OHG – ger. offene Handelsgesellschaft
PES – slov. Pogodba o Evropski skupnosti (EC Trety)
REGIE – Reseau européen des GEIE
SE – Societas Europea
SOZD – slov. sestavljena organizacija združenega dela

SMEs – small and medium-sized enterprises

ZZD – yug. Zakon o združenem delu

ZGD – slov. Zakon o gospodarskih družbah (Companies' Law Act)

I. UVOD

Osnovni cilj Evropske skupnosti je povezati ločena gospodarstva držav članic v enotno veliko gospodarstvo. Ta cilj je bil izostren leta 1985 z objavo namere po izoblikovanju notranjega trga do konca leta 1992. Skupen evropski trg pa lahko funkcionira samo tedaj, če lahko gospodarski subjekti iz različnih držav članic med seboj sodelujejo. Kljub temu da posamično nacionalno pravo za sodelovanje več oseb daje na voljo različne oblike gospodarskih družb, je v procesu uresničevanja skupnega notranjega evropskega trga obstajala potreba po oblikovanju specifičnega pravnega instrumenta za čezmejno sodelovanje. Uresničitev tega cilja pomeni *evropsko gospodarsko interesno združenje,*[1] v okviru katerega lahko podjetja v Evropski skupnosti sodelujejo od 1. julija 1989.

EGIZ lahko opredelimo kot ***nadnacionalni pravni instrument za sodelovanje dveh ali več podjetij, ki delujejo v vsaj dveh državah članicah Evropskega gospodarskega prostora, in katerega trajanje je lahko neomejeno, oblikuje pa se z namenom, da olajšuje ali razvija gospodarsko dejavnost njenih članic ter da izboljša ali poviša rezultate teh dejavnosti.***[2]

Združenje je torej v prvi vrsti *pravni mehanizem.* V okviru celotne Evropske unije ima sposobnost pridobivati pravice in prevzemati obveznosti vseh vrst od datuma registracije v državi uradnega sedeža.

Združenje je evropski instrument, ki podpira *sodelovanje gospodarskih mehanizmov, ki delujejo v različnih državah članicah.* Da je sodelovanje bistveni element združenja, dokazuje tudi predvideno prvotno ime obravnavanega instituta – tj. evropsko združenje za sodelovanje *(European Cooperation Grouping).* Drugi poudarek pa je na dejstvu, da udeležba fizičnih oseb z dejavnostjo zunaj Evropske unije ter pravnih oseb, ustanovljenih pod pravom tretjih držav, (vsaj za zdaj) ni mogoča. Zahtevata se vsaj dva člana, ki imata center uprave ali izvajata glavno dejavnost v različnih državah članicah.

EGIZ je lahko ustanovljeno za *določen čas,* ki mora biti opredeljen v ustanovitveni pogodbi, ali pa za *nedoločen čas.* V dvomu se šteje, da je združenje ustanovljeno za nedoločen čas.

Cilj združenja je olajševati ali razvijati gospodarsko dejavnost članov in izboljšati ali povišati rezultate teh dejavnosti. Njen namen ni doseganje dobička kot takega. Dejavnost združenja se mora navezovati na gospodarsko dejavnostjo članov in ne sme biti več kot zgolj dopolnilni instrument tem aktivnostim. Združenju je prepovedano prevzeti aktivnosti njegovih članov, slednji morajo ostati ekonomsko neodvisni od združenja.

Evropsko gospodarsko interesno združenje je torej instrument *sekundarnega sodelovanja.* Že organizirani in na določen način povezani subjekti se tukaj na višji ravni povežejo za sodelovanje na nepridobitni osnovi, ki posledično poveča konkurenčnost članov na enotnem trgu in s tem tudi njihov bilančni suficit. Zaradi svojih lastnosti je združenje v prvi vrsti instrument za sodelovanje malih in srednjih podjetij, ki lahko na ta način uspešneje delujejo na velikem trgu. Ker nacionalni pravni redi praviloma določajo *numerus clausus* pravnih oblik gospodarskega sodelovanja in ker se dovoljene oblike v Evropi od države do države razlikujejo,

[1] Odslej navajano kot EGIZ ali združenje

[2] D. van Gerven, C. A. V. Aalders, European Economic Interest Grouping; The EEC Regulation and its Application in the Member States of the European Community, Kluwer 1990, str. 7, par. 4; odslej navajano kot »van Gerven, EEIG

je za enotno delovanje na evropskem trgu bila potrebna uniformna ureditev te posebne oblike sodelovanja.

II. PRAVNA PODLAGA

Pravne okvire evropskega gospodarskega interesnega združenja je postavila ***Uredba ES št. 2137/85,***[3] ki jo je sprejel Svet ministrov 25. julija 1985, učinkovati pa je začela 1. julija 1989.[4]

Za model EGIZ je služilo francosko gospodarsko interesno združenje, izvirno imenovano *»groupement d'intérêt economique (GIE)«*. GIE je bilo uvedeno v Franciji leta 1967[5] z namenom, da olajšuje in razvija gospodarsko dejavnost članov ter poveča dobiček ali koristi iz teh dejavnosti. GIE je pravna oseba in se lahko ustanovi le za določen čas.[6] Najbolj znani primer GIE je združenje *»Airbus Industrie«,* v katerem so pri izgradnji vrste letal sodelovale britanske, nemške in španske družbe s francoskim raziskovalnim centrom Aerospatiale.

Uredba je bila sprejeta na podlagi *308. člena (ex 235.) Pogodbe o ES,* ki določa pristojnosti Sveta v nepredvidljivih zadevah – to so zadeve, v katere ES ne posega po izrecnem pooblastilu Pogodbe, ampak se pristojnost opredeli iz razlogov nujnosti in doseganja ciljev Skupnosti.[7] Uredba je tako morala biti sprejeta na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom s soglasno odločitvijo Sveta. Institucije niso bile vezane pri izbiri oblike akta, s katerim bi uvedle EGIZ. Namesto uredbe bi Komisija lahko izbrala tudi smernico. Razlika med obema je v tem, da je **uredba** splošno uporabna, v celoti obvezujoča ter se neposredno uporablja v vseh državah članicah; **smernica** pa je zavezujoča v luči rezultata, ki naj bo dosežen, tako da je izbor metode za dosego tega rezultata prepuščen državam članicam *(249. (ex 189.) člen PES)*. Komisija je v predlogu izbrala uredbo, za uporabnost katere ni potrebna zakonodajna intervencija države članice.[8] To pa še ne pomeni, da je *Uredba ES 2137/85* samozadostna. Že v preambuli uredba predvideva implementacijo:

»glede na to, da mora ta uredba začeti veljati takoj v celoti; medtem ko se mora izvajanje nekaterih določb vendarle preložiti, da bi države članice lahko najprej vzpostavile sistem za registracijo združenj na svojem ozemlju in odkrile določene zadeve, povezane z združenji...«[9]

Pri oblikovanju EGIZ je bilo potrebno poskrbeti za njegovo skladnost z drugimi statusno-pravnimi oblikami vsake posamezne države članice, ne glede na njegovo evropsko razsežnost. Najti je bilo potrebno ravnovesje med nacionalnimi in enotnim evropskim pravnim redom. Brez posebnega ravnovesja združenje namreč ne bi bilo (ustrezno) sprejeto v poslovnih krogih.[10] Pravni status EGIZ tako sedaj določajo pravna pravila:

(a) Uredbe ES št. 2137/85,
(b) ustanovitvene pogodbe med člani,
(c) notranje pravo članice Evropske unije, kjer ima posamezno EGIZ uradni sedež in
(d) pravo Skupnosti.

---

[3] Odslej večinoma navajana kot »uredba«

[4] Proces sprejemanja Uredbe opisuje A. Meyer-Landrut, Die Europäische Wirtschaftliche Interessenvereinigung, Gründung und innere Verfassung einer EWIV mit Sitz in der Bundesrepublik Deutschland, str. 10-11; odslej »Meyer-Landrut«

[5] Z odredbo št. 67-821 z dne 23. september 1967

[6] Glej S. N. Frommel, J. H. Thompson, Company Law in Europe, Kluwer 1975, str. 184

[7] Več o tem M. Horspool, European Union Law, str. 97 – 98

[8] Glej T. Ilešič, P. Grilc, Pravo Evropske unije, 1. knjiga, str. 86

[9] Zadnja navedba preambule: »Whereas this Regulation must enter into force immediately in its entirety; whereas the implementation of some provisions must nonetheless be deferred in order to allow the Member States first to set up the necessary machinery for the registration of groupings…«

[10] S. Israel, The EEIG – A major step forward for Community Law, The Company Lawyer Vol. 9, No. 1, str. 20

Razmerja med navedenimi viri ni mogoče zajeti v hierarhijo z eno linijo. Predvsem je treba upoštevati *načelo pogodbene svobode,* ki dopušča, da člani v veliki meri po svoji volji oblikujejo združenje. Pri tem pa člani ne morejo obiti kogentnih določb *uredbe.* Slednja vsebuje temeljna pravila glede ustanovitve, registracije, poslovanja in prenehanja združenja. Kogentna so tista pravila, kjer je enotna ureditev (ki prevlada nad nacionalnim pravom) potrebna zato, da se utemelji *evropska narava* združenja ter da se zagotovi zaščita tretjih, kakor tudi članov EGIZ za primer sporov. Na določenih mestih pa uredba izrecno dopušča, da člani zadeve drugače uredijo, sicer pa napotuje na nacionalno pravo držav članic.[11] V prvi vrsti se uporablja pravo države, kjer ima združenje registrirani sedež (2. člen uredbe), pri čemer so v izogib težavam z zavračanjem *(renvoi)* izvzeta pravila njenega mednarodnega zasebnega prava.

Države članice so tako morale sprejeti posebne predpise, s katerimi so uredbo uvedle v notranji pravni red. To je moralo biti storjeno do 1.7. 1989, vendar so mnoge države ta rok zamudile,[12] kar je pomenilo, da v tem času pri njih ni bilo mogoče ustanavljati EGIZ, morali pa so priznavati drugod ustanovljena združenja. Načini implementacije se po državah razlikujejo: države so npr. v aktih o EGIZ napotile na splošna pravila glede pravnih oseb (Nizozemska), na pravo, ki ureja nacionalne inačice *groupement d'intérêt economique* (Francija, Belgija, Luksemburg, Španija, Slovenija) ali na javno trgovinsko združenje (Nemčija, Avstrija).[13] Uredba je bila izvedena bodisi v samostojnem aktu, ali v okviru kake širše ureditve. Kot je pričakovati že iz zgoraj navedenega citata iz preambule, so ti akti v prvi vrsti uredili vprašanja registracije združenja, prepuščena pa jim je tudi odločitev glede tega, ali je EGIZ pravna oseba, ali je direktor združenja lahko pravna ali le fizična oseba, morebitne omejitve članstva ipd. Zaradi tega je bila določena kar štiriletna vakacijska doba. Poleg tega uredba ES izrecno napotuje na uporabo nacionalnega prava glede vprašanj omejitve proste konkurence, socialne varnosti in delovnega prava ter prava intelektualne lastnine. S pridružitvijo leta 1995 so morale svoje zakone sprejeti tudi Avstrija, Finska in Švedska. S sklenitvijo Sporazuma o ustanovitvi Evropskega gospodarskega prostora pa je ustanovitev EGIZ mogoča tudi na Islandiji, Norveškem in v Liechtensteinu.[14]

Nenazadnje se ne sme pozabiti na enotno pravo Skupnosti, s katerim mora biti delovanje združenj usklajeno. Med drugim to velja za področje konkurenčnega prava, v določeni meri je poenoteno tudi pravo intelektualne lastnine, od 31. maja letos pa tudi insolvenčno pravo. Vse navedene in druge poenotene discipline pa lahko dejansko označujemo kot nacionalno pravo držav članic, v kolikor jih ti predpisi izjemoma ne zavezujejo.[15]

Poleg uredbe 2137/85 je Komisija na predlog Sveta leta 1997 izdala še posebno *Sporočilo,* katerega namen je razjasniti možnosti EGIZ pri sodelovanju na javnih licitacijah, vsebuje pa tudi določbe glede pridobivanja sredstev od zunanjih virov financiranja.[16]

---

[11] V tem okviru je posebej pomembno načelo nadrejenosti uredbe kot loi uniforme ali po drugi strani načelo subsidiarnosti nacionalnega prava – glej Meyer-Landrut, str. 20

[12] Od takratne dvanajsterice so v roku to storile Nemčija, Danska, Francija, Nizozemska in Združeno kraljestvo

[13] The EEIG: an instrument for transnational cooperation, A practical handbook for SMEs, 2nd edition; Commission of the European Communities, Enterprise Policy, str. 20

[14] Glej poglavje 1.16 posebnega dela spodaj; ker ta možnost v navedenih treh državah ni imela večjega učinka, se nadaljnja navajanja osredotočajo na področje EU, čeprav vse navedbe veljajo za celoten EGP

[15] Primer: Uredba 1346/2000 o poenotenju insolvenčnih postopkov ne zavezuje Danske, ki je postavila pridržek

[16] Communication from the Commission on the participation of European Economic Interest Groupings (EEIGs) in public contracts and programmes financed by public funds, OJ C 285, of 20 September 1997

Slovenija je že pred vstopom v EU sprejela ustrezne določbe za izvedbo uredbe ES št. 2137/85 v naš pravni red. To je opravila z dvema dodatnima členoma (509.a in 509.b) v noveli ZGD-F, katerih veljavnost pa je odložena do našega članstva v Evropski uniji.[17]

[17] Podrobneje spodaj v 2. poglavju posebnega dela

III. SPLOŠNI DEL – UREDBA ES št. 2137/85

1. VIDIKI MEDNARODNEGA ZASEBNEGA PRAVA

Glede na mednarodni značaj evropskega gospodarskega interesnega združenja, se vprašanja, ki sodijo na področje mednarodnega zasebnega prava, neobhodno pojavljajo. Vprašanje iskanja ustreznega foruma glede na povsem evropsko naravo združenja v primeru spora med člani ni sporno - pristojnost foruma se bo presojala po *Uredbi 44/2001 o pristojnosti, priznanju in izvršitvi tujih sodnih odločb* – do 1. marca 2002 Bruseljska konvencija 1968; v primerih sporov s članicami Evropskega gospodarskega prostora pa ustrezno enako Luganska konvencija. V primerih s tretjimi se bo pristojnost foruma presojala po splošnih pravilih kolizijskega prava.

Po katerem pravu bo pristojen forum odločal, pa je odvisno od vrste sporne zadeve. Če je le-ta urejena z Uredbo 2137/85, se bodo uporabila določila uredbe. V teh primerih je namreč državam članicam prepovedano, da bi vprašanje drugače uredile.[18] Le ko uredba to dovoljuje, lahko države določena vprašanja *podrobneje* uredijo. Na številnih mestih pa se uredba izrecno sklicuje na nacionalno pravo. Pri specifično kolizijskih temah uredba uporablja izraz notranje pravo *(internal law)* – in ne *national law,* s čemer izključuje nacionalna kolizijska pravila in s tem probleme z zavračanjem *(renvoi).*

Ključnega pomena je 2. člen uredbe, katerega 1. odstavek določa:

»V zadevah, ki niso urejene s to uredbo, se bo za vprašanja v zvezi z ustanovitveno pogodbo, razen vprašanj, povezanih s statusom in sposobnostjo fizičnih oseb ter sposobnostjo pravnih oseb, in za vprašanja notranje organiziranosti združenja uporabljalo notranje pravo države, v kateri ima združenje sedež, določen v ustanovitveni pogodbi.«[19]

Upoštevajoč to določbo se bo torej za ustanovitveno pogodbo in za notranjo organiziranost združenja vedno uporabljalo pravo države, kjer ima združenje uradni sedež,[20] ne glede na njena pravila o izbiri prava. Kot bo obravnavano pozneje, lahko združenje svoj sedež tudi prenese, ne zgolj znotraj iste države članice, ampak tudi v drugo. S tem se avtomatično tudi spremeni pravo, ki se uporablja za združenje. V postopku sprejemanja uredbe EGIZ je v zvezi s tem veliko skrbi povzročalo vprašanje zaščite upnikov. Tako je bilo predlagano celo, da naj se pred prenosom sedeža zahteva izvedba likvidacijskega postopka, vendar pa bi ta rešitev v veliki meri zmanjšala fleksibilnost združenja. Zlorabe možnosti prostega prenosa sedeža za izogibanje upnikom zaradi stroge odgovornosti članov, ki velja povsod v Skupnosti, niso verjetne. Poleg tega je Bruseljska konvencija 1968 – zdaj Uredba 44/2001 – olajšala postopek priznanja in izvršitve sodnih odločb, izdanih v kateri od držav članic v drugih državah članicah, zaradi česar je tveganje upnikov manjše, določbe o priznavanju in izvršitvi sodnih odločb pa vsebuje tudi nova Uredba 1346/2000 o insolvenčnih postopkih.

2. člen uredbe izrecno iz pristojnosti prava matične države izvzema vprašanja statusa in sposobnosti članov združenja; po določbah uredbe se za ureditev tega področja uporablja *nacionalno* pravo. Upoštevajoč slednje, se bo uporabno pravo iskalo po kolizijskem pravu posameznih držav.[21] V povezavi z EGIZ gre predvsem za vprašanja, kdo ima sposobnost postati

[18] Splošno načelo, uveljavljeno že v zadevah C-39/72, C- 40/69, C-74/69 Sodišča ES v Luksemburgu
[19] O razvoju tega določila glej A. Meyer-Landrut, str. 12-14
[20] Odslej pogosto navajana kot »matična država združenja«
[21] J. Dine, The EEIG: Some Private International Law Issues, The Company Lawyer, Vol. 13, No. 1, 1992, str. 12-13

član združenja, *tj.* kdo lahko podpiše ustanovitveno pogodbo (ali drug dokument o vstopu) ter kdaj mu članstvo preneha. Zadeva je še toliko bolj nejasna, ker pristojnost glede navedenih vprašanj izključuje tudi *Rimska konvencija 1980,* ki pa se tudi sicer ne uporablja za področje prava družb in pravnih oseb. [22]

Za Združeno kraljestvo (trenutno edina članica EU, sestavljena iz več 'držav') je aktualen tudi 2. odstavek 2. člena; le-ta šteje vsako teritorialno enoto države, ki ima svoj pravni sistem, za samostojno državo, kar zadeva izbiro prava.[23]

[22] Rome Convention on the Law Applicable to Contractual Obligations 1980; 1. Člen
[23] Taka določba je sicer običajna v pravnih virih mednarodnega zasebnega prava

2. USTANOVITEV EGIZ

2.1. Člani združenja

Uredba v *4. členu* predvideva širok spekter potencialnih članov združenja. Glavna pogoja sta, da se vsak od njih ukvarja z gospodarsko dejavnostjo preden je ustanovljeno združenje (oziroma preden se pridruži že ustanovljenemu združenju) in da je povezan s katero od članic ES. To pomeni, da nihče, ki opravlja gospodarsko dejavnost v Evropski skupnosti, naj ne bi bil oviran pri ustanovitvi EGIZ. Potencialne člane lahko razdelimo v dve skupini:

(a) vse *gospodarske družbe in druge pravne oblike,* ustanovljene po domačem (civilnem, gospodarskem ali javnem) pravu katere od držav članic, ki imajo uradni sedež (če le-tega notranje pravo zahteva) *in* center upravljanja v Skupnosti (člen 4/1 a). Kljub temu da je ta skupina zelo široka, je potrebno poudariti, da zgolj poslovanje znotraj Skupnosti ne zadostuje. Družba, ki ima center uprave (morda zaradi fiskalnih razlogov) zunaj Evropske unije, tudi če sicer posluje znotraj nje, ne more postati član EGIZ.[24] Poleg tega so izvzete družbe, katerih cilj ni ustvarjanje dobička,[25] razen v tistem delu, ki pomeni opravljanje gospodarske dejavnosti;

(b) drugo skupino pa predstavljajo *fizične osebe, ki opravljajo industrijsko, trgovinsko, obrtno ali kmetijsko dejavnost ali ki ponujajo strokovne ali druge storitve znotraj Skupnosti* (člen 4/1 b). To očitno pokriva vse mogoče oblike dejavnosti, tako da je edina omejitev tukaj ta, da mora subjekt poslovati znotraj Skupnosti.[26]

Združenje mora imeti v prvi vrsti *vsaj dva člana,* drugi pogoj pa je, da člani prihajajo *iz vsaj dveh različnih držav članic* Evropske unije (člen 4/2). V primeru fizičnih oseb je kriterij kraj, kjer subjekt opravlja svojo glavno dejavnost, pri pravnih osebah pa kraj centralne uprave. Tako na primer pravna oseba s centrom poslovanja v Parizu in posameznik iz Italije, ki posluje v Franciji, ne moreta ustanoviti EGIZ. Ta zahteva odraža dejstvo, da so združenja ustvarjena primarno za pospeševanje čezmejnega sodelovanja.[27] Po drugi strani pa ista francoska družba lahko ustanovi EGIZ z ameriškim podjetnikom, ki svojo glavno dejavnost opravlja v Nemčiji. Če to njegovo poslovanje v Nemčiji ne pomeni opravljanja *glavne dejavnosti (principal activity),* bosta subjekta potrebovala še enega člana, ki izpolnjuje ta pogoj. Gre namreč za zahtevo uredbe (člen 4/2 b,c) po gospodarski večnarodnosti *(economic multinationality),* ki predvideva, da so člani nameščeni v vsaj dveh različnih državah, pri čemer je treba pojem *nameščeni (situated)* razlagati v smislu, da subjekt svojo glavno dejavnost opravlja v tisti državi članici.[28]

Poleg navedenega član združenja ne more biti drugo evropsko gospodarsko interesno združenje (člen 3/2 e),[29] umrla fizična oseba, združenju pa je tudi prepovedano zaposlovati več kot 500 ljudi. Slednje je med drugim indikator dejstva, da gre pri EGIZ v prvi vrsti za mehanizem sodelovanja malih in srednjih podjetij.

[24] Ta zahteva je uvedena zaradi držav, ki presojajo status gospodarskih družb po t.i. inkorporacijski teoriji, in ne po teoriji dejanskega sedeža (siège réel) (Nizozemska, Irska, VB) – o tem Tratnik, Ferčič, MGP, 2001, str. 194
[25] Te so izključene že v 48. členu (ex 58.) Pogodbe o ES
[26] Problematika svobodnih poklicev je podrobneje obravnavana v poglavju 3.4
[27] Glej A. McGee, S. Weatherill, European Economic Interest Grouping, str. 13
[28] Glej van Gerven, EEIG, str. 16-17
[29] Za razliko od njegove predhodnice, fr. GIE, kjer je to mogoče

Uredba prepušča nacionalnim zakonodajam določitev nekaterih drugih vprašanj. Tako dovoljuje, da države članice omejijo število članov združenja na dvajset (člen 4/3).[30] Poleg tega pa smejo države iz razlogov javnega interesa omejiti skupine oseb, ki smejo sodelovati v združenju, o čemer morajo države obvestiti Evropsko komisijo, utemeljenost omejitve pa nadzoruje Sodišče ES.[31] Vprašanje ima manjši pomen; namen določbe je pokriti izjemne primere zelo šibkih gospodarskih subjektov, ki jim je po notranjem pravu prepovedano prevzemati določena tveganja, kot na primer izpostavljanje članov solidarni odgovornosti.[32]

2.2. Tretje države

EGIZ je omejeno na področje Evropskega gospodarskega prostora (EGP). To dejstvo označujejo kot največjo slabost združenja.[33] Postavlja se vprašanje, kakšne možnosti imajo podjetja iz Švice, Slovenije ali ZDA v povezavi z EGIZ.[34]

Po določbah uredbe ES ni mogoče, da bi subjekti iz tretjih držav bili *polnopravni* člani združenja,[35] obstaja pa možnost sodelovanja z EGIZ. V teh primerih so subjekti, ki ne izpolnjujejo pogojev članstva, obravnavani kot *pridruženi člani (associated members)*. Oblika sodelovanja *(npr. joint venture)* se določi v pogodbi. Na ta način ni ovir, da ne bi slovensko podjetje postalo pridruženi član EGIZ že sedaj, preden Slovenija postane članica EU. Slovensko podjetje bo plačalo določen del stroškov združenja, prejelo del njihovih prihodkov in prevzelo določene finančne obveznosti združenja. To ne spremeni zunanje odgovornosti združenja za svoje obveznosti – upnik združenja lahko terja plačilo dolgov izključno od *polnopravnih* članov, pri čemer se lahko v pogodbi s pridruženim članom dogovori regresna pravica. Pomembno je tudi, da tak pridruženi član nima glasovalne pravice na skupščini.[36] Zanimiv primer takega sodelovanja predstavlja pogodba med Švico (oz. njenim *Meteoschweiz*) in evropskim združenjem *ECOMET*.[37]

Druga pot, po kateri se lahko oblikuje sodelovanje te vrste, pa je z imenovanjem direktorjev združenja. Ta funkcija je lahko podeljena subjektom, ki niso povezani z državo članico EGP. V praksi že obstaja EGIZ na jugu Nemčije, ki ima direktorja s stalnim bivališčem v Carigradu. Nenazadnje pa lahko podjetja iz tretjih držav v Evropski uniji ustanovijo podružnico, s čemer izpolnjujejo pogoje za polnopravno članstvo.[38]

2.3. Ustanovitvena pogodba

Ko se potencialni člani odločijo ustanoviti združenje, je naslednji korak v oblikovanju ustanovitvene pogodbe. Uredba določa samo, da mora biti pogodba pisna.[39] Z vsebino pogodbe se morajo strinjati vsi člani in jo potem vložiti pri ustreznem registru. V pogodbi lahko člani uredijo vrsto vprašanj,[40] uredba pa v 5. členu zahteva vsaj naslednjih pet sestavin:

---

[30] Ta določba je bila vključena na zahtevo Velike Britanije, vendar pa v njihovem Statutory Instrument ni take omejitve – to možnost sta izkoristili le Grčija in Irska

[31] 32. in 38. člen uredbe; možnost so izkoristile Danska, Velika Britanija, Irska in Luksemburg

[32] Glej A. McGee, S. Weatherill, European Economic Interest Grouping, str. 13

[33] Glej spletne strani EWIV-Informationszentrum, Libertas-Europäisches Institut GmbH

[34] Predpostavljamo, da gre za podjetja, ki v tretjih državah opravljajo svojo glavno dejavnost

[35] Čeprav so v fazah pred sprejemom uredbe predvidevali tudi to možnost – glej: EWIV eJOURNAL, št. 1, nov 2000; H-J Zahorka, str. 15

[36] The EEIG: an instrument for transnational cooperation, str. 43

[37] EWIV eJOURNAL št. 3, marec 2001, str. 18 – 19

[38] EWIV-Informationszentrum, Libertas-Europäisches Institut GmbH

[39] Nekatere države članice pa so vendarle predpisale dodatne zahteve - glej posebni del

[40] Modelna pogodba Komisije obsega 27 obširnih členov – glej The EEIG: an instrument for transnational cooperation, str. 23-39

(a) FIRMA – ime združenja z dodatkom ali predpono ***»evropsko gospodarsko interesno združenje«*** v celoti ali s kratico **»EGIZ«,** razen če so te besede že del samega imena.[41] Besede ali kratica bi naj bile v jeziku države, kjer ima združenje uradni sedež.[42] Glede na jezikovno pestrost v Skupnosti, obstaja uraden prevod tako celotnega naziva kot tudi uradne kratice, sicer pa se glede imena uporabljajo predpisi matične države združenja.[43]

(b) sedež EGIZ; le-ta je zelo pomemben, saj določa, kje bo združenje registrirano *(6. člen)* in posledično, katero pravo se bo subsidiarno uporabljalo. 12. člen uredbe določa, da sedež združenja ne more biti zunaj Skupnosti (oz. EGP), ter predpisuje alternative. Združenje lahko izbere za sedež državo:

1) kjer je center uprave združenja ali
2) kjer ima eden od članov združenja center uprave ali kjer fizična oseba opravlja glavno dejavnost, pod pogojem da združenje tam izvaja svojo dejavnost.[44]

Člani združenja torej niso povsem svobodni pri izbiri sedeža, vendar pa glede na to, da lahko združenje svobodno izbere kraj centralne uprave, v teoriji ni razloga, da ga ne bi v katerikoli državi Skupnosti.[45] Sedež je po ustanovitvi združenja lahko prenesen kamorkoli v Uniji pod pogoji iz 12. člena, pri čemer se postopek spremembe razlikuje pri prenosu znotraj iste države in med različnimi državami članicami.[46] Združenje pa lahko ima poleg sedeža še druge poslovne enote, tako znotraj kot tudi zunaj Skupnosti.

(c) cilj ustanovitve združenja *(raison d'être);* le-ta mora biti v skladu s splošno določbo uredbe v 3. členu, ki povzema določilo iz preambule. Cilj združenja mora tako biti

1) pospeševanje ali razvijanje gospodarske dejavnosti članov in izboljšanje ali povečevanje rezultatov teh dejavnosti;
2) njen namen ni pridobivanje dobička kot takega;
3) dejavnost združenja se mora navezovati na gospodarsko dejavnost članov in
4) ne sme biti več kot le dopolnilne, pomožne narave tem dejavnostim.

V skladu s tem dva kmeta iz Francije in Anglije ne moreta ustanoviti združenja za nakup in prodajo nepremičnin v Parizu in Londonu; odvetnika iz Danske in Nemčije pa ne združenja za opravljanje pravne prakse v Italiji. Tudi s tega vidika je EGIZ bolj omejen kot njegov francoski predhodnik GIE; zaradi pogoja dopolnilne narave dejavnosti namreč EGIZ ne bi omogočal izgradnje Airbusa.[47] Združenje obstaja samo zato, da razvija dejavnost članov. Če izvaja dejavnost, ki se ne navezuje na dejavnost članov, prekorači svoj osnovni namen in ravna preko meja sposobnosti *(ultra vires).*

(d) podatki o članih – za vsakega člana združenja morajo biti navedeni ime oziroma firma, pravna oblika, stalno prebivališče ali sedež ter številka in kraj registracije (če je subjekt registriran);

---

[41] Z zadnjim delom te določbe, se je na zahtevo frankfurtskega Oberlandesgericht ukvarjalo Sodišče ES v zadevi C-402/1996 European Information Technology Observatory, EWIV
[42] Glej van Gerven, EEIG, str. 19
[43] Glej M. O. E. Scriba, Die Europäische wirtschaftliche Interessenvereinigung, str. 54
[44] Ta alternativa je koristna predvsem takrat, ko združenje nima svojih ločenih pisarn
[45] Glej A. McGee, S. Weatherill, European Economic Interest Grouping, str. 15
[46] Več o tem v poglavju o prenosu sedeža (4.1.2.7.)
[47] M. Anderson, European Economic Interest Grouping, Butterworths 1990, str. 23

(e) čas trajanja združenja – ni obvezna sestavina; če ta ni določen v pogodbi, se šteje, da je združenje ustanovljeno za nedoločen čas.

Uredba ne predvideva sankcije za primer, da pogodba ne vsebuje navedenih elementov. Van Gerven domneva, da bo po analogiji s francoskim združenjem GIE uradna oseba pri registraciji smela zavrniti pogodbo, ki ji manjka katera od bistvenih sestavin.[48]

Poleg navedenih bistvenih sestavin pa obstajata še dve skupini vprašanj, katerih ureditev v pogodbi ni obligatorna, vendar pa modelna pogodba svetuje njihovo vključitev. Gre za:

- klavzule, katerih obstoj pričakuje uredba in ki morajo biti objavljene, če naj zavezujejo tretje, npr. klavzula, ki določa, da lahko le več članov uprave nastopa skupaj, da bi veljavno zavezali združenje (člen 20/2);
- klavzule, ki naj spremenijo vsebino same uredbe v njenem odnosu do konkretnega združenja, npr. klavzula o načinu delitve dobička in izgube; če pogodba ne določa drugače, se bosta dobiček in izguba delila na enake dele (člen 21/2).[49]

Veljavnost pogodbe se presoja po pravu matične države združenja. 15. člen uredbe določa, da morata biti ničnost oziroma izpodbojnost ugotovljeni s sodno odločbo.

2.4. Registracija

Ko je pogodba podpisana, je zadnji korak pri ustanovitvi združenja registracija, ki podeli EGIZ polno pravno sposobnost. Registracija tudi pretehta, katero pravo se bo uporabljalo za zadeve, ki niso urejene z uredbo, in je torej bistvenega pomena za združenje. 6. člen uredbe določa, da se združenje registrira v državi, v kateri ima uradni sedež. Vsaka država članica je zavezana organizirati register za ta namen. Registracija je izvedena z vložitvijo ustanovitvene pogodbe, registrirati pa je potrebno tudi vse bistvene spremembe v poslovanju združenja, npr. spremembe pogodbe, ustanovitev poslovne enote, imenovanje direktorjev, odpoved člana, spremembo sedeža, prenehanje obstoja združenja ipd. (7. člen). Registri so javni, tako da je vsakomur omogočen vpogled v vložene dokumente ter njihovo kopiranje (člen 39/1).

Tako torej ne deluje enoten register na ravni Skupnosti. Oblikovalci uredbe za to niso videli posebnega razloga, ampak samo dodatne organizacijske in finančne težave.[50]

2.5. Objava

Podatki, navedeni v prejšnjem poglavju, ter šifra, datum in kraj registracije morajo biti objavljeni v uradnem glasilu matične države članice (8. člen). Tako postopek registracije kot tudi objava se opravita v skladu z notranjim pravom. Objava omogoča združenju, da se nasproti tretjim sklicuje na objavljene podatke. Če podatki še niso bili objavljeni in v roku petnajstih dni po objavi, mora združenje dokazovati vednost tretjih iz drugih virov. Sicer pa se smejo tretje osebe zmeraj zanašati na (še) ne objavljene podatke, razen če je objava pogoj za njihovo učinkovanje.[51]

[48] Glej: van Gerven, EEIG, str. 18
[49] Glej: M. Anderson, EEIG, str. 50-51
[50] Več o tem v EWIV eJOURNAL, št. 2, jan/feb 2001, str. 17; podobno ne bo obstajal centralni register evropskih delniških družb
[51] Glej van Gerven, EEIG, str. 21 – par. 38

Če EGIZ ustanovi poslovno enoto v državi članici, kjer nima centra uprave, mora enota biti tam tudi registrirana. Pri tem morajo biti registru poslovne enote poslane kopije vseh dokumentov pri centralnem registru, skupaj s prevodom v jeziku registra poslovne enote (10. člen).

Po objavi v uradnem glasilu v državi članici se dejstvo, da je bilo EGIZ ustanovljeno, skupaj z zaporedno številko, datumom in krajem registracije ter datumom, krajem in nazivom uradnega glasila države članice objavi v *Uradnem listu ES.* Ta objava za razliko od objave v nacionalnem uradnem glasilu nima nobenih pravnih učinkov.

2.6. Pravna osebnost

Že uvodoma je bilo navedeno, da z vpisom v register združenje dobi *pravno sposobnost,* t.j. *»sposobnost, da v svojem imenu pridobiva pravice in obveznosti vseh vrst, da sklepa pogodbe ali izvaja druge pravne akte, ter da toži ali je toženo«* (2. odstavek 1. člena). Od pravne sposobnosti se razlikuje *pravna osebnost.* Navedena pravna instituta imajo države ES različno pravno urejena.

Preambula uredbe razglaša cilj zakonodaje:

»Z namenom omogočiti združenju doseganje njegovega cilja mu mora biti podeljena pravna sposobnost, predpisi pa naj določijo poseben organ, pravno ločen od članov združenja, ki bo združenje zastopal v odnosu s tretjimi strankami.«

V 3. odstavku 1. člena pa določa:

»Države članice naj odločijo, ali bodo pri njih registrirana združenja… imela pravno osebnost.«

Uredba torej ne nalaga državam članicam, da združenje priznajo kot pravno osebo, vendar pa vztraja pri tem, da ima združenje pravno sposobnost. Navedeni 3. odstavek ne zmanjšuje sposobnosti združenja, ki mu je podeljena v 2. odstavku, ampak je samo odraz različnih davčnih posledic, ki jih države članice vežejo na status pravne osebe. V Nemčiji in Italiji plačajo pravne osebe davek na dobiček neodvisno od svojih članov. Po drugi strani pa uredba v 40. členu predvideva, da so združenja davčno transparentna. Z namenom, da se preprečijo neskladja med takimi notranjimi zakonodajami in 40. členom, uredba sama ni podelila EGIZ pravne osebnosti. Rešitev je tako v prvi vrsti konceptualne narave in glede na širok obseg drugega odstavka 1. člena nima večjega pomena. Tako je tudi v angleškem pravu, po katerem je združenje še najbolj primerljivo z njihovimi osebnimi družbami – *partnerships,* ki pa niso pravne osebe, njihov *Statutory Instrument* podelil združenju, ki je registrirano v Veliki Britaniji, status pravne osebe.

3. DEJAVNOST

3.1. Splošno

V poglavju o ustanovitveni pogodbi je že bilo navedeno, da mora biti cilj evropskega združenja *»pospeševanje ali razvijanje gospodarske dejavnosti njegovih članov in izboljšanje ali povečevanje rezultatov teh dejavnosti; cilj združenja ne sme biti ustvarjanje dobička kot takega.«*[52] Od cilja združenja *(t.i. raison d'être)* je potrebno razlikovati dejavnost, čeprav je vrsta dejavnosti izpeljana iz cilja. Glede na široko definiran cilj, ni *a priori* izključeno nobeno področje gospodarske dejavnosti. Na vsakem od njih se lahko na določen način sodeluje. EGIZ se lahko uporablja kot osnova za zmanjševanje stroškov poslovanja podobnih podjetij, za skupne raziskave in razvoj, za skupno nabavo ali prodajo, za kontrolo kakovosti, za zmanjševanje prevoznih stroškov ipd.[53] Vendar pa obstajata dve ločnici med evropskim združenjem in drugimi statusnimi oblikami organiziranja poslovnega procesa:

(a) **čezmejna sposobnost združenja** – ki je olajšana z enotnimi pravili v vseh državah članicah, in njena sposobnost migriranja ter

(b) **pomožen značaj združenja** – drugače kot siceršnje gospodarske družbe, evropsko združenje nima neomejene sposobnosti; združenje ne sme izvajati ekonomske dejavnosti, ki se v vsebinskem smislu ne navezuje na dejavnost njegovih članov. EGIZ obstaja zaradi skrbi za interese svojih članov. Zaradi tega je ta dejavnost zmeraj subsidiarna ali dopolnilna dejavnostim članov.[54] To pa še ne pomeni, da morajo biti aktivnosti združenja in članov identične – bile naj bi podobne ali dopolnilne. Poleg tega *pomožna* narava ne sme biti razumljena kot manj pomembna; zlasti skupna raziskovalna dejavnost lahko vključuje velika finančna sredstva, ki jih posamezni člani za take namene praviloma nimajo.

Kljub temu, da cilj združenja ne sme biti ustvarjanje dobička, pa združenju vendarle ni prepovedano ustvariti dobička. V tem primeru se šteje, da je dobiček ustvarjen za člane, kar je tudi v skladu z načelom davčne transparentnosti.[55]

3.2. Prepovedi

V zvezi z dejavnostjo pa vsebuje uredba nekatere izrecne prepovedi. Glede na določila *2. odst. 3. člena* združenje ne sme:

(a) izvajati kontrole nad svojimi člani ali nad drugimi podjetji – člani morajo ostati gospodarsko neodvisni od združenja;

(b) imeti poslovnih deležev v podjetju članov, v drugih podjetjih pa le, če je to potrebno za dosego cilja združenja in če je izvedeno v imenu članov – to omejitev je potrebno razumeti v povezavi s prejšnjo; izjema glede drugih podjetij pa omogoča združenju ustanovitev *joint venture* s tretjo družbo ali celó državo oz. državnim podjetjem;

[52] Člen 3/1 uredbe o EGIZ določa: »the purpose of a grouping shall be to faciliate or develop the economic activities of its members and to improve or increase the results of those activities; its purpose is not to make profit for itself«
[53] Več o možnih aplikacijah v 3. poglavju posebnega dela
[54] Glej A. McGee, S. Weatherill, str. 6-8
[55] Glej J. Dine, The EEIG: Some Private International Law Issues, str. 10

(c) zaposlovati več kot 500 ljudi – to omejitev nekateri označujejo za precej nenavadno,[56] njen izvor pa je v nemškem pravu. Slednje zahteva predstavnika delavcev v upravi določenih vrst družb *(Mitbestimmung),* če zaposlujejo več kot 500 ljudi. Če bi EGIZ lahko imelo več kot 500 zaposlenih, bi bila združenja s sedežem v Nemčiji v slabšem položaju od ne-nemških združenj z enakim številom zaposlenih. Omejitev števila zaposlenih pri EGIZ je bila določena z namenom izogniti se potrebi po delavskem predstavniku, kar se je izkazalo kot zelo sporno vprašanje med državami ES;[57]

(d) opraviti določenih posojil, ki pomenijo obhod nacionalnega prava, ki prepoveduje ali ureja dajanje posojil družb direktorju ali z njim povezanim osebam;[58]

(e) biti član v drugem združenju – namen te prepovedi je v izogibanju zapletenim verigam združenj, ki bi jih bilo zaradi neomejene odgovornosti težko nadzorovati; vendar pa nič ne ovira članov pri tem, da postanejo člani še kakega drugega združenja.[59]

Prepovedi je treba razumeti v kontekstu enega od ciljev uredbe, ki je bil v zagotovitvi, da združenje ne preide v nekaj več od orodja za razvoj dejavnosti članov. Sankcija za kršitev omenjenih prepovedi ali zapovedi je v prenehanju združenja, kar na zahtevo prizadete osebe ali pristojne nacionalne oblasti, odredi sodišče (člen 32/1). Sodišče mora odrediti prenehanje združenja, razen če je dejavnost usklajena z uredbo preden sodišče izda sodbo. Združenje ima tako možnost, da odpravi neskladnosti s 3. členom do izdaje sodne odločbe.

Končno je prepovedana tudi dejavnost, ki je v nasprotju z *javnim interesom* katere od držav članic. Država ima v takih primerih na voljo dve vrsti pravnih sredstev:

1. država članica, v kateri je združenje registrirano, lahko določi, da sme sodišče odrediti prenehanje združenja na zahtevo pristojnega organa oblasti države, zoper javne koristi katere združenje deluje (člen 32/3);

2. v primeru, da združenje ni ustanovljeno v tisti državi, zoper javne interese katere združenje ravna, pa država tudi ni brez sredstva – pristojni organ sme namreč prepovedati tako aktivnost, nacionalno pravo pa mora določiti presojo odločitve s strani sodišča (38. člen).[60]

3.3. Teorija ultra vires

Glede na navedene omejitve dejavnosti obstajajo možnosti za uporabo teorije *ultra vires.* Do njene vključitve bi lahko prišlo na dveh osnovah:

(1) kadar gre za kršitev določil o pomožni in navezni naravi dejavnosti ter za kršitev zgoraj navedenih prepovedi (3. člen); in
(2) kadar je narava posla taka, da se z njim ne dosega cilj združenja, ki je določen v ustanovitveni pogodbi (5. člen).

Prekoračenja iz druge skupine obravnava 20. člen uredbe. Direktorjem združenja, ki so edini pooblaščeni za vstopanje v razmerja s tretjimi, po določbah tega člena ni mogoče omejiti pooblastil pri sklepanju poslov, tudi če se to objavi. Združenje je torej tudi pri njihovem

[56] Tako van Gerven, EEIG, str. 12
[57] Glej M. Anderson, EEIG, str. 97
[58] To določilo je skladno s 16. navedbo v preambuli uredbe – »whereas the activities of groupings…«
[59] Glej M. Anderson, EEIG, str. 26
[60] Države same določijo pristojnega organa za te namene; praviloma so to državni pravobranilci

ravnanju *ultra vires* veljavno zavezano; ima pa možnost dokazati, da je tretja oseba za prekoračenje vedela ali da ji slednje vsaj ni moglo ostati neznano.[61] Dokazno breme je na združenju, za dokaz pa ne zadostuje zgolj objava v uradnem glasilu.

Vprašanje je nekoliko bolj kompleksno pri kršitvah 3. člena. Kot je bilo navedeno zgoraj, imajo kršitve prepovedi iz 2. odstavka za posledico prenehanje združenja, razen če so kršitve pravočasno odpravljene. Glede prekoračenja zahtev iz 1. odstavka o pomožni in navezni naravi dejavnosti, pa rešitev ni povsem jasna. Tako bo praviloma prepuščeno sodišču, ki bo presojalo veljavnost posla, ali bo pri tem uporabilo določila 20. člena.[62]

3.4. Poklicna združenja

Čeprav je načeloma sodelovanje v okviru združenja mogoče na zelo raznovrstnih področjih, pa so bila številnih razprav deležna poklicna združenja *(professional groupings)* – zdravnikov, odvetnikov, arhitektov itd. Svobodni poklici imajo ponavadi posebne etične kodekse in so pogosto podvrženi strogim pravilom glede delitve pristojbin in povezovanja z drugimi strokovnjaki. Tako se postavlja vprašanje, ali se lahko EGIZ uporabi za izogibanje tem pravilom.

V Franciji edino svobodni poklici niso smeli ustanoviti združenja. Razlog za to je bil v tem, da so strokovnjaki hoteli posebno pravno obliko, ločeno od tiste, ki se uporablja za gospodarsko združevanje, in so tako imeli svoj poseben medij sodelovanja – *Société civile professionelle.* Komite, ki je pripravljal uredbo EGIZ, pa je sprejel mnenje, da je vsak subjekt, ki se ukvarja s poslovanjem ali s svobodnim poklicem, primeren član EGIZ.[63]

Uredba o EGIZ v preambuli (5. navedba) določa, da združenje ne more izvajati strokovne dejavnosti v razmerju do tretjih oseb. Če bi namreč združenje opravljalo strokovno dejavnost svojih članov, bi prekoračilo svoj namen in njena dejavnost ne bi bila več le dopolnilna v odnosu do dejavnosti članov, kot to zahteva uredba. Tako združenje odvetnikov ne sme neposredno izvajati pravnih storitev, ampak je lahko le orodje za sodelovanje med člani za druge pomožne namene. Podobno se računovodji ne smejo združiti z namenom opravljati računovodske storitve, zdravniki ne za opravljanje zdravstvenih storitev in tako naprej.

Nadalje uredba v preambuli (6. navedba) določa, da mora biti EGIZ dostopno najširšemu možnemu krogu subjektov, da pa *»ta uredba ne bo preprečila uporabe nacionalnih pravil ali/in etičnih kodeksov glede pogojev opravljanja poslov in strokovne dejavnosti.«*[64] Uredba tako ne prepoveduje strokovnjakom svobodnih poklicev delovati preko združenja. Namesto tega to odločitev prepušča državam članicam.

Pod pogojem, da je narava profesionalnega združenja dopolnilna, torej uredba ne prepoveduje, da bi svobodni poklici (enake ali različnih vrst) ustanavljali evropska združenja.[65] Vendar pa uredba dovoljuje državam, da postavijo omejitve na tem področju.

---

[61] Ivanjko, Kocbek, Pravo družb, str. 463, op. 24: »Ta določba je prispevala k odpravi teorije ultra vires v evropskem pravu družb.«

[62] Glej J. Dine, The EEIG: Some Private International Law Issues, str. 13

[63] Glej M. Anderson, EEIG, str. 11

[64] »…whereas this Regulation shall not, however, prejudice the application at national level of legal rules and/or ethical codes concerning the conditions for the pursuit of business and professional activities.«

[65] V praksi so prav te vrste združenja najbolj zaživela; medtem ko si lahko velike družbe privoščijo svoje enote v drugih državah članicah, pa za manjše nastaja vse večja potreba po tem, da imajo širom Evrope strokovnjake, ki bodo strankam na dosegu roke

Čeprav sprejeti *nemški* zakon o EGIZ nima te vrste omejitev, je njegov osnutek predvideval izključitev notarjev iz članstva EGIZ.[66] *Danski* zakon določa, da EGIZ ne sme opravljati dejavnosti, ki so pridržane posameznikom; v razlagi zakona je navedeno, da je imel zakonodajalec v mislih predvsem odvetnike in posrednike z nepremičninami; drugi analogni primeri pa so še ladjarski posredniki, inšpektorji, pooblaščeni prevajalci in tolmači.[67] V *Belgiji* je članstvo odtegnjeno nacionalnim javnim kreditnim institucijam in bankam, ne pa svobodnim poklicem, kar pa lahko vendarle storijo notranja pravila združenj teh poklicev.[68]

Pri pravilih združenj svobodnih poklicev gre za posebne pravne in etične kodekse, ki so pogosto izdani na podlagi javnopravnega pooblastila.[69] Tako npr. interna pravila združenja pravnikov iz Pariza prepovedujejo EGIZ med odvetniki *(avocats)* in člani strok *izven* pravniške, npr. z računovodskimi revizorji.[70] Teoretiki navajajo, da imajo ta pravila vse manjši pomen s harmonizacijo predpisov za posamezne poklice in medsebojnim priznavanjem kvalifikacij.[71]

4. odstavek 196. člena našega ZGD, ki se bo uporabljal tudi za EGIZ, izrecno dopušča članstvo tudi svobodnim poklicem *(t.i. poklici, urejeni s posebnimi predpisi).*

[66] Na osnovi koncepta Bundesnotarordnung 1961 notar 'vodi javno pisarno' in ne 'opravlja strokovne storitve'
[67] Glej O. Mosgaard, EEIG in Denmark, str. 98 v knjigi van Gerven, EEIG
[68] Glej van Gerven, EEIG, str. 73
[69] Glej P. Grilc, Pravo Evropske unije, 2. knjiga, str. 499
[70] Glej P. Woodland, EEIG in France, str. 119 v knjigi van Gerven, EEIG
[71] McGee in Weatherill, str. 62 napotujeta na Smernico 89/48 o višjem izobraževanju, ki predvideva priznavanje strokovne usposobljenosti po opravljenem strok. izpitu ali po določenem obdobju nadzorovanega dela

4. ORGANI

Kar zadeva notranjo organizacijo združenja, je v ospredju načelo pogodbene svobode. Namen uredbe je zagotoviti zgolj osnovno organiziranost. EGIZ mora po določilih uredbe imeti vsaj dva organa – skupščino in upravo. Pogodba združenja ali nacionalno pravo lahko predvidevajo še druge organe, npr. revizorja, nadzorni odbor ali tehnični odbor. Pogodba določa pooblastila teh organov. Pooblastila skupščine in uprave se lahko omejijo, vendar pa take omejitve ne smejo posegati v bistveno vlogo članov omenjenih organov EGIZ.[72]

4.1. Skupščina

Skupščina predstavlja suveren organ združenja, ki ga sestavljajo vsi člani združenja.[73] Le-ti lahko sprejmejo katerokoli odločitev z namenom doseganja ciljev združenja (člen 16/2 uredbe). Oni v splošnih okvirih določajo politiko združenja in način upravljanja le-tega.

4.1.1. Odločanje

Člani skupščine odločajo v procesu posvetovanja in glasovanja. Uredba ne zahteva, da se člani fizično sestanejo, da bi sprejemali odločitve; to je lahko storjeno tudi preko pošte, teleksa ali telefaksa.[74] Vendar pa mora uprava na zahtevo enega samega člana združenja zagotoviti, da se člani pred sprejemom odločitve posvetujejo (člen 17/4). Posvetovanje se lahko opravi tudi s konferenčnimi klici ali z audio-vizualno povezavo in torej ni nujno, da se člani srečajo na nekem kraju v Evropi. Če pogodba ne določa drugače, so člani svobodni, da glasovalno pravico prenesejo na pooblaščenca, bodisi tretjo osebo ali drugega člana združenja.[75] Glede na ta določila je pomembno, da se s pogodbo natančno uredijo številna vprašanja, tako da lahko združenje urejeno deluje – določiti je na primer potrebno čas, ki ga ima vsak od članov, da sporoči svojo odločitev, pogodba lahko tudi zahteva sklepčnost in fizične sestanke članov. V praksi je običajno, da se člani dogovorijo za vsaj eno letno zasedanje, na katerem odločajo o bistvenih vprašanjih glede poslovanja združenja in sprejmejo letno poslovno poročilo.[76]

Vsak član združenja ima na skupščini vsaj en glas (člen 17/1). Glasovalna pravica je bistvena pravica vsakega člana in s pogodbo ali kako drugače ne more biti odvzeta. Splošno načelo je *'en član – en glas',* pogodba pa lahko podeli večje število glasov enemu ali večim članom, pri čemer nobeden od njih ne sme imeti večine glasov (člen 17/1). To pomeni, da morata pri EGIZ, ki ima samo dva člana, le-ta nujno imeti enako število glasov. Ko je združenje enkrat ustanovljeno, se lahko dodeljeno število glasov posameznemu članu spremeni le s soglasno odločitvijo vseh članov (člen 17/2-b). Nenazadnje mora pogodba predvidevati reševanje sporov glede glasovalnih pravic, npr. če več oseb želi uveljaviti glasovalne pravice enega člana združenja, kjer je udeležba enotna ali če se pojavi za istega člana več zastopnikov.

Če ni s pogodbo določeno drugače, se vse odločitve sprejemajo *s soglasjem vseh članov* (člen 17/3). Pogodba lahko tako določi navadno ali kvalificirano večino glasov, pa tudi sklepčnost. Če le-ta ni predpisana, lahko skupščina odloča le, če je vsak član oddal svoj glas – tudi če se je vzdržal (člen 17/3). Če odločanje poteka preko pošte ipd., se šteje, da so glasovi oddani, ko jih prejme uprava združenja. Člani združenja imajo pred odločanjem od uprave pravico zahtevati informacije o poslovanju združenja; prav tako imajo ob kateremkoli času pravico do vpogleda v

[72] Glej van Gerven, EEIG, str. 24
[73] Glej K. Schmidt, Gesellschaftsrecht, 2. izdaja, 1991, str. 1587
[74] Glej van Gerven, EEIG, str. 25
[75] Glej The EEIG: an instrument for transnational cooperation, str. 63
[76] Ibidem, str. 64

poslovne knjige in listine združenja (18. člen).

Nekatere odločitve pa so lahko sprejete samo **soglasno.** Večina le-teh je našteta v 2. odstavku 17. člena (točke a – e), drugi primeri pa na drugih mestih uredbe. Ker gre za temeljna vprašanja poslovanja EGIZ, preklic s pogodbo v teh primerih ni dovoljen. Soglasje se zahteva za:

a) spremembo cilja združenja;
b) spremembo števila glasov posameznih članov;
c) spremembo načina odločanja;
d) podaljšanje v pogodbi določenega trajanja združenja;
e) spremembo finančnih prispevkov članov;
f) prenos sedeža združenja, ki vključuje uporabo novega nacionalnega prava (člen 14/1);
g) odločitve v zvezi z imenovanjem in odstavitvijo ter pooblastili članov uprave (člen 19/3);
h) dovoljenje članu, da svoj delež v celoti ali deloma odstopi drugemu članu ali tretji osebi (člen 22);
i) sprejem novih članov (člen 26/1).

Člen 17/2 omenja še dve vrsti odločitev, ki zahtevajo soglasje, razen če pogodba *izrecno* določa, da se za tako odločitev zahteva večina določenega števila glasov. Gre za odločitve o spremembi obveznosti članov in za spremembe pogodbe razen primerov, naštetih v točkah a–e. Torej, če pogodba na splošno predvideva odločanje skupščine po večinskem načelu, bodo morale biti odločitve, ki pomenijo spremembo obveznosti članov ali pogodbenih določil, razen naštetih primerov v točkah a-e, kljub temu določilu sprejete soglasno. Da bi se izognili soglasnemu načelu v omenjenih primerih brez podrobnega naštevanja posamičnih odločitev v pogodbi, se predlaga vključitev pogodbene določbe:

> *'Odločitve skupščine, vključno z odločitvami o spremembi obveznosti članov in pogodbenih določil, se sprejemajo z večino glasov članov.'*[77]

Vse spremembe pogodbe združenja morajo biti registrirane in, če se to zahteva, tudi objavljene. Uredba sicer ne zahteva, da bi moralo združenje ob sprejemu novele registru predložiti tudi popravljeno ustanovitveno pogodbo, lahko pa zaradi varstva tretjih to predpišejo države članice (člen 39/1). Spremembe bistvenih sestavin pogodbe (5. člen), morajo biti tudi objavljene v uradnem glasilu matične države združenja (člen 8/1a), spremembe drugih dokumentov, naštetih v 7. členu uredbe, pa se v skladu z nacionalno zakonodajo objavijo v celoti, v obliki povzetka ali z usmeritvijo na register (8. člen).

4.1.2. Spremembe članstva in sedeža

4.1.2.1. Novi člani

Članstvo združenja ni nujno statično. 26. člen uredbe določa, da se sme sprejeti novega člana v združenje *s soglasjem* vseh dotedanjih članov. Novi član je z vstopom solidarno odgovoren za vse obstoječe obveznosti združenja, vendar sme pogodba izvzeti novega člana od odgovornosti za obveznosti, ki so nastale pred njegovim vstopom. To določilo ima učinek do tretjih le, če je objavljeno.

[77] Glej S. Israel, The EEIG – A major step forward for Community Law, str. 18 op. 32

4.1.2.2. Odpoved člana

Uredba dovoljuje odpoved v skladu z določili pogodbe (člen 27/1), vendar je splošno dovoljena odpoved iz pravičnega in *poštenega razloga.*[78] Modelna pogodba predlaga vrsto določil, ki naj bi jih pogodba vsebovala – npr. odpovedni rok, rok od ustanovitve v katerem odpoved ni mogoč, čas v katerem je potrebno člana izplačati in podobno.[79]

4.1.2.3. Izključitev člana

Tudi tukaj naj bi pogodba opredelila kriterije za izključitev, uredba pa v členu 27/2 določa, da sme v vsakem primeru biti član izključen iz združenja, *»če resno krši svoje obveznosti ali če povzroči ali grozi, da bo povzročil resen razdor v delovanju združenja.«* Glede na naravo tega določila bi lahko bilo že vsako neodgovorno dejanje člana razlog za izključitev. Zaradi tega je potrebno to splošno določilo konkretizirati v pogodbi; v nasprotnem primeru je izključitev člana mogoča le, če večina preostalih članov poda predlog sodišču, da presodi ustreznost izključitvenega razloga (člen 27/2).

4.1.2.4. Smrt člana

Samo po sebi je razumljivo, da članstvo v združenju preneha s smrtjo člana. Uredba predvideva, da osebni predstavniki umrlega (družina) vstopijo v združenje na njegovo mesto (nasledstvo *mortis causa*). Za to je potrebno posebno pogodbeno določilo ali pa soglasje vseh drugih članov združenja (člen 28/2). Zahteva po soglasju je v skladu s splošno zahtevo glede sprejema novih članov, kar pa se lahko ublaži s pogodbenim določilom glede nasledstva. Posebej je treba določiti, kdo od družine bo vstopil v EGIZ. Brez pogodbenega določila in doseženega soglasja se smrt obravnava kot odpoved člana.[80]

4.1.2.5. Odstop deleža

Član združenja sme odstopiti svoj položaj v združenju v celoti ali le deloma komu drugemu, članu ali nečlanu združenja (nasledstvo *inter vivos*). To lahko stori le v soglasju z ostalimi člani; pogodba te zahteve ne more spremeniti (člen 22/1). Lahko pa pogodba prepove odpoved v prvih nekaj letih obstoja združenja, s čemer se zagotovi kontinuiteta članstva in tudi preveri predanost dejavnosti združenja. Analogno sme član uporabiti delež za zavarovanje dolga le s soglasjem drugih članov, pri čemer uredba dovoljuje drugačno pogodbeno določilo, vendar ne glede na to upravičenec iz zavarovanja zgolj na tej podlagi ne more ob vsakem času postati član EGIZ (člen 22/2).

4.1.2.6. Izplačilo deleža in nadaljnji obstoj združenja

Ko član preneha pripadati EGIZ, bodisi zaradi izključitve ali kakega drugega razloga (razen odstopa pravic), je potrebno ugotoviti obseg njegovih pravic in obveznosti v združenju (člen 33/1). Pri tem uredba prepoveduje, da bi se vrednost pravic in obveznosti določila vnaprej (člen 33/2). Ta določba pa ne pomeni, da ni dovoljeno vnaprej določiti metode za vrednotenje, kakor tudi ne različnih 'popustov' z obeh strani. Pogodba naj določi, v kolikšnem času je potrebno člana izplačati. Ta čas pa ne sme biti tako kratek, da bi bil zaradi izpada likvidnih sredstev ogrožen obstoj samega združenja.[81]

---

[78] Člen 27/1: »Any member of a grouping may …withraw on just and proper grounds«
[79] Glej The EEIG: an instrument for transnational cooperation, str. 29-30
[80] Glej M. Anderson, EEIG, str. 123
[81] Glej M. Anderson, EEIG, str. 56

O prenehanju članstva članu mora uprava obvestiti druge člane združenja in opraviti potrebne formalnosti glede registracije in objave tega dejstva (29. člen). Praviloma bo združenje ob spremembi članstva obstajalo naprej.[82] Pogodba lahko določa drugače (30. člen). Prenehanje bo nujno v dveh primerih, in sicer, ko je imel izključeni, umrli član ipd. bistveno vlogo v združenju, tako da brez njega združenje ne more delovati, in pa v primerih, ko je združenje imelo samo dva člana. Združenje s samo enim članom ni mogoče.

4.1.2.7. Prenos sedeža združenja

Posebno pozornost zasluži sprememba sedeža EGIZ. Združenje je bilo prvo telo v Evropi, ki se lahko prenese po Evropi, ne da bi bilo prej potrebno opraviti likvidacijo in ponovno ustanovitev združenja, kar članom prihrani denar in zapletene postopke.[83] Prenos se lahko odvije znotraj matične države združenja ali pa se sedež prenese v drugo državo. Če se prenese sedež v okviru iste države, ne pride do spremembe prava, ki se uporablja za združenje, zato je prenos vezan le na pravila pogodbe in na nacionalno pravo matične države (13. člen).

Precej bolj zapleten je meddržavni prenos (14. člen).[84] Ta je tudi bolj običajen od notranjega.[85] Z njim se spremeni matično nacionalno pravo združenja, kar utegne zanimati upnike, ki so jim sredstva odmaknjena v drugo državo, pa tudi delavce, katerih pogodbe o delu po novem krije pravo druge države članic[86] Sposobnost migracije širom Evrope brez poprejšnje likvidacije je tudi posebnost, ki EGIZ ločuje od drugih organizacijskih instrumentov. Postopek prenosa zato vsebuje več registracij in objav. Vsebuje naslednje **faze:**

1) izdelati je potrebno predlog za prenos, ga vložiti pri (obstoječem) registru združenja ter objaviti v uradnem glasilu tiste države članice;

2) poteči morata dva meseca – rok začne teči od objave predloga za prenos; v tem času sme dosedanja matična država članica nasprotovati prenosu iz razlogov javne koristi, obstoj katere je lahko predmet sodne kontrole; če ugovor ni vložen ali je zavrnjen s strani sodišča, se sme preiti na naslednji korak, tj.

3) sprejem odločitve o prenosu sedeža, ki mora biti sprejeta s soglasjem vseh članov (člen 14/1); le-ta daje učinek predlogu za prenos;

4) registracija v novi matični državi združenja – dokaz o tem je pogoj za izbris v starem registru (člen 14/2);

5) objava prenosa v tej državi; tretje osebe morajo upoštevati prenos šele s to objavo in ne že z registracijo *(načelo varstva tretjih)*. To pomeni, da mora združenje, ki želi nasproti tretjim uveljavljati pravne učinke registriranega a še ne objavljenega prenosa sedeža, dokazati, da je tretji vedel za registracijo. Podobno se zahteva tudi za primer, da je bil prenos že objavljen, a v starem registru združenje še ni bilo izbrisano – tretji se smejo zanašati na staro registracijo, razen če EGIZ dokaže, da so vedeli za novo objavo.

[82] Glede na navedeno je torej EGIZ 'hibridne' narave – kar zadeva vstop novih članov ima značilnosti zaprtih, glede izstopa in nadaljnjega obstoja pa odprtih tipov družb
[83] Z 8.10. 2004 bo to mogoče tudi pri evropski delniški družbi; glej M. Kocbek, Podjetje in delo 1/ 2002/ XXVIII, str. 175
[84] Tudi prenos iz Anglije na Škotsko; kot že omenjeno – za državo šteje vsaka teritorialna enota države
[85] Tako M. Anderson, EEIG, str. 46
[86] Prenos sicer nima učinka na status dolgov – člani EGIZ so solidarno in neomejeno odgovorni; glej van Gerven,EEIG, str. 28

4.2. Uprava

Splošni okviri poslovanja, ki jih določa skupščina, se konkretizirajo z vsakodnevnim poslovanjem, ki je prepuščeno upravi združenja.

4.2.1. Imenovanje in razrešitev članov uprave

Uprava EGIZ je lahko zaupana enemu ali več direktorjem. Direktor združenja je načeloma lahko vsak *posameznik,* razen če po določilih

a) prava, ki se zanj uporablja ali
b) prava, ki se uporablja za združenje ali
c) sodne ali upravne odločbe

ne sme biti član upravnega organa družbe (člen 19/1). Uredba ne zavezuje držav članic, da bi morale priznati kot člane uprave pri njej registriranih EGIZ tudi *pravne osebe*, smejo pa to dovoliti, pod pogojem, da vsaka taka pravna oseba imenuje vsaj eno fizično osebo, ki jo bo zastopala (člen 19/2).[87] Za zastopnika pravne osebe ne more biti določena oseba, ki sama ne bi mogla biti član uprave združenja (zaradi omejitev iz člena 19/1).

Pogoji za imenovanje in razrešitev se morajo določiti v ustanovitveni pogodbi, sicer morajo biti odločitve v zvezi s tem sprejete soglasno (člen 19/3). V pogodbi se lahko tako določi potrebna starost, izkušnje in podobno.[88] Člane uprave se lahko imenuje ob ustanovitvi združenja ali kmalu za tem na skupščini. Imenovanje se opravi soglasno, razen če pogodba določa (kvalificirano) večino. Enako velja tudi za razrešitev članov uprave, pri čemer delovno pravo držav pogosto določa stroga pravila glede odpustitve zaposlenih, ki zavezujejo tudi EGIZ.[89] Član uprave lahko vedno dostopi. Pogoji za odpoved so odvisni od prava matične države združenja in določil v pogodbi (člen 17/3). Imenovanje, razrešitev ali odstop direktorjev in njihovih zastopnikov (če je direktor pravna oseba) morajo biti registrirani in objavljeni.

4.2.2. Pooblastila članov uprave

Uprava ima izključno pristojnost za vodenje poslov združenja. Njena pooblastila so podrejena pooblastilom članov združenja in so lahko omejena v pogodbi. Te omejitve pa nimajo učinka do tretjih, tudi če so objavljene, ampak le v notranjih razmerjih. Član uprave, ki se ne drži omejitev, je odgovoren za škodo članom združenja. Če ima EGIZ več članov uprave, ima vsak od njih neomejeno pravico za vodenje poslov in sme v mejah uredbe in pogodbe sprejeti katerokoli odločitev glede poslovanja združenja. Uredba ne zahteva, da delujejo člani uprave kot enoten odbor, na katerem bi glasovali o odločitvah, sme pa to predpisovati matično pravo EGIZ ali pogodba, kar je za urejeno delovanje uprave in združenja sploh tudi priporočljivo.[90]

4.2.3. Zastopanje

EGIZ je veljavno zavezano nasproti tretjim osebam s podpisom kateregakoli direktorja. Samo oni lahko zastopajo združenje. Priporočljivo je, da direktor pove, da nastopa v imenu združenja, saj je sicer lahko osebno zavezan. EGIZ je zavezano tudi za dejanja direktorja, ki so zunaj sposobnosti združenja *(ultra vires)*, razen če združenje dokaže, da je tretji vedel, oziroma mu glede na

[87] To dovoljujejo v Španiji, Franciji, Grčiji, Irski, Italiji, Luksemburgu, Nizozemski, Portugalski in v VB
[88] Določila glede narodne pripadnosti so lahko v nasprotju s pravnim redom ES (39. in 43. člen PES)
[89] Glej van Gerven, EEIG, str. 31
[90] Ibidem, str. 32

okoliščine ni moglo ostati neznano, da dejanje ni v mejah sposobnosti združenja. Sama objava pogodbe EGIZ v uradnem glasilu ni zadosten dokaz vednosti (člen 20/1).

Člani EGIZ lahko v ustanovitveni pogodbi določijo, da morata vsako poslovno dejanje podpisati dva ali več članov uprave (člen 20/2). V skladu s tem ni razloga, da ne bi pogodba določala, da lahko uprava opravlja pravne posle le skupaj in s soglasjem vseh članov.[91] Da je tako določilo učinkovito, mora biti registrirano in objavljeno v uradnem glasilu matične države EGIZ in morebitnih poslovnih enot, poleg tega pa tudi navedeno na vseh pismih, naročilnicah in podobnih dokumentih združenja (25. člen). To je tudi edina izjema, ko ima omejitev pooblastil članov uprave učinek do tretjih oseb.[92]

Združenje lahko ima tudi prokurista in poslovnega pooblaščenca, vendar je sporen obseg pooblastil, ki jih lahko uprava nanju prenese.[93]

4.2.4. Odgovornost članov uprave

Odgovornost članov uprave članom združenja se presoja po notranjem pravu države članice, kjer ima EGIZ sedež, njihova odgovornost tretjim osebam pa po notranjem pravu, ki se po pravilih mednarodnega zasebnega prava uporablja za konkretni primer. Uredba posebej določa, da mora matična država, ki dovoljuje, da so člani uprave pravne osebe, določiti, da so zastopniki tiste pravne osebe odgovorni, kot da bi sami bili člani uprave EGIZ (člen 19/2).

4.2.5. Delovno-pravni vidiki

Sam položaj članom uprave ne daje pravice do posebne nagrade; direktorji EGIZ so zaposleni v združenju. Uredba se s temi vprašanji ne ukvarja; v preambuli določa le, da se uporablja socialno in delovno pravo držav članic. Obširno in vse bolj na to področje posega tudi pravo Evropske Unije. Za vprašanja, ki jih ne ureja slednje, se tako uporablja nacionalno pravo, vendar ne tiste države članice, v kateri je EGIZ registrirano, ampak tiste, v kateri posameznik *'običajno dela'*.[94] Glede na naravo združenja, bodo direktorji praviloma državljani različnih držav, kar pomeni, da bo za njih veljala različna delovno-pravna zakonodaja. Enaka pravila se uporabljajo tudi za druge zaposlene v združenju.[95]

[91] Glej E. Werlauff, EC Company Law, The common denomination for business undertakings in 12 states, str. 65
[92] Glej A. McGee, S. Weatherill, European Economic Interest Grouping, str. 22
[93] Glej Meyer-Landrut, str. 54
[94] V skladu s sodno prakso (primer Portec Ltd v Mogensen [1976] ICR 396) bo odločilen dejavnik pri presoji čas, za katerega je pogodba o delu sklenjena – M. Anderson, EEIG, str. 96
[95] Ibidem, str. 97

5. FINANCIRANJE

5.1. Osnovni kapital

Uredba glede financiranja pušča veliko svobode. Tako se ne zahteva *noben* osnovni kapital, kar je odraz dejstva, da so člani neomejeno solidarno odgovorni za obveznosti združenja.[96] Tako je urejanje finančnih zadev prepuščeno samim članom. Le-ti se lahko dogovorijo, da bodo prispevali določena sredstva za delovanje združenja. Kolikšni in v kakšni obliki bodo prispevki, je predmet dogovora. Prispevki so lahko v obliki gotovine, stvari ali tudi storitev (npr. dati na razpolago tehnično znanje).[97] Če člani ne določijo prispevkov, morajo vendarle določiti, na kakšen način se bodo krili izdatki združenja (člen 21/2). Člani so svobodni pri določanju deleža in metode, po kateri bo posamezen član nosil del stroškov. Če se člani ne opredelijo glede tega problema, uredba določa, da so njihovi prispevki enaki (člen 21/2).[98]

Opisana finančna fleksibilnost omogoča, da se združenje ustanovi zgolj s poskusnim namenom, glede na rezultate pa lahko potem razvije višjo raven sodelovanja.[99] Ta proces lahko poteka tudi v nasprotni smeri, član pa sme zmeraj tudi izstopiti. Likvidacija združenja v celoti pa v končni fazi v temelju ne prizadene pravnega in ekonomskega obstoja članov.

5.2. Dostop do zunanjih virov financiranja

Če želi EGIZ izvesti projekte, ki presegajo njegovo likvidnostno moč, potrebuje nove vire financiranja. Pri tem je potrebno najprej opozoriti, da je združenju prepovedano izdajati zadolžnice ali druga zavarovanja, s katerimi bi pridobili javna sredstva (23. člen). Razloge za to prepoved je iskati v odsotnosti zahteve po kapitalu, odsotnosti nadzora nad javnim investiranjem na evropski ravni, pa tudi v tem, da pridobivanje investicij od javnosti ni namen EGIZ. Van Gerven pa navaja, da ima to tudi nasproten učinek, saj onemogoča financiranje velikopoteznih mednarodnih projektov, kot npr. tunela čez Rokavski preliv.[100]

Omenjena prepoved pa ne pomeni, da je združenje omejeno pri najemanju kreditov pri bankah in posojil pri zasebnikih, s katerimi so v neposrednem odnosu. Dostop EGIZ do kreditov razlaga *Sporočilo Evropske komisije iz leta 1997.*[101] Sporočilo izpostavlja, da je EGIZ tudi z vidika pogajanj z bankami in drugimi finančnimi institucijami pomemben instrument za sodelovanje malih in srednjih podjetij, ki sicer veljajo za zelo tvegane dolžnike. Namen sporočila je razjasniti določena vprašanja, zato da EGIZ ne bi bila deležna slabše obravnave, kot druge, bolj znane oblike organiziranosti poslovne dejavnosti.

Razumljivo je, da morajo tudi EGIZ pri najemanju kreditov predložiti dokaze o plačilni sposobnosti in finančni stabilnosti. Glede na neomejeno solidarno odgovornost članov predstavlja garancijo upnikom celotno osebno premoženje vsakega člana. Zaradi tega se v praksi naj ne bi zahtevala posebna osebna jamstva članov, ki najem posojila podražijo.[102] Člani jamčijo za dolg, vendar to jamstvo ne bremeni njihovih računovodskih izkazov – člani torej dosežejo t.i. *off balance effect.* EGIZ je tako sredstvo za povišanje kreditnega potenciala članov,

---

[96] Za primerjavo: za evropsko delniško družbo je predpisan minimalni osnovni kapital v vrednosti 120.000 evrov
[97] Glej S. Israel, The EEIG – A major step forward for Community Law, str. 18
[98] Statistika REGIE kaže, da večina EGIZ (59,7 %) financira svoje aktivnosti z letnimi članarinami, 9,4% imajo neposreden dostop do tekočih računov članov ipd
[99] Glej A. McGee, S. Weatherill, European Economic Interest Grouping, str. 23
[100] Glej van Gerven, EEIG, str. 24
[101] Sporočilo o udeležbi evropskih gospodarskih interesnih združenj pri javnih pogodbah in programih, financiranih iz javnih skladov; objavljeno v OJ C 285, 20. september 1997; V. poglavje
[102] Glej A. McGee, S. Weatherill, European Economic Interest Grouping, str. 57

obenem pa tudi zniža stroške samega najema posojila.

Pravna sposobnost združenja omogoča, da se lahko člani uprave pogajajo s finančnimi institucijami v imenu vseh članov in ni potrebno neposredno sodelovanje članov združenja.[103] Pri dokazovanju kreditne sposobnosti, se bo združenje lahko naslanjalo na sredstva samega združenja, poleg tega pa tudi na sredstva članov. Pri tem je priporočljivo oblikovati konsolidirane bilance premoženja; posebno prednost pa Sporočilo pripisuje združenjem, ki (čeprav to ni obvezno po uredbi) imajo svoj ločeni kapital.

5.3. Delitev dobička

Čeprav namen združenja ni doseganje dobička, pa le-ta pogosto nastane in to ne more biti prepovedano. Doseženi dobiček se šteje za dobiček članov združenja in se razdeli na način, ki ga določa pogodba, sicer pa na *enake dele* (21. člen). Na enak način se krije tudi nastala izguba (uredba govori o razliki med odhodki in prihodki EGIZ). Delitev na enake dele je v skladu s solidarno odgovornostjo vseh članov, kateri se s pogodbenim določilom ni mogoče izogniti.

5.4. Obdavčitev

Od obdavčitve je v veliki meri odvisno, kako bo nek nov instrument zaživel v praksi. Pri mednarodnem poslovanju pride do srečanja več davčnih sistemov, ki skupaj pogosto ne delujejo usklajeno – prihaja do težav z dvojno obdavčitvijo, administrativnih težav in podobno. Vse te vidike je bilo potrebno upoštevati pri načrtovanju EGIZ.

Kljub temu, da uredba ES št. 2137/85 v 21. členu določa, da se dobiček združenja šteje za dobiček njegovih članov, vsebuje uredba še dodatno določbo v 40. členu:

»Dobiček in izguba, ki izhajata iz dejavnosti združenja, se obdavčita samo v rokah njegovih članov.«

Evropsko gospodarsko interesno združenje je torej fiskalno transparentno, kar pomeni, da kar zadeva obdavčenje, združenje ne obstaja, ampak samo njegovi člani. V Nemčiji in Italiji EGIZ ni pravna oseba ravno zato, ker pravne osebe ne morejo biti fiskalno transparentne. Uredba v preambuli navaja, da se razen določbe 40. člena uporablja nacionalno davčno pravo države, kjer ima EGIZ sedež (14. navedba). To pomeni, da morajo države članice uvesti transparentni davčni tretma pri njih ustanovljenih EGIZ. Pri tem uredba ne določa podrobno, kako naj se to uredi, zato so rešitve lahko različne. V skladu z naravo EGIZ je, da bo vsaj en član združenja imel svoj sedež ali prebivališče zunaj matične države samega združenja. Država ima pri tem možnost domnevati, da ima ta član stalno poslovno enoto v državi sedeža EGIZ (dobiček bo pri tem obdavčen v tej državi), ali da se dobiček dodeli neposredno članu in bo tako obdavčen v državi njegovega prebivališča.[104] Ne glede na fiskalno transparentnost pa člani EGIZ ostajajo solidarno odgovorni tudi za davčne obveznosti.

Seveda pa davek na dobiček še zdaleč ni edini davek. Kar zadeva davek na dodano vrednost ter davke na premoženje, je EGIZ obdavčeno v državi sedeža kot vsaka druga statusno-pravna oblika. Kljub temu pa so države članice pri sprejemanju nacionalne zakonodaje za EGIZ na

[103] Za razliko od običajnih joint ventures

[104] To je v skladu z načeli Vzorčne konvencije OECD o dvojnem obdavčenju; Evropska komisija označuje to rešitev za enostavnejšo in bolj usklajeno s 40. členom uredbe – The EEIG: an instrument for transnational cooperation, str. 73

njihovem ozemlju, sprejele tudi specifične davčne predpise. Povedano naj bo še, da gre pri EGIZ pogosto za take dejavnosti, ki niso obdavčene. [105]

[105] Podrobno preučevanje možnih davčnih rešitev presega okvire te naloge; več o tem navajata npr. A. Haelterman v knjigi van Gerven, EEIG – 3. poglavje in M. Scriba, str. 78 in nasl

6. ODGOVORNOST ZA OBVEZNOSTI

Zaradi fleksibilnosti pri financiranju združenja je ureditev odgovornosti za obveznosti posebej pomembna. EGIZ ima pravno sposobnost in lahko prevzema obveznosti v svojem imenu, prav tako pa je tudi zavezano izpolnjevati prevzete obveznosti. Če jih združenje ne izpolnjuje, ali če jih ne more, se obveznosti prenesejo na člane.

Kot je že bilo omenjeno na drugih mestih, so člani EGIZ *neomejeno solidarno odgovorni za obveznosti združenja kakršnekoli narave.* Upnik lahko po svoji izbiri terja kateregakoli člana združenja za izpolnitev obveznosti v celoti. Član, ki plača, ima regresno pravico – od združenja oziroma od ostalih članov sme terjati vsoto, ki presega njegov delež odgovornosti, določen v pogodbi. Če pogodba ne določa teh deležev, je vsak član odgovoren v enakem delu (člen 21/2). Posledice odgovornosti člana se določijo v skladu z nacionalnim pravom (člen 24/1), na katerega napotujejo pravila kolizijskega prava. Pogodba ne more omejiti ali izključiti odgovornosti članov. Taka določba lahko učinkuje le med člani, ne pa v zunanjih razmerjih.

Vendar se lahko tretje osebe v ločeni pogodbi zavežejo terjati le do določenega zneska, za določene obveznosti ali tudi zoper določene člane (10. navedba preambule uredbe). V Nemčiji so vse do leta 1999 dopuščali, da so se združenja, ki so hotela omejiti odgovornost članov, vpisovala v sodni register z dodatkom *»EGIZ z omejeno odgovornostjo.«*[106] Nemški Bundesgerichthof pa je sprejel posebno sodbo, v kateri določa, da se člani EGIZ ne morejo razbremeniti neomejene odgovornosti, če pri imenu združenja dostavijo *»z omejeno odgovornostjo.«*[107] BGH je poudaril, da se lahko po dogovoru s tretjimi omeji le odgovornost za določene obveznosti, ne pa na splošno.[108]

Za obstoj odgovornosti člana morata biti izpolnjena dva pogoja:

a) terjatev tretje stranke mora biti *obveznost EGIZ* in ne njenih posameznih članov (člen 24/1); zaradi fiskalne transparentnosti EGIZ se zdi, da davčne obveznosti niso vključene v solidarno odgovornost, vendar uredba izrecno določa, da davčne in socialne obveznosti sodijo med obveznosti, za katere velja solidarna odgovornost članov združenja;

b) upnik mora *najprej terjati združenje* (ki ga predstavlja uprava) in šele če tukaj v *primernem roku* ne pride do poplačila, sme terjati člane *(subsidiarna odgovornost);* to pa ne pomeni, da mora upnik najprej izčrpati vsa pravna sredstva zoper EGIZ, preden se lahko obrne na člane.[109] Če je to potrebno, lahko primernost roka presodi sodišče.

Predmet obveznosti ni nujno plačilo; združenje je lahko zavezano opraviti kakšno dajatev ali storitev. Poraja se vprašanje, ali je član zavezan izpolniti obveznost upniku v enaki obliki, kot jo je bilo zavezano samo združenje. 24. člen uredbe govori o *'odgovornosti članov za dolgove in druge obveznosti katerekoli narave'* in nadaljuje, da lahko upnik od člana terja *'plačilo.'* Gre za vprašanje, ali velja **teorija izpolnitve,** po kateri morajo člani izpolniti obveznost v enaki obliki kot samo združenje, ali pa **teorija odgovornosti,** pri kateri plačajo le vrednost izpolnitve. Glede na to, da se posledice odgovornosti članov presojajo po notranjem pravu, se zdi, da bo tudi odločitev o navedenih teorijah prepuščena njim. *Slovenski ZGD* vsebuje v 499. členu primerljive določbe. V prvem odstavku določa *odgovornost za obveznosti združenja,* v drugem

[106] Tako možnost predvideva tudi U. Lohmann, EEIG in Germany, str. 138, v knjigi van Gerven, EEIG
[107] Urteil vom 27.9.1999, Az. II ZR 371/98
[108] EWIV eJOURNAL, št. 1, november 2000, str. 12
[109] Aalders meni, da zadostuje pisna zahteva in neplačilo v 8. dneh, razen če običaji določajo drugače, Andersonova pa šteje za primeren rok 3 tedne – kot je določeno v angleškem Insolvency Act 1986

pa *poplačilo* od članov. Naši teoretiki so zavzeli stališče, da je navedena dikcija izraz teorije odgovornosti (nadomestne izpolnitve).[110]

9. člen uredbe določa, da so člani EGIZ solidarno odgovorni tudi za obveznosti, nastale še pred ustanovitvijo združenja, če jih združenje pozneje z novacijo ne prevzame. Za te obveznosti pa člani niso odgovorni subsidiarno, ampak so to v prvi vrsti njihove obveznosti.

Novi člani združenja načeloma odgovarjajo za vse obveznosti, tudi tiste, ki so nastale pred njihovim vstopom (člen 26/2). Uredba pa dovoljuje izključitev odgovornosti za te obveznosti v pogodbi EGIZ ali v drugem dokumentu o vstopu novega člana (člen 26/3), vendar ima to učinek do tretjih le, če je izključitev registrirana in objavljena v uradnem glasilu (člen 9/1). Vsaka izključitev odgovornosti se razlaga restriktivno. V skladu s tem načelom izključitve zgolj posamičnih obveznosti pred vstopom novega člana nimajo učinka do tretjih, čeprav objavljene, ampak lahko pomenijo le regresno pravico novega člana do ostalih članov združenja.[111]

Ko *član preneha pripadati EGIZ,* ostaja odgovoren za obveznosti, ki so nastale pri dejavnosti združenja, ko je on še bil njegov član (34. člen). Ta odgovornost se ne more omejiti ali izključiti v pogodbi, vendar pa sama uredba omejuje odgovornost na *pet let po objavi prenehanja članstva* v uradnem glasilu matične države združenja. Nacionalno pravo lahko to petletno obdobje skrajša, ne more pa ga podaljšati (člen 37/1).[112] Za uveljavljanje odgovornosti bivšega člana zadostuje dokazati, da je bila dejavnost, iz katere obveznost izhaja, opravljena pred prenehanjem njegovega članstva. Bivši član pa ne more ugovarjati odgovornosti na temelju, da je obveznost nastala po njegovem odhodu, če je sodeloval pri odločanju EGIZ o sprejemu zaveze.[113]

Za izterjavo svoje terjatve ima torej upnik dve poti. Lahko toži samo združenje, pridobljena sodba pa bo izvršljiva tako zoper združenje kot tudi njegove člane. Lahko pa upnik najprej pisno terja združenje in po primernem roku izbere enega ali več članov in od njih terja izpolnitev. Forum postopka se presoja po Uredbi 44/2001, katere splošno načelo je, da mora tožnik slediti toženu *(actor sequitor forum rei)*. Posebne določbe veljajo za določene tipe pogodb, npr. potrošniške, sicer pa je priporočljivo imeti ustrezno pogodbeno klavzulo o pristojnosti. Ista uredba tudi olajšuje priznanje in izvršitev sodbe v drugih državah članicah, saj jo morajo obravnavati na enak način, kot da bi jo same izdale.

[110] Glej Ivanjko, Kocbek, Pravo družb, str. 466, op. 32; podprto z mnenji Cigoja in Kastnerja
[111] Glej van Gerven, EEIG, str. 36
[112] V Angliji in na Irskem imajo npr. 6-letni splošni zastaralni rok, zaradi česar lahko navedeno določilo uredbe povzroči določene težave
[113] Glej S. Israel, The EEIG – A major step forward for Community Law, str. 20

7. UDELEŽBA EGIZ PRI JAVNIH LICITACIJAH

Komisija je bila mnenja, da uporaba EGIZ ni optimalna, zato je leta 1997 izdala *Sporočilo o udeležbi evropskih gospodarskih interesnih združenj pri javnih pogodbah in programih, financiranih iz javnih skladov,*[114] z namenom razjasniti določena vprašanja glede udeležbe EGIZ na javnih licitacijah, s čimer bi povečali uporabo tega instrumenta zlasti s strani malih in srednjih podjetij.

EGIZ omogoča evropskim podjetjem odličen pravni instrument za nastopanje na licitacijah, tako v okviru nacionalnih javnih naročil kot programov, finančno podprtih s sredstvi Evropske skupnosti. Pomen EGIZ na tem področju je dvojen:

- narašča potreba podjetij, zlasti malih in srednjih, ki želijo sodelovati v teh projektih, da združijo svoje tehnološke in operacijske zmogljivosti;
- Evropska komisija pogosto pogojuje udeležbo pri svojih programih, kot npr. pri raziskavah in razvoju, s tem, da projekti prihajajo iz podjetij različnih držav članic.

EGIZ lahko ima pri nastopanju na licitacijah dvojno naravo, bodisi da:

- le usklajuje in organizira aktivnosti svojih članov; ali da
- v svojem imenu vstopi v pogodbeno razmerje – združenje ima pravno sposobnost, potrebno za izvedbo del ali opravo storitev, določenih v pogodbi.

7.1. Javna naročila

Smernice ES o javnih naročilih ne vsebujejo nobenih določb, s katerimi bi ovirale udeležbo EGIZ pri prevzemu nalog javnih naročil, ampak določajo možnost udeležbe *združenj (groupings)* brez zahteve po posebni pravni obliki. Dopolnilna narava dejavnosti EGIZ, določa Sporočilo Komisije, ni ovira za njegovo sodelovanje pri javnih naročilih. V primeru *Ballast Nedam Groep NV v Belgische Staat* je Sodišče ES izjavilo, da *»ne le fizične ali pravne osebe, ki same opravljajo dela, ampak tudi oseba, ki… bo imela pomoč tehnikov ali zunanjih tehničnih oddelkov, ali celo skupina podjetij katerekoli pravne oblike, sme sodelovati pri dodelitvi javnih naročil.«*[115] EGIZ torej smejo sodelovati in izvajati pogodbe o javnih naročilih.

Ko je licitacijski postopek začet, mora odločujoči komite oceniti finančne in tehnične zmogljivosti kandidatov. Če EGIZ kot samostojno pravno telo ne izpolnjuje pogojev, zahteva **načelo konsolidirane ocene sredstev in zmogljivosti,** da se upoštevajo zmogljivosti njegovih članov.[116] Načelo zahteva, da:

- v primerih, ko vsi člani EGIZ izpolnjujejo izbirne kriterije, ni potrebno ocenjevati še združenja samega;
- v primeru, da vsi člani združenja ne izpolnjujejo kriterijev, zadostuje, če jih izpolnjujejo tisti od njih, ki bodo dejansko izpolnjevali pogodbo;
- če nobeden od članov združenja ne izpolnjuje pogojev, ki jih je določila pogodbena oblast, EGIZ ne sme biti sredstvo za izogibanje tem pogojem.

[114] Objavljeno v OJ C 285, 20. september 1997; omenjeno že v poglavju o zunanjih virih financiranjih, supra 5.2
[115] Zadeva C-389/92 Ballast Nedam Groep NV v Belgische Staat, ECR 1994-I
[116] To načelo je Sodišče ES utemeljilo v zadevi pod zgornjo navedbo

7.2. Programi, financirani iz javnih skladov

EGIZ ima nekatere specifične značilnosti, ki mu omogočajo avtomatično izpolnjevanje pogojev, ki utegnejo biti postavljeni pri posameznih programih, financiranih s skladov ES. Med temi značilnostmi obravnavano Sporočilo Evropske komisije izpostavlja naslednje tri:

1. **čezmejna narava:** številni programi zahtevajo, da so projekti predloženi s strani več sodelavcev iz različnih držav članic.[117] Glede na dejstvo, da lahko EGIZ ustanovita le vsaj dva člana iz dveh različnih držav članic, je združenje izvirno čezmejno. Zaradi tega smejo evropska združenja zmeraj nastopati na razpisih Skupnosti v svojem imenu, tudi na tistih, ki zahtevajo udeležbo pravnih subjektov z več držav članic;

2. **obstoj večjega števila neodvisnih izvajalcev:** dejstvo, da člani EGIZ obdržijo popolno neodvisnost je pogosto spregledano, zato obstaja tveganje, da bodo EGIZ izključena iz programov, ki zahtevajo vsaj dva neodvisna pravna subjekta, ki skupaj predstavljata projekt.[118] EGIZ mora združevati vsaj dva člana, ki obdržita popolno ekonomsko in pravno samostojnost; združenje ne sme biti instrument koncentracije (3. in 4. člen uredbe). EGIZ sme torej sodelovati v svojem imenu tudi na razpisih za programe, ki zahtevajo več neodvisnih družabnikov. V takih primerih se ne sme zahtevati od članov združenja, da predložijo posamične ponudbe vzporedno s ponudbo samega združenja;[119]

3. **ustvarjanje součinkovanja:** v nekaterih primerih je kriterij za izbiro tudi sposobnost ponudnika za izvedbo aktivnosti, da ustvari sinergijo med različnimi skupinami udeležencev, kar zahteva udeležbo novo oblikovanih struktur sodelovanja;[120] EGIZ je tukaj lahko primeren okvir za postavitev sodelovanja na formalno bazo.

[117] Npr. Odločba Sveta ES 94/763/EC, ki zadeva pravila za sodelovanje podjetij, raziskovalnih centrov in univerz pri raziskavah, tehnološkem razvoju in predstavitvenih dejavnostih ES – člen 2(b)
[118] Primer je Odločba Sveta ES z dne 23. november 1994, ki je sprejela poseben program za raziskave in tehnološki razvoj, vključno s predstavitvami na področju ne-jedrske energije v obdobju 1994-1998
[119] Glej The EEIG: an instrument for transnational cooperation, str. 55
[120] 4. člen Odločbe ES 94/763

8. EGIZ IN KONKURENČNO PRAVO EU

EGIZ je skupni podjem *(joint venture)* s podeljeno pravno sposobnostjo. Od običajnih joint venture se razlikuje po tem, da namen EGIZ ni v prvi vrsti ustvarjati dobiček, poleg tega pa tudi ne sme imeti kontrole nad svojimi člani, ampak lahko dejavnost članov zgolj dopolnjuje. Kljub tem posebnostim pa EGIZ kategorično nima privilegirana položaja z vidika konkurenčnega prava ES.

Konkurenčno pravo ES razlikuje med dvema tipoma joint venture:

a) sodelovalni (kooperacijski) podjemi, pri katerih se dve ali več starševskih družb odločijo za sodelovanje na določenem področju, ne da bi izključile medsebojno konkurenčnost na področju dejavnosti joint venture; te se presojajo po 81. členu PES;

b) združevalni (koncentracijski) podjemi, pri katerih se starševske družbe odločijo prenesti določeno dejavnost v celoti na joint venture, tako da glede tiste dejavnosti družbe niso več konkurenti; te se presojajo po Uredbi o nadzoru koncentracij *(The Merger Control Regulation).*[121]

8.1. EGIZ in 81. člen Pogodbe o ES

81. člen (ex 85. člen) PES v prvem odstavku izrecno prepoveduje vse sporazume med podjetji, vse sklepe podjetniških združenj in usklajena ravnanja, ki bi lahko negativno vplivali na trgovino med državami članicami in katerih namen ali učinek so preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence znotraj skupnega trga.[122] Sporazumi in usklajena ravnanja članov EGIZ, ki neposredno ali posredno določajo nakupno ali prodajno ceno ali katerekoli druge prodajne in nakupne pogoje, omejujejo ali nadzorujejo proizvodnjo, trge, tehnični razvoj ali investicije, so lahko v nasprotju s konkurenčnimi pravili. Če sodi dejavnost EGIZ na področje trženja (npr. nakup, proizvodnja, prodaja) ali opravljanje storitev, bo ponavadi vodila do usklajevanja ali celo poenotenja konkurenčnega vedenja članov na tistem področju in bo zato v okviru 81. člena PES.[123] Od splošne določbe člena 81/1 pa obstaja nekaj alternativnih argumentov:

a) Ugovor utemeljenosti kršitve *(rule of reason);* ta ugovor je najmanj zanesljiv.

b) Prepovedani niso sporazumi, ki imajo le *manjši učinek na trg* (načelo *de minimis*) – to so tisti, katerih skupni tržni delež na relevantnem trgu ne presega 5% v primeru horizontalnih oz. 10% v primeru vertikalnih sporazumov.[124] Poleg tega imajo manjši učinek tudi tista EGIZ, ki jih sestavljajo izključno mala in srednja podjetja v smislu definicije Komisije,[125] kar pomeni, da bo večina EGIZ izven člena 81/1 PES na podlagi tega argumenta.

---

[121] Po 82. členu PES se presojajo koncentracije, ki ne oblikujejo skupnega podjetja

[122] P. Grilc, Pravo EU, 2. knjiga, str. 590

[123] The EEIG: an instrument for transnational cooperation, str. 76; v prvi vrsti morajo člani biti seveda konkurenti (dejanski, potencialni) – za konkurente ne gre npr. pri konzorcijih podjetij različnih strok, ki se povežejo za nastop na večjih javnih projektih

[124] Commission Notice on agreement of minor importance which do not fall within the meaning of Article 81(1) of the EC Treaty, OJ 1997 C 372, str. 13

[125] Komisija definira kot mala in srednja podjetja tista z letnim obratom sredstev pod 40 milijonov evrov

c) Velika skupina EGIZ ima koristi zaradi Sporočila Komisije glede dogovorov, sklepov in usklajenih ravnanj na področju sodelovanja med podjetji,[126] ki navaja 17 vrst pogodb, ki jih ne zajema člen 81/1 – npr. izmenjava izkušenj in mnenj, skupne tržne raziskave, oglaševanje, skupne računovodske zadeve ipd.

d) Posebej je Komisija izdala več uredb o skupinskih oprostitvah; za EGIZ so najpomembnejše oprostitve dogovorov o izključni distribuciji in nakupu, dogovorov o prenosu tehnologije ter o specializaciji, raziskavah in razvoju.[127] Posebna uredba o skupinski oprostitvi EGIZ ni bila sprejeta, lahko pa imajo mnoge EGIZ koristi od naštetih oprostitev. Pri tem je treba opozoriti, da se navedene skupinske oprostitve, z izjemo specializacije, raziskav in razvoja, nanašajo na dvostranske dogovore, zaradi česar so neuporabne za EGIZ z več kot dvema članoma.

e) Če člani EGIZ tudi po preučitvi teh uredb niso prepričani, da je njihov dogovor v skladu s konkurenčnim pravom ES, lahko s predložitvijo ustanovitvene pogodbe predlagajo Evropski komisiji, da jim podeli posamično izjemo in /ali negativni izvid[128] ali neformalni dokument, znan kot *comfort letter.*[129]

Če se ugotovi, da ustanovitev določenega EGIZ krši 81. člen PES in ni zajeta z izjemami, nastane problem glede posledic te kršitve. Po eni strani 2. odstavek 81. člena PES določa ničnost take ustanovitve *(ab initio)* in za dosego tega učinka ni potrebna posebna ali kakršnakoli ugotovitev;[130]

30. in nadaljnji členi Uredbe EGIZ pa določajo, da lahko le sodišče z odločbo razpusti EGIZ. Konflikt obstaja med avtomatično uporabo Pogodbe o ES, ki ne daje izvršljivosti neveljavnemu sporazumu, ter koristmi tretjih, ki so varovane s podaljšanim obstojem EGIZ po uredbi.

Drury in Schiesslt navajata nekaj možnih rešitev:[131]

1. prednost se da določbi Pogodbe o ES; EGIZ že od začetka sploh ne obstaja, vendar je potrebno zavarovati upnike združenja; slednje se zavaruje, če se da prednost Uredbi EGIZ, kar pa ni v skladu s splošnimi načeli prava EU;

2. bolj ravnovesni pristop bi bil dosežen, če se za zunanja razmerja uporabi Uredba o EGIZ, kar zadeva medsebojne obveznosti in pravice članov pa bi se uporabila ustanovitvena pogodba; člani bi v tem primeru lahko spremenili tiste določbe v pogodbi, ki so v nasprotju s konkurenčnim pravom, ali pa sprejeli odločitev o prenehanju združenja in jo predložili sodišču;

3. podoben učinek se lahko doseže preko 2. člena Uredbe o EGIZ, ki določa, da se za EGIZ uporabi pravo države, kjer ima EGIZ sedež. Člen 81/2 PES je neposredno uporaben in torej predstavlja del prava vseh držav članic ES. Pri tem bodo sodišča najprej presodila,

[126] Notice concerning agreements, decisions and concerted practices in the field of cooperation between enterprises; OJ C 75, 29.7. 1968, str. 3
[127] The EEIG: an instrument for transnational cooperation, str. 78
[128] Bistvena razlika med njima je v tem, da pri prvem obstajajo kršitve, ki jih je Komisija pripravljena spregledati zaradi drugih koristi sporazuma, pri drugem pa se na podlagi dejstev, predloženih Komisiji, izda potrdilo, da kršitev ne obstaja, kar se lahko ob spremembi dejstev tudi spremeni
[129] Več o tem glej P. Grilc, Pravo Evropske unije, 2. knjiga, str. 625 – 630
[130] Ibidem, str. 620
[131] R. Drury, M. Schiesslt, E.C. Competition Law Aspects of the EEIG, str. 237

ali se pogodbo lahko uporablja brez spornega določila; če učinkovitost pogodbe brez posamezne določbe ni ogrožena, bo sodišče razveljavilo le dotično določbo, sicer pa razglasilo ničnost, kar mora biti objavljeno v skladu z določili Uredbe EGIZ (člen 9/1).

8.2. EGIZ in Uredba 4064/89 o nadzoru koncentracij

Uredba o nadzoru koncentracij[132] je podlaga za kontrolo raznovrstnih koncentracij gospodarskih subjektov v evropskem merilu. Od joint ventures se uporablja le za presojo združevalnih podjemov. Evropska komisija je sprejela posebno Sporočilo, v katerem razlaga uporabo Uredbe 4064/89 pri joint ventures.[133] Sporočilo definira *joint venture* kot podjetje, ki je skupno vodeno s svojimi člani. EGIZ tej definiciji ustreza, saj pomembne odločitve sprejemajo člani sami, praviloma soglasno (člen 17/2 uredbe EGIZ). Sporočilo postavlja dva pogoja za uporabo Uredbe o nadzoru koncentracij:

1) POZITIVNI POGOJ: joint venture mora izvajati vse funkcije avtonomnega gospodarskega subjekta na trajni osnovi; zgolj dopolnilna narava ekonomskim dejavnostim starševskih družb ne zadostuje (§ 16). Biti mora torej t.i. *full function joint venture.* Sporočilo navaja, da je odločilen kriterij obstoj avtonomne tržne politike in samostojnih ekonomskih interesov joint venture (§ 18). Če to primerjamo z načelom dopolnilne narave EGIZ (člen 3/1 Uredbe o EGIZ), je očitno, da EGIZ ne sodi v okvir Uredbe 4064/89.[134]

2) NEGATIVNI POGOJ: joint venture bo koncentracija le, če njen namen ali učinek ni usklajevanje konkurenčnega vedenja sicer samostojnih podjetij (§ 20); v takem primeru gre za joint ventures o sodelovanju, ki pa se ne presojajo po Uredbi 4064/89. Kategorično ni mogoče reči, ali EGIZ izpolnjujejo ta pogoj ali ne; to je odvisno od posamičnega cilja združenja. Vendar pa najpogosteje EGIZ ne bodo izpolnjevala tudi tega pogoja, predvsem zato ker je samo bistvo EGIZ v usklajevanju določenih skupnih interesov članov.[135]

Poleg teh dveh pogojev se Uredba o nadzoru koncentracij ne bo uporabljala za mnoga združenja zaradi finančnih pragov, ki jih Uredba postavlja, saj mala in srednja podjetja, ki so v glavnem člani EGIZ, običajno ne presegajo postavljenih mej 25 milijonov evrov na člana in skupno 250 milijonov evrov letnega obrata finančnih sredstev na ravni celotnega združenja. [136] Če so vsi ti pogoji vendarle izpolnjeni, mora koncentracija o tem dejstvu obvestiti Evropsko komisijo, ki opravi oceno združljivosti z enotnim trgom.

81. člen PES in morda v zelo izjemnih primerih tudi Uredba o nadzoru koncentracij torej predstavljata potencialni meji pri uporabi EGIZ. Oblikovanje EGIZ gotovo ni imelo namena dati podjetjem na razpolago instrumenta, s katerim bi se lahko obšla pravila konkurenčnega prava. Kljub temu pa Komisija pri presoji skladnosti varuje mala in srednja podjetja. V zadevi *EEIG 'ORPHE',* ki ga je ustanovilo sedem srednje velikih farmacevtskih podjetij, vsako iz različne države, je Komisija našla nekatere omejitve konkurence, vendar je kljub temu

[132] Regulation 4064/89 on the control of concentrations between undertakings [1990] OJ L257/14
[133] Commission notice regarding the concentrative and co-operative operations under Regulation 4064/89 on the control of concentrations between undertakings, 90/C 203/06, [1990] OJ C203/10
[134] R. Drury, M. Schiesslt, E.C. Competition Law Aspects of the EEIG, str. 225
[135] Ibidem, str. 226
[136] Prvotni pragi (tj. letni obrat sredstev vseh članov koncentracije na evropski ravni nad 5 milijard evrov ter obrat vsakega člana 2,5 milijarde evrov) so bili s 1.3. 1998 znižani (Council Regulation 1310/97, OJ L 180, čl. 1/3)

odobrila oprostitev po 81/3 členu PES. Odločitev je temeljila na dejstvu, da so bili vsi člani srednje velika podjetja, ki so si s pomočjo EGIZ izboljšala položaj na evropskem trgu.[137]

8.3. NACIONALNO KONKURENČNO PRAVO

Uredba EGIZ v preambuli navaja, da se za EGIZ uporablja domače in evropsko konkurenčno pravo. Slednje se neposredno uporablja v vseh državah članicah in ima primarni značaj, zato imajo domači zakoni, kot je npr. angleški *Restrictive Trade Practices Act 1976*, pomen le še za odnose, kjer ES nima pooblastil. To je večinoma tam, kjer ne gre za čezmejne odnose, ampak le za nezakonita ravnanja združenja v povezavi z notranjim trgom držav članic.[138]

[137] OJ of EC Information and Notices – 18. julij 1992, 92/C 182/14; objava za javnost 6. 12. 1990

[138] O nacionalnem konkurenčnem pravu Francije, Nemčije in VB v povezavi z EGIZ glej M. Hartard, Die Europäische wirtschaftliche Interesssenvereinigung im deutschen, englishen und französischen Recht, str. 40-45

9. PRENEHANJE EGIZ

9.1. Načini prenehanja

Uredba o EGIZ ureja vprašanje prenehanja združenja. Načeloma se smejo člani EGIZ ob vsakem trenutku odločiti za prenehanje združenja. Domneva se, da mora biti taka odločitev sprejeta s soglasjem vseh članov, vendar lahko ustanovitvena pogodba določa drugače (člen 31/1). Za začetek postopka za prenehanje združenja morajo člani sprejeti sklep, v katerem je navedeno, da:

a) se je izteklo obdobje, določeno v pogodbi o ustanovitvi združenja, ali da
b) obstaja kakšen drug razlog za likvidacijo, ki jo predvideva pogodba, ali da
c) je izpolnjen cilj združenja ali pa, da
d) tega cilja ni več mogoče zasledovati (člen 31/2).

Navedeni razlogi bi naj krili vse možne situacije. V teh primerih je prenehanje **prostovoljno;** kadar pa EGIZ nima več vsaj *dveh članov iz različnih držav članic* (pogoj gospodarske večnarodnosti), pa je sprejem sklepa o prenehanju **obvezen** (člen 31/3).

Če tri mesece po nastopu ene od situacij, ki zahtevata obvezno prenehanje združenja, člani ne sprejmejo sklepa o prenehanju združenja, lahko vsak član zahteva **prenehanje preko sodišča** v državi, kjer je EGIZ registrirano. Sodišče lahko odredi prenehanje tudi v primeru, ko EGIZ krši določena določila Uredbe, in sicer tista, ki prepovedujejo določene dejavnosti združenja (npr. kontrola nad člani), določila glede prenosa sedeža in določila glede obveznega prenehanja združenja (člen 32/1). V takem primeru sme oseba, ki ima za to pravni interes, ali pristojni organ predlagati sodišču, da sprejme sklep o prenehanju takega združenja, združenje pa ima čas da do sprejema stvarne odločitve sodišča kršitve odpravi.[139]

Sodišče sme razrešiti združenje tudi na prošnjo posameznega člana, če ima za to *pravični in pošteni razlog* (člen 32/2). Gre za enak koncept kot pri razlogih za odpoved člana.

Država članica sme predpisati, da sme na predlog pristojnega organa sodišče razrešiti pri njem registrirano združenje tudi, če le-to ravna v nasprotju z javnim interesom te države, pod pogojem, da podobna določila veljajo tudi za gospodarske družbe in druge pravne subjekte, ki jih ureja (člen 32/3). Poleg navedenih primerov pa lahko pride do prenehanja združenja tudi v primeru, da ustanovitvena pogodba EGIZ ni v skladu z notranjim pravom matične države. S sodno odločbo se pogodba razglasi za nično (razen če jo člani v ustreznem času popravijo), čemur sledi likvidacija združenja.

9.2. Posledice prenehanja

Ko je sprejet sklep (članov ali sodišča) o prenehanju EGIZ, je uprava zadolžena o tem obvestiti register in dejstvo objaviti v ustreznem uradnem glasilu. Če tega ne stori, sme to storiti tudi druga oseba, ki ima za to pravni interes (člen 31/4). Temu sledi likvidacijski postopek, učinki katerega se presojajo po nacionalnem pravu. Združenje obdrži pravno sposobnost, vse dokler ni likvidacija zaključena (35. člen).

Imenovanje enega ali več *likvidacijskih upraviteljev* z ustanovitveno pogodbo, sicer pa po nacionalnem pravu, mora biti javnosti znano, zato je treba v nacionalnem uradnem glasilu

[139] Glej M. O. E. Scriba, Die Europäische wirtschaftliche Interessenvereinigung, str. 172-173

objaviti obvestilo o postavitvi, imena in druge podatke, ki jih določa pravo registra, ter prenehanje funkcije upravitelja(ev) (7. in 8. člen). Prav tako se registrira zaključek likvidacijskega postopka ter se objavi številka, datum in kraj prenehanja registracije. Slednji podatki, skupaj z navedbo številke nacionalnega uradnega glasila, v katerem je prenehanje objavljeno, se po objavi pošljejo v pisarno Uradnega lista ES (11. člen). Zaključek likvidacijskega postopka ima z objavo v nacionalnem uradnem glasilu učinek prenehanja EGIZ, objava v Uradnem listu ES pa nima posebnih pravnih učinkov.

9.3. Plačilna nesposobnost in neplačevanje obveznosti

Uredba EGIZ določa, da se za prenehanje zaradi plačilne nesposobnosti ali neplačevanja obveznosti združenja, uporablja nacionalno pravo (36. člen). Edina omejitev v uredbi je ta, da postopek za prenehanje, ki se začne nasproti združenja, ne pomeni avtomatično, da so omenjeni postopki začeti tudi zoper člane združenja. Razlike v notranjem pravu držav članic bi namreč lahko povzročile, da bi določeni člani postali insolventni, drugi pa ne, kar bi bilo v nasprotju z načelom enakosti članov, tako pa se oblikuje skupna masa sredstev, ki so na voljo upnikom združenja.[140] Kljub tej določbi pa seveda člani združenja ostajajo neomejeno solidarno odgovorni za vse obveznosti združenja.

Na tem mestu pa je treba omeniti, da je z 31. majem 2002 stopila v veljavo ***Uredba ES št. 1346/2000 o insolvenčnih postopkih.***[141] Namen uredbe je povečati učinkovitost čezmejnih insolvenčnih postopkov s tem, da enoti njihove učinke v državah članicah. Uredba z navedenim dnem zavezuje vse članice EU razen Danske, ki pri tej uredbi ni udeležena.[142]

Uredba določa načelo univerzalnosti stečaja, kar pomeni, da se v prvi vrsti opravi en *(glavni)* stečajni postopek, ki se razteza na vse premoženje združenja. Ta postopek se opravi v državi, kjer je *center glavnih interesov dolžnika,* v našem primeru združenja. Stečajni postopek EGIZ se bo po domnevi uredbe odprl v državi, kjer je EGIZ registrirano,[143] v državah, kjer ima združenje podružnice, pa se smejo začeti zgolj *stranski* postopki, ki se presojajo po teritorialnem načelu (člen 3/2). Uporabno pravo bo praviloma pravo države, kjer se postopek vodi *(lex concursus),* za nepremičnine pa pravo države, kjer slednje ležijo *(lex rei sitae).* Uredba ureja tudi obvestilo upnikov in prijavo terjatev, sicer pa v aneksu napotuje na ustrezne nacionalne postopke. V II. poglavju pa uredba vsebuje določbe o priznanju in izvršitvi odločb pristojnega organa druge države članice.[144]

Pomen navedene uredbe pri EGIZ je znaten, saj je praviloma pri njih narava stečajnega postopka (ali postopka prisilne narave) mednarodna. Nacionalni zakoni o izvedbi uredbe 2137/85 vsebujejo tudi določbe o prenehanju v primeru insolventnosti in pri njihovi obravnavi je treba upoštevati določbe uredbe 1346/2000.

---

[140] Glej A. McGee, S. Weatherill, European Economic Interest Grouping, str. 33

[141] Council regulation (EC) No 1346/2000 of 29 May 2000 on insolvency proceedings,OJ L 160 , 30/06/2000

[142] Glej zadnjo navedbo preambule uredbe 1346/2000

[143] Glej 1. odst. 3. člena omenjene uredbe: »The courts of the Member State within the territory of which the centre of a debtor's main interests is situated shall have jurisdiction to open insolvency proceedings. In the case of a company or legal person, the place of the registered office shall be presumed to be the centre of its main interests in the absence of proof to the contrary«

[144] Uredba je zelo povezana z uredbo 44/2001 o pristojnosti, priznanju in izvršitvi

9.4. Časovne omejitve

V poglavju o odgovornosti za obveznosti je bilo navedeno, da lahko upniki terjajo plačilo svojih terjatev od bivših članov združenja največ *pet let* po objavi prenehanja članstva v uradnem glasilu (člen 37/1). Uredba pa smiselno enako določa tudi za primer prenehanja združenja v celoti (v členu 37/2). Rok petih let v obeh primerih nadomešča kakršnokoli daljše obdobje, določeno z notranjim pravom, kar pomeni, da države članice zaradi varstva upnikov ne morejo predpisati daljšega zastaralnega roka.

IV. POSEBNI DEL – APLIKACIJA UREDBE 2137/85 V DRŽAVAH EGP

Namen tega dela je na kratko pregledati posebnosti v ureditvi EGIZ v posameznih državah Evropskega gospodarskega prostora, ki jih dopušča Uredba ES št. 2137/85, predstaviti slovensko ureditev obravnavanega področja in pregledati dosedanjo uveljavitev združenja v evropskem prostoru. Kot že omenjeno, se za EGIZ uporablja ustanovitvena pogodba, uredba, in notranje pravo tiste države članice, kjer ima združenje sedež. Zato bo za slovenska podjetja, ki bodo člani drugod registriranih združenj, pomembno, da poznajo posebnosti posameznih ureditev.

1. POSEBNOSTI PO DRŽAVAH[145]

1.1. Belgija

Temeljni belgijski zakon na tem področju je Zakon z dne 12. 7. 1989.[146] Ker po tem zakonu dva belgijska subjekta sama ne moreta ustanoviti EGIZ, so v Belgiji obenem uredili tudi notranje gospodarsko interesno združenje.

Člani belgijskih EGIZ so lahko pravne in fizične osebe, če izpolnjujejo pogoje iz Uredbe ES. Članstvo je prepovedano državnim javnim kreditnim institucijam, razen če imajo za to dovoljenje pristojnega ministra, pa tudi belgijskim bankam.

Firma združenja mora vsebovati celoten naziv v nizozemskem oziroma v francoskem jeziku ali kratico *»EESV«* oz. *»GEIE«.* Ustanovitvena pogodba mora biti pisna, v obliki notarske ali zasebne listine; v slednjem primeru mora biti narejeno tolikšno število originalnih izvodov, kolikor je članov združenja. Če se prispevajo nepremičnine, pa mora biti pogodba obvezno notarsko overjena. Belgijska EGIZ postanejo pravne osebe z dnem registracije pri sodišču na območju sedeža združenja.[147]

Direktorji EGIZ, ki imajo sedež v Belgiji, morajo biti fizične osebe. Belgijski zakon ni dovolil pravnim osebam, da bi bile direktorji EGIZ. To tudi ne morejo biti osebe, ki so bile obsojene za določena, izrecno navedena, kazniva dejanja. Direktorjem je dovoljeno imenovati zastopnike, vendar le za posamezna pravna dejanja.
S področja delovnega prava obstaja obveznost EGIZ, ki zaposluje 50 ali več ljudi, da ustanovi poseben odbor za varnost in higieno, ki svetuje delodajalcu v zadevah o pogojih dela delavcev. EGIZ, ki zaposluje 100 ali več ljudi, pa mora oblikovati delovni svet, ki ima pravico biti obveščen o določenih gospodarskih in finančnih vprašanjih poslovanja EGIZ.

Na področju nacionalnega konkurenčnega prava je pomemben *Zakon o gospodarski praksi 1971,* ki ureja konkurenco med gospodarskimi subjekti in odnose do potrošnikov. Preoblikovanja EGIZ niso dopustna.

Do prenehanja združenja lahko pride z odločitvijo samih članov ali sodišča. Sodišče lahko v določenih primerih odredi prenehanje tudi na predlog osebe s pravnim interesom ali javnega tožilca *(ministère public).* Pristojno sodišče na tem področju je trgovinsko sodišče na območju

[145] Vrstni red po abecednem redu imen držav v njihovem domačem jeziku
[146] Lov om europeiske økonomiske foretaksgrupper ved gjennomføring av EØS-avtalens vedlegg XXII nr. 10 (rådsforordning (EØF) nr. 2137/85) (EØFG-loven)
[147] Za primerjavo – belgijska GIZ so pravne osebe od trenutka, ko je oblikovana ustanovitvena pogodba s strani članov združenja, ne glede na čas registracije (4.člen Zakona o GIZ)

sedeža združenja. V primeru insolventnosti mora po belgijskem stečajnem pravu biti v treh dneh od prenehanja plačevanja obveznosti podan predlog sodišču za razglasitev stečaja *(člen 466 trgovinskega zakonika).*[148]

1.2. Danska

Na Danskem načelo pogodbene svobode obstaja tudi na področju statusnega prava in torej ne obstaja *numerus clausus* potencialnih gospodarskih struktur. Zakon, ki je uvedel EGIZ na Dansko, je bil sprejet aprila 1989.[149] Zakon sicer ne predvideva pravne osebnosti EGIZ, v razlagi zakona pa je EGIZ obravnavan kot pravna oseba.

Zakon določa, da danska EGIZ ne smejo izvajati dejavnosti, ki so pridržane posameznikom *(2. člen).* Glede na razlago zakona se ta prepoved nanaša na odvetnike in posrednike z nepremičninami, po analogiji pa tudi na ladjarske posrednike, inšpektorje, pooblaščene prevajalce in tolmače. Člani združenja tudi ne morejo biti subjekti v stečaju, mladoletniki in osebe brez poslovne sposobnosti; ni pa zahteve, da bi kateri od članov moral biti Danec. Zakon tudi ne postavlja zgornje meje glede števila članov združenja.

Uradni danski naziv za EGIZ je *europæiske økonomiske firmagrupper (EØFG).* Po sklenitvi ustanovitvene pogodbe je treba združenje registrirati, pri čemer je postavljen poseben pogoj, da mora vlogo za register podpisati direktor združenja; podpis mora biti notarsko overjen, potrjen s strani odvetnika ali dveh nepristranskih prič. Registracija se objavi v *Statstidende,* danskem uradnem listu. Vse relevantne spremembe je treba registrirati v roku štirih tednov.

Direktorji danskih EGIZ so lahko le fizične, ne pa tudi pravne osebe. Uredba ES v členu 20/2 dopušča, da ustanovitvena pogodba predpiše, da je združenje veljavno zavezano le s skupnim ravnanjem dveh ali več direktorjev, kar pa je tudi sicer splošno načelo danskega prava. Pri danskih EGIZ tako ni potrebna specialna določba v pogodbi, da bi bil dosežen navedeni učinek.

Preoblikovanja EGIZ v drugo statusno obliko (in obratno) po danskem pravu niso dovoljena. Redno prenehanje EGIZ se opravi po določbah 14. dela danskega *Zakona o podjetjih iz leta 1988.* V primeru insolventnosti združenja pa je razen stečaja mogoča tudi prisilna poravnava. Pri obojem posreduje posebno Stečajno sodišče.[150]

1.3. Nemčija

Zakon, ki je uvedel EGIZ v nemški pravni sistem je bil sprejet aprila 1988.[151] V § 1 opredeljuje EGIZ kot gospodarsko družbo in za vsa vprašanja, ki niso urejena z Uredbo 2137/85 ES ali s tem zakonom, napotuje na določbe *Handelsgesetzbuch (HGB) 1896* o javni trgovinski družbi *(offene Handelsgesellschaft – OHG).* Zakon ne določa, da je EGIZ pravna oseba, zaradi česar se po določbi §124 HGB lahko sklepa, da – tako kot OHG – tudi EGIZ ni pravna oseba.[152] To nima praktičnega pomena, saj lahko tudi nemška EGIZ pridobiva pravice in prevzema obveznosti vseh vrst, toži in je tožena *(člen 1/2 Uredbe ES).* Razlog je

[148] Povzeto po D. van Gerven, EEIG in Belgium, str. 70 – 95 v knjigi: van Gerven, EEIG
[149] Lov om administration af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger om indførelse af europæiske økonomiske firmagrupper, 5.4. 1989
[150] Povzeto po Oscarju Mosgaard, EEIG in Denmark; str.96 – 114 v knjigi: van Gerven, EEIG
[151] Gesetz zur Ausführung der EWG-Verordnung über die Europäische Wirtschaftliche Interessen-vereinigung; 22.4.1988 – v tem poglavju navajan kot »Zakon o EGIZ« ali »zakon«
[152] Glej Hartard, str. 18-19

konceptualne narave. EGIZ je (kot OHG) v Nemčiji obravnavano kot *skupno lastništvo (Gesamthand),* ki med drugim vključuje osebno odgovornost članov, potrebo, da člani odobrijo vstop novih članov, in je davčno transparentno. Pravne osebe, kot je npr. družba z omejeno odgovornostjo *(GmbH),* pa izključujejo osebno odgovornost članov in so posebej tudi obdavčene, njihovi direktorji pa niso nujno člani sami, kar je primer pri prvi skupini.[153] Glede na to se EGIZ ne sklada v celoti s tem konceptom, tako da se praviloma naslanja na OHG (in torej HGB), nekatere določbe pa si sposoja tudi od *Zakona o d.o.o.*[154] Čeprav je Nemčija zvezna država, se njene teritorialne enote ne štejejo za ločene države z ločenim pravnim redom v smislu člena *2/2 Uredbe ES.*

Zakon o EGIZ ne izključuje nobene fizične ali pravne osebe od članstva v EGIZ, ne glede na njihovo dejavnost; prav tako tudi ne postavlja zgornje meje glede števila članov. Združenje je lahko registrirano tudi, če ga sestavljajo izključno ne-nemški člani.

EGIZ se v nemškem jeziku imenuje *Europäische Wirtschaftliche Interessenvereinigung (EWIV).* Druga pravila glede firme so vsebovana v § 19 HGB. Tudi registracija in objava sta pretežno urejeni po pravilih o OHG. Za naslavljanje vlog na register so odgovorni direktorji *(§ 3/1 Zakona o EGIZ),* kot to velja pri GmbH. Registracija se objavi v zveznem uradnem listu *(Bundesanzeiger)* in še v enem glasilu, poleg tega pa tudi v Uradnem listu ES *(§ 4).*[155]

Nemško pravo, za razliko od mnogih drugih, pri uvedbi EGIZ ni odstopilo od splošnega načela, uveljavljenega pri GmbH *(§ 6/2 GmbHG),* da pravne osebe ne morejo biti direktorji. Direktorji v Nemčiji registriranih EGIZ so lahko torej le posamezniki. Posebnost je tudi zahteva § 3/3 Zakona o EGIZ, ki zahteva, da morajo bodoči direktorji pri sodnem registru izkazati sposobnost za zasedanje tega mesta; neresnična izjava je podlaga za kazensko odgovornost (§13). Direktorji so odgovorni za vodenje knjig in izdelavo letnih finančnih poročil (§ 6). Obdavčitev EGIZ se ravna po predpisih o obdavčitvi OHG in njenih članov.

V osnovo EGIZ, ki je v duhu OHG, so postavljene določbe o direktorjih, ki ustrezajo ureditvi pri GmbH.[156] Drugače kot pri OHG direktorji EGIZ niso nujno člani združenja sami, ampak so lahko tudi zunanje osebe. Direktorji so edini pristojni za sklepanje pravnih poslov s tretjimi, zaradi česar imajo člani EGIZ omejene pristojnosti v primerjavi s člani OHG. Uredba ES v členu 24/1 dopušča, da se posledice sicer neomejene solidarne odgovornosti članov združenja presojajo po notranjem pravu; v Nemčiji so ustrezne določbe v § 426 Civilnega zakonika.[157] Člen 27/1 Uredbe ES glede izstopa člana EGIZ je dopolnjen s § 132 HGB, v skladu s katerim je izstop pri EGIZ, ki je bilo ustanovljeno za nedoločen čas, mogoč le ob koncu poslovnega leta s 6-mesečnim odpovednim rokom. Navedeno določilo je dispozitivne narave; ustanovitvena pogodba lahko določa strožje ali milejše pogoje.

Glede preoblikovanj imajo v Nemčiji poseben zakon, t.i. *Umwandlungsgesetz 1969,* ki dovoljuje preoblikovanje določenih subjektov, npr. delniške družbe in družbe z omejeno odgovornostjo, v javno trgovinsko družbo in obratno, kar se izvede s prenosom vseh sredstev subjekta na novega subjekta. Čeprav EGIZ izrecno ni omenjeno v navedenem zakonu, se predpostavlja, da je ustrezno preoblikovanje mogoče tudi v zvezi z EGIZ.[158]

---

[153] Povzeto po U. Lohmann, EEIG in FR of Germany, str. 236 v knjigi: van Gerven, EEIG, str. 134-153
[154] Gesetz betreffend die Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbHG), 20.4. 1898
[155] Več o tem glej Hartard, str. 21-24
[156] Glej Meyer-Landrut, str. 36
[157] Bürgerliches Gesetzbuch, 18.8. 1896 (BGB.)
[158] Določbe o OHG se ustrezno uporabljajo za EGIZ (§ 1 Zakona o EGIZ)

Po sprejetem sklepu o prenehanju združenja s strani članov se izvede likvidacijski postopek. Če ustanovitvena pogodba ali poznejša odločitev članov ne določata drugače, funkcijo likvidacijskih upraviteljev opravljajo direktorji združenja *(§ 10/1 Zakona o EGIZ)*. Po § 142 HGB sme namesto likvidacije en član EGIZ, ki ima skupno le dva člana, pod določenimi pogoji[159] zaprositi za sodni odlok o prenosu poslovanja združenja na predlagatelja proti ustreznemu nadomestilu. V § 145 pa omenjeni zakon dovoljuje članom, da namesto likvidacijskega postopka svobodno izberejo postopek za izvedbo prenehanja združenja, če leto ni v stečaju. Nemško pravo pozna stečajni postopek in postopek prisilne poravnave;[160] oba se izvedeta s posredovanjem sodišča in se lahko uporabita pri EGIZ, ki ni insolventno.[161]

1.4. Grčija

Grčija je uredbo 2137/85 izvedla šele leta 1992 s predsedniškim odlokom 38.[162] Uradni naziv v Grčiji registriranih združenj je Evropaikos omilos ikonomikou skopou (EOES) - ευρωπαικός όμιλος οικονομικού σκοπού (ΕΟΟΣ). Sicer pa je posebnost grške ureditve v tem, da omejuje članstvo v združenju na dvajset, pri čemer ni povsem jasno, kakšne so posledice združenj iz npr. Francije, ki imajo 25 članov in prenesejo sedež v Grčijo – ali bodo avtomatično prenehale ali pa bodo imele možnost zmanjšati članstvo. V praksi takih primerov še ni bilo.

1.5. Španija

Španski zakon o EGIZ je bil z zamudo sprejet 29. aprila 1991.[163] Za razliko od nekaterih drugih držav EGIZ v Španiji ni bil popolnoma nov institut. Z zakonom 18/1982 je bilo uvedeno združenje podjetij, t.i. *Agrupaciones de Empresas (AE),* ki je bilo blizu francoskemu GIE; AE ni bilo pravna oseba, njegov namen pa je bil olajševati ali razvijati dejavnost članov.[164] Poleg AE pa omogoča sodelovanje tudi klasična osebna družba *(sociedad colectiva).*

Zakon 12/1991 je na enem mestu uredil tako notranje gospodarsko interesno združenje, kot tudi njegovo evropsko inačico. Zakon je razdeljen na dve poglavji. Prvo, obsežnejše, ureja GIZ in nadomešča dotedanji AE, drugo poglavje pa v nekaj členih ureja še EGIZ, za katerega se v primeru, da *Uredba ES 2137/85* ne vsebuje drugačnih določb, uporabljajo določila prvega poglavja, za številna vprašanja pa tudi njihov *Código de Comercio.*[165]

Španska EGIZ morajo v imenu vsebovati besede *»Agrupación Europea de Interés Económico«* oziroma kratico *»AEIE«.* Zakon zahteva notarsko overjeno ustanovitveno pogodbo. Z registracijo pridobi AEIE pravno osebnost (člen 8/1), ki jo obdrži do zaključka likvidacije, v času katere mora biti imenu združenja dodan dostavek *»v likvidaciji«.* Če pogodba tako določa, so lahko direktorji tudi pravne osebe, pod pogojem, da so imenovane osebno odgovorne fizične osebe. Odgovornost direktorjev se presoja po *Código de Comercio.*

Sporna vprašanja s področja konkurenčnega prava na območju znotraj Španije se presojajo po *Ley de Defensa de la Competencia 16/1989.* Preoblikovanja gospodarskih družb v EGIZ in obratno so načeloma mogoča, če so izpolnjeni ustrezni pogoji, tako da v nobenem primeru ni

[159] Zlasti mora biti priloženo dokazilo o obsegu terjatev upnikov drugega člana v združenju
[160] Konkursordnung, 10.2. 1877
[161] Podrobno o EGIZ v Nemčiji glej A. Meyer-Landrut
[162] Odlok je bil sprejet 14. 2. 1992 in je na voljo samo v grškem jeziku
[163] 10511 LEY 12/1991, de 29 de abril, de Agrupaciones de Interés Económico
[164] M. Torres, EEIG in Spain, Law Society's Gazete, str. 31
[165] Primerjaj s 509. a členom slovenskega ZGD

dopustno izogibanje obveznostim (člen 30/4).[166] Davčna transparentnost in druge davčne ugodnosti niso zagotovljene za posle, ki so opravljeni zunaj tistih, ki so potrebne za dosego cilja, na kar pazi davčna inšpekcija.[167]

1.6. Francija

Navedeno je že bilo, da EGIZ temelji na modelu francoskega *groupement d'intérêt économique (GIE),* ki so ga v Franciji poznali že več kot dvajset let pred uvedbo EGIZ. Zaradi tega je bilo relativno lahko uvesti *Uredbo 2137/85* v notranji pravni sistem. To je bilo storjeno z *Zakonom 89-377,* ki je bil sprejet 13. junija 1989.[168] Glede na to, da sta združenji (GIE in GEIE) zelo podobni, je moral francoski zakon opredeliti zgolj glavne pravne značilnosti GEIE, glede drugih vprašanj pa napotiti na uporabo obstoječega GIE (1. del zakona). Ob tej priliki pa so na osnovi Uredbe ES tudi prenovili nekatere lastnosti starega GIE (2. del zakona).[169]

Namen EGIZ je dati na razpolago čimbolj fleksibilen instrument za sodelovanje. V tej luči francoski zakon 89-377 omogoča vsem pravnim subjektom, da postanejo člani EGIZ. Predvsem to velja za nepridobitna združenja, kot so francoska *associations à but non lucratif,* ki so v praksi pogosto gospodarsko zelo aktivna, pa tudi za javne subjekte, kot so univerze in raziskovalni instituti, mesta in celo države. Postavljen tudi ni noben pogoj glede bivališča ali sedeža članov – registrirajo se lahko združenja, ki nimajo nobenega francoskega člana.

Naziv za EGIZ v francoskem jeziku je *»groupement européens d'intérêt économique«* ali kratica *»GEIE«*. 12. člen zakona prepoveduje njuno uporabo drugim subjektom. Registracija in objava sta urejeni s posebnim aktom vlade.[170] Med dokumenti, ki jih akt zahteva, je dokaz, da EGIZ razpolaga s svojimi delovnimi prostori; pri tem ni nujno, da je združenje lastnik posebnih prostorov, lahko jih najame, ali pa si prostore deli s katerim od članov.[171]

1. člen zakona 89-377 določa, da v Franciji EGIZ z registracijo pridobi pravno osebnost.[172] Glede na to, da dejavnost združenja ni nujno gospodarska, zakon določa, da kljub registraciji ne velja domneva, da ima združenje gospodarsko naravo *(2. člen).*[173] Po francoskem pravu je združenju dovoljeno izdajati obveznice *(fr. obligations),* pod pogojem, da to ne pomeni razpisa javnih naložb, kar je pridržano za delniške družbe *(sociétés anonymes).*[174]

Direktor (eden ali več njih) je lahko tudi pravna oseba; v tem primeru mora biti imenovan stalni zastopnik, ki odgovarja za ravnanje direktorja, kot da bi bil sam direktor *(6. člen).* Ta možnost je bila dana na novo tudi obstoječemu GIE. Glede računovodstva in revizije zakon napotuje na določbe GIE. Revizor mora biti imenovan, če združenje zaposluje več kot 100 oseb ali izdaja obveznice; posebni revizor s seznama kvalificiranih strokovnjakov *(commissaire aux comptes)* pa se imenuje pri več kot 300 zaposlenih. Glede delitve dobička in

---

[166] José M. Balañá de Eguía, EEIG in Spain, str. 234-251 v knjigi van Gerven, EEIG, na str. 247
[167] Glej M. Torres, str. 35
[168] Loi n. 89-377 relative aux groupements européens d'intérêt économique, Journal officiel de la République française, 15. junij 1989
[169] Glej Hartard, str. 24
[170] Arrêté (20.6.1989) relatif à l'immatriculation des groupements européens d'intérêt économique au registre du commerce et des sociétés, Journal officiel de la République française, 30.6. 1989
[171] Povzeto po Philippe Woodland, EEIG in France, str. 116-132 v knjigi van Gerven, EEIG
[172] Art. 1er: Les groupements européens d'intérêt économique immatriculés en France au registre du commerce et des sociétés ont la personnalité juridique dès leur immatriculation
[173] Glej Hartard, str. 15
[174] Primerjaj s 500. čl. slovenskega ZGD

izgube veljajo splošne določbe uredbe ES, povzete po GIE, pri čemer francosko pravo prepoveduje *t.i. leonine convention* – kjer bi bil kateri od družbenikov izključen pri delitvi dobička ali kritju izgube. Glede notranje razdelitve odgovornosti članov se uporablja *Code civil (čl. 1214).*

Vse družbe, združenja in GIE se lahko preoblikujejo v GEIE, če izpolnjujejo pogoje za to *(člen 8/1).* GEIE pa se lahko preoblikuje v navadno GIE ali pa v *société en nom collectif (člen 8/2).*[175] Po analogiji z GIE je dopustna tudi združitev med dvema ali več evropskimi združenji.[176]

O obliki postopka v primeru prenehanja združenja po prostovoljni odločitvi članov odločajo slednji sami. Stečajni postopek se vodi po *Zakonu 85-98.*[177] Ta zakon nasprotuje določbi Uredbe ES, ki v 36. členu določa, da začetek stečajnega postopka zoper združenje ni obenem tudi postopek zoper same člane.[178]

1.7. Irska

Irski podzakonski predpisi *(Regulations)* glede EGIZ so bili sprejeti julija 1989.[179] Na mnogih mestih se napotuje na uporabo *the Companies Act 1963.*

Irska je tako kot Grčija izkoristila možnost omejitve največjega števila članov na dvajset. Izjeme so mogoče le v primerih, ko EGIZ združujejo družbe računovodij ali pravnikov, kar je v skladu s splošnim irskim pravom glede osebnih družb. Za člana šteje posamezen družbenik v družbi. Dejavnost, ki je nasprotna javnemu interesu, lahko prepove minister za industrijo in trgovino.[180]

EGIZ, ki se registrirajo na Irskem, lahko v imenu uporabljajo dodatek v angleškem *(glej spodaj 1.15.)* ali v irskem jeziku – *»Grupail Eorpach um Leas Eacnamaioch« (GELE).* Registracija se opravi z ustreznim obrazcem[181] pri pristojnem registru, kar je treba v 21. dneh objaviti v uradnem listu *(Iris Oifigiuil),* register pa mora obvestiti tudi pisarno Uradnega lista ES *(Reg. 11).* Z dnem registracije je EGIZ združeno telo s trajnim nasledstvom in skupno oznako ter s pravno osebnostjo *(Reg. 7/2).*[182] Uradna oseba pri registru sme v postopku prenosa sedeža izven Irske zavrniti izbris iz registra, če se po posvetovanju z ministrom, davčnim inšpektorjem, državnim tožilcem ali generalnim javnim pravobranilcem ugotovi, da za to obstajajo razlogi varstva javnega interesa *(Reg. 12/1).* Zoper to odločitev je dopustna pritožba na *High Court.*

Direktor EGIZ je tudi na Irskem lahko fizična ali pravna oseba *(Reg. 18/1).* Združenje ni zavezano imenovati revizorjev ali predložiti letnega poročila v register. Po pooblastilu ministra smejo inšpektorji izvesti nadzor nad poslovanjem združenja *(Reg. 22/1).*

---

[175] Société en nom collectif je najbližje naši d.n.o. – glej Ivanjko, Kocbek, Pravo družb, str. 157, op. 2

[176] Pripojitev ali spojitev – z izgubo pr. samostojnosti; članstvo enega EGIZ v drugem je prepovedano (Uredba ES 2137/85, čl. 3/2)

[177] Loi n. 85-98 relative au redressement et à la liquidation judiciaire des entreprises, 25.1. 1985

[178] Glej zgoraj splošni del – pogl. 9.3

[179] EEIG-Regulation Statutory Instruments No. 191 of 1989 (Von 27.7. 1989) European Communities (European Economic Interest Groupings) Regulations, 1989

[180] Regulation 23/2 v skladu z 38. členom uredbe ES

[181] Navedeni so v obliki »Form IG1«, »Form IG2«

[182] Reg. 7. 2.: » A grouping, from the date of its registration under these Regulations, shall: (a) be a body corporate, (b) have perpetual succession and a common seal, and (c) have legal personality.«

Prisilno prenehanje združenja se opravi po določbah *Companies Act 1963 (del X),* ki ureja prenehanje neregistriranih družb, ki ne morejo prenehati po volji članov, ampak le po odredbi *High Court.* Ker zakon izrecno določa, da se te določbe ne uporabljajo za prostovoljno prenehanje, le-tega pa zaradi določil *Uredbe ES* članom združenja ni mogoče odreči, smejo slednji v primeru rednega prenehanja opraviti postopek likvidacije po svoje.[183]

1.8. Italija

Italija je sprejela zakonodajo za izvedbo uredbe ES z zamudo šele julija 1991.[184] V Italiji pred tem niso poznali neposredno primerljivega instrumenta, čeprav so obstajale alternativne oblike za sodelovanje, npr. *associazione in participazione* (sporazum o udeležbi).

Uradni naziv EGIZ v italijanskem jeziku je *gruppo europeo di interesse economico (GEIE).* Ustanovitvena pogodba mora biti sklenjena v pisni obliki, sicer je nična (2. člen) in v roku trideset dni predložena registru pri pristojnem sodišču (3. člen). Enak rok je predpisan tudi za vse poznejše spremembe. Registraciji sledi objava v Uradnem listu *(Gazzeta ufficiale),* glede posledic objave pa zakon napotuje na *Codice civile (člen 2457/3).*

V Italiji registrirana EGIZ ne pridobijo pravne osebnosti, za kar navajajo tri razloge:

1) vzdrževati enovitost med EGIZ in podobnimi subjekti, npr. konzorciji;
2) opravičiti dejstvo, da je EGIZ davčno transparentno; in
3) ker bi bilo po italijanskem pravu težko združiti pravno osebnost z neomejeno solidarno odgovornostjo članov in njihovo avtonomijo pri urejanju notranje organizacije.[185]

Direktorji združenja so lahko ne le fizične, ampak tudi pravne osebe (člen 5/1). To pomeni izjemo od siceršnjega načela v italijanskem pravu, da so le fizične osebe lahko direktorji. Seveda tudi tukaj velja določba uredbe o obveznem imenovanju posameznih zastopnikov takega direktorja. Direktorji so civilno in kazensko odgovorni enako kot direktorji delniške družbe. EGIZ mora voditi računovodske knjige in druge listine, ki jih zahteva *codice civile* (7. člen).

Po italijanskem pravu preoblikovanje EGIZ ni mogoče – vedno je potrebno izvesti likvidacijo. Redno prenehanje združenja se opravi po pravilih za prenehanje osebnih družb *(codice civile členi 2275 in nasl.).* Likvidacijske upravitelje soglasno imenujejo člani, sicer pa predsednik sodišča (8. člen). Za prisilno prenehanje pa se uporabljajo pravila za *associazione cooperative.*[186]

1.9. Luksemburg

V kneževini Luksemburg omogoča uporabo uredbe ES št. 2137/85 zakon z dne 25. marec 1991 v zvezi z EGIZ.[187] Obenem je bil sprejet tudi zakon, ki ureja notranja gospodarska združenja, in na katerega se zakon o EGIZ tudi navezuje (2. člen).

---

[183] Povzeto po D. Collins, EEIG in Ireland, str. 158-182 v knjigi van Gerven, EEIG

[184] Decreto legislativo, 23 luglio 1991, n. 240, Norme per l'applicazione del regolamento n. 85/2137/CEE relativo all'istituzione di un Gruppo europeo di interesse economico – GEIE

[185] Glej naslednjo opombo, str. 188

[186] Povzeto po P. Cavasola, R. Asoli, EEIG in Italy, str. 184-199 v knjigi van Gerven, EEIG; besedilo je nastalo dec. 1989 na podlagi osnutka, zato so tukaj dodane navedbe členov iz uradnega besedila zakona

[187] Loi du 25 mars 1991 portant diverses mesures d'application du règlement CEE n. 2137/85 du Conseil du 25 juillet relatif à l'institution d'un groupement européen d'intérêt économique (GEIE)

V Luksemburgu registrirana združenja imajo pravno osebnost. Vpis združenja se opravi pri trgovinskem registru in pri posebnem društvu pri okrožnem sodišču na območju sedeža združenja (člen 3/1). Direktorji združenja so lahko tudi pravne osebe pod pogojem, da se imenuje posamezni predstojnik le-te. Odgovornost direktorjev se presoja po noveliranem zakonu z dne 10.8. 1915 o trgovinskih družbah (člen 7/2). Pristojna oblast, ki lahko v Luksemburgu od sodišča zahteva sprejetje sklepa o prenehanju združenja je državni pravobranilec *(Procureur d'Etat)*. Zakon pa določa še, da lahko združenje preneha tudi na zahtevo ministra, če združenje opravlja dejanja v nasprotju s kazenskim zakonom (12. člen).

1.10. Nizozemska

Nizozemski zakon je bil sprejet 28. junija 1989.[188] Pripravljavci zakona so se odločali med samostojnim zakonom in civilnim zakonikom *(Burgerlijk Wetboek 1992)*, ki v svoji 2. knjigi v celoti ureja pravne subjekte. Sprejet je bil samostojen zakon predvsem zaradi nadnacionalnega značaja EGIZ; to pa pomeni, da zakon pogosto napotuje na 2. knjigo BW in je zelo kratek (10 členov).

Nizozemsko pravo ne pozna notranje pravne osebe, primerljive s francoskim GIE. Nizozemski EGIZ je odprt za članstvo vsakomur, tudi omejitve najvišjega števila članov ne vsebuje. Uradno ime EGIZ na Nizozemskem je *Europese Economische Samenwerkingsverbanden (EESV)*. Drugim subjektom je prepovedano uporabljati to ime ali kratico. Trgovinski register ob registraciji na stroške predlagatelja preveri ustreznost predlaganega imena.

EESV je pravna oseba. Nizozemske družbe določene velikosti morajo imeti nadzorni svet, zato ga morajo imeti tudi tista EESV, ki izpolnjujejo zahtevane kriterije. Direktor je lahko tudi pravna oseba, skupščina pa je zavezana imenovati visoko kvalificiranega revizorja. Na področju notranjega konkurenčnega prava imajo poseben *Zakon o gospodarski konkurenci (Wet Economische Mededinging*) iz leta 1956, ki pooblašča Ministrstvo za gospodarske zadeve za nadzor zlorab gospodarskega položaja, ki ogrožajo javni interes.

EGIZ se lahko preoblikuje v *cooperative society* ali v splošno *partnership*, če je oblikovana kot pravna oseba. Na Nizozemskem poznajo tri tipe *cooperative society: W.A*. (družba z neomejeno odgovornostjo), *U.A*. (brez odgovornosti) in *G.A*. (z omejeno odgovornostjo). Le prvi tip, *W.A*. se lahko preoblikuje brez posebnih sprememb v EGIZ. Glede na druge ustanovitvene akte je pogodba EGIZ edina, za katero ni predpisana notarska oblika, bo pa ta potrebna, če se EGIZ preoblikuje v *cooperative society*. Za likvidacijo se uporabljajo določbe Civilnega zakonika. Če odredi prenehanje sodišče, samo tudi imenuje likvidacijske upravitelje, sicer jih imenujejo člani. S stečajem, insolventnostjo in prisilno poravnavo se ukvarja posebni zakon.[189]

[188] Wet van 28 juni 1989, houdende uitvoering van de Verordening nr. 2137/85 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 25 juli 1985 tot instelling van Europese economische samenwerkingsverbanden (PbEG L 199/1); besedilo zakona je na voljo samo v nizozemskem jeziku

[189] Povzeto po Carel A.V. Aalders,EEIG in the Netherlands, str. 202 – 217 v knjigi van Gerven, EEIG

1.11. Avstrija

Avstrija je kot članica Evropskega gospodarskega prostora prestopila v Evropsko unijo 1.1. 1995. Istega leta je tudi sprejela zakon o uvedbi EGIZ v notranje pravo.[190] Zakon določa subsidiarno uporabo določil o javni trgovinski družbi (§§ 105 – 160 HGB).[191]

Združenje mora imeti v firmi navedeno ime vsaj enega od članov ali besede, ki kažejo na dejavnost združenja, v vsakem primeru pa dodatek *»Europäische wirtschaftliche Interessenvereinigung«*[192] ali kratico *»EWIV«* (§ 5 Zakona o EGIZ). Združenje je po sprejemu ustanovitvene pogodbe potrebno vpisati v register *(Firmenbuch)* pri sodišču prve stopnje (§ 2). V enem mesecu po objavi v *»Amtsblatt zur Wiener Zeitung«* pa je potrebno obvestilo o ustanovitvi EGIZ poslati pisarni Uradnega lista ES (§ 4).

EGIZ v Avstriji ni pravna oseba; po naravi je bliže javni trgovinski družbi (OHG) ali komanditni družbi (KG), ki sta t.i. kvazi-pravni osebi.[193] Za razliko od OHG in KG pa je EGIZ po svoji pravno-statusni obliki trgovska družba *(Formkaufmann)* in brez ozira na svojo dejavnost velja kot gospodarska družba v smislu trgovinskega zakonika (HGB). Podobno kot nemški, tudi avstrijski zakon našteva obveznosti direktorjev, npr. čuvati poslovno skrivnost (§ 6) in vsebuje določbo, da je odpoved člana mogoča le ob koncu poslovnega leta (§ 10).

1.12. Portugalska

Portugalska je z zamudo sprejela izvedbeni odlok glede EGIZ.[194] Že v preambuli odlok napotuje na subsidiarno uporabo prava glede dopolnilnega gospodarskega združenja *(agrupamento complementar de empresas –ACE),*[195] ki ima osnovo v francoskem GIE.

Odlok ne predvideva nobenih omejitev glede članstva v združenju, tudi ne glede največjega števila članov. 1. člen izrecno podeljuje združenju pravno osebnost, ki se pridobi z registracijo ustanovitvene pogodbe pri registru *(registo comercial).*[196]

Portugalska oblika naziva EGIZ je *Agrupamento Europeu de Interesse Económico,* okrajšano *AEIE (4. člen).* V imenu združenja so prepovedani elementi, ki bi zavajali glede dejavnosti, ime že umrlega ali sicer bivšega člana združenja, razen če je on to izrecno dovolil, pa tudi imena krajev, regij, držav ali elementi, ki bi povzročali zmedo v razmerju z že registriranimi subjekti.

Portugalski predpisi predvidevajo izdajo posebne identifikacijske izkaznice, katere številka je hkrati uporabna za davčne namene in se mora navajati na dokumentih združenja. Uprava združenja mora izdelati in predložiti v potrditev skupščini posebno poročilo uprave, letno

---

[190] Bundesgesetz zur Ausführung der Verordnung des Rates über die Schaffung einer Europäischen wirtschaftlichen Interessenvereinigung und Änderungen des Firmenbuchgesetzes und des Gerichtsgebührengesetzes; 8.8. 1995 (BGBL No. 521/1995)

[191] Glede na to, da je Avstrija s 1.3. 1939 prevzela nemški HGB in ga razglasila za svojega (Ivanjko, Kocbek, Pravo družb, str. 151, op. 8) glej podrobneje v zvezi z EGIZ v Avstriji nemški EGIZ – pogl. 1.3. zgoraj

[192] Glede začetnice besede »wirtchaftliches« si tako v Avstriji kot tudi v Nemčiji niso enotni

[193] Glej G. Schummer, Personen-gesellschaften, Handelsrecht, str. 91

[194] Decreto-Lei, No.148/90, Diario da Republica, Ser. I, 106 – 9. maj 1990, str. 2154-2155; pozneje dopolnjen z Decreto-Lei, No. 2/91, Diario da Republica, Ser. I, 106 – 5. januar 1991, str.74-76

[195] Uvedeno z Lei N. 4/73, 4. junij 1973 in z Decreto-Lei N. 430/73, 25. avgust 1973

[196] "O agrupamento europeu de interesse económico adquire personalidade jurídica com a inscrição definitiva da sua constituição no registo comercial, de harmonia com a lei respectiva, e mantém-na até ao registo do encerramento da liquidação."

poslovno poročilo in druge računovodske dokumente za določeno koledarsko leto (9. čl.). AEIE sme kadarkoli biti preoblikovana v ACE (člen 11/2). Preoblikovanje v nasprotni smeri je mogoče v primeru, da ACE izpolnjuje pogoje iz uredbe ES (člen 11/1 odloka).[197]

Odlok 148/90 je bil dopolnjen z *Odlokom 2/91,* ki vsebuje sankcije za nezakonito distribucijo sredstev združenja, nezakonito zavrnitev posredovanja informacij ali posredovanje lažnih informacij ter omogoča, da inšpekcija po opravljenem nadzoru prepove nadaljnji obstoj združenja *(impedimento de fiscalizaçäo).*

1.13. Finska

Finska je bila tako kot Avstrija najprej leto dni članica Evropskega gospodarskega prostora, s 1. januarjem 1995 pa je postala članica Evropske unije. Njihov zakon o evropskem gospodarskem interesnem združenju[198] je začel veljati z istim dnem.[199] Uradni naziv EGIZ v finščini je *eurooppalaisesta taloudellisesta etuyhtymästä (ETEY).* V prvih sedmih letih sta bili na Finskem registrirani le dve EGIZ.

1.14. Švedska

Skupaj z Avstrijo in Finsko je leta 1995 prišla v Evropsko unijo tudi Švedska. Švedski zakon o EGIZ 1927/1994 je bil sprejet 20. decembra 1994.[200]

Zakon ne vsebuje določbe, s katero bi določil EGIZ kot pravno osebo, določenim osebam pa prepoveduje, da bi bile člani združenja – mladoletnim, moralno oporečnim, osebam v stečaju (2. člen). Direktor združenja je načeloma lahko le oseba, ki ima bivališče na območju Evropskega gospodarskega prostora, razen če ustrezen organ izrecno dovoli drugače. Če direktor združenja nima bivališča na Švedskem, mora združenje imenovati pooblaščenca za sprejem pisanja v imenu združenja (4. člen). Zakon ne dovoljuje, da bi bile pravne osebe lahko direktorji. Združenje je zavezano voditi poslovne knjige in jih po potrebi tudi predložiti v pregled (5. člen).

V skladu z določbami uredbe ES mora ime združenja vsebovati besede *»europeisk ekonomisk intressegruppering«* ali kratico *»EEIG« (8. člen).* Ime se mora jasno ločiti od drugih že obstoječih imen v registru in biti v skladu z drugimi določbami švedskega *the Business Names Act 1974.* 9. člen napotuje na poseben zakon, *the Trade Names Act 1974,* ki vsebuje določbe glede prepovedi uporabe komercialnega imena in izbris le-teh iz registra, za kar je po določbah člena 11/5 potrebna dokončna sodna odločba.[201] Zakon še določa postopek ugotovitve, ali EGIZ, ki je registrirano na Švedskem, sploh še dejansko obstaja. Le-ta se izvede v primeru, da v 10. letih ni na register s strani združenja naslovljena nobena vloga (13. člen).[202]

---

[197] Povzeto po Isabel Jalles, EEIG in Portugal, v knjigi: van Gerven, EEIG, str. 221-232; besedilo je nastalo na podlagi osnutka pozneje sprejetega odloka, zaradi česar se numeraciji členov v besedilu in v odloku ne ujemata; tukaj po sprejetem odloku

[198] Laki eurooppalaisesta taloudellisesta etuyhtymästä; No. 1299 - 20.12.1994 – Suomen Säädöskokelma, Jalkaistu Helsingissä 27 päivänä Joulukuuta 1994, zakon je na voljo le v finskem jeziku

[199] Končna določba: »Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995«; ponekod sicer navajajo druge datume

[200] Lag (1994:1927) om Europeiska Ekonomiska Intressegrupperingar

[201] Povzeto po 8. in 9. čl. prevoda zakona v angleškem jeziku; sicer pa v originalnem besedilu ni zaznati razlike med navedenima zakonoma BNA in TNA; v obeh primerih zakon govori o »firmalagen (SFS 1974/156)«

[202] Glede na to, da morajo biti registrirane vse pomembnejše spremembe – članov, direktorjev, pooblastil…, je malo verjetno, da pri združenju, ki normalno posluje, ne bi v 10. letih prišlo do nobenih takih sprememb

1.15. Združeno kraljestvo

Združeno kraljestvo sestavljata Velika Britanija (Anglija, Wales, Škotska) in Severna Irska. Uredba ES 2137/85 je bila izvedena z dvema ločenima podzakonskima predpisoma *(Statutory Instrument),*[203] enim za Veliko Britanijo in enim za Severno Irsko.[204]

Združenje, registrirano v Veliki Britaniji, pridobi pravno osebnost (3. člen SI).[205] EGIZ nima neposrednega ekvivalenta v pravnih sistemih Združenega kraljestva. Še najbolj se EEIG približuje njihovi *partnership,* ki pa nima pravne osebnosti, za cilj pa ima ustvarjanje dobička. Po drugi strani pa *Statutory Instrument (SI)* na mnogih mestih napotuje na uporabo *Companies Act 1985.*

Predpisi ne postavljajo omejitev glede tega, kdo je lahko član in koliko članov lahko združenje največ ima. Dovoljene so prepovedi na osnovi javnega interesa, vendar noben poseben razlog ni bil vključen v SI. V skladu z uredbo ES mora ime vsebovati besede *»European Economic Interest Grouping«* ali kratico *»EEIG«.* 10. člen SI v imenu združenja izrecno prepoveduje uporabo besed *»limited«, »unlimited«* ali *»public limited company«.* Poleg tega vsebuje določbe na tem področju že omenjeni *Companies Act 1985,*[206] ki določa denarno kazen za nespoštovanje njegovih določb, *Business Names Act 1985* pa se uporablja za primere, ko imajo subjekti poleg registriranega še posebno komercialno ime. Posebnost glede EGIZ je tudi v tem, da uradna oseba pri registru ne more zahtevati od združenja, da spremeni ime, ki je zavajajoče glede narave svoje dejavnosti.[207] Pristojni organ, ki lahko sodišču predlaga prenehanje EGIZ je v Veliki Britaniji *Secretary of State* (člen 7/1 SI).

Združenje se mora registrirati pri ustreznem registru (člen 9 SI). Predpisanih je več obrazcev,[208] ki zahtevajo običajne podatke in priloge, zlasti tudi uradni prevod ustanovitvene pogodbe v angleščini, če je le-ta v kakem drugem jeziku.[209] Pri registraciji se izda poseben certifikat, register pa posreduje podatke za objavo v uradnem glasilu *(London Gazette oz. Edinburg Gazette)* in v Uradnem listu ES. Pri registraciji poslovne enote združenja, ki je registrirano zunaj Velike Britanije, je določen poseben rok 30 dni (sicer 15-dnevni rok) za vpis dneva od izpolnjevanja pogojev za registracijo (12. člen SI). Če ime tujega združenja nasprotuje pravilom v Veliki Britaniji, obstaja poseben postopek, v katerem se pozove združenje, da spremeni ime.

Britanski predpisi dovoljujejo, da je pravna oseba direktor združenja (5. člen SI). Direktor je lahko kaznovan z denarno kaznijo za opustitev obveznosti obveščanja registra o relevantnih spremembah (člen 16/1 SI), lahko pa je tudi kazensko odgovoren pod *Companies Act 1985* in posebnim *Company Directors Disqualification Act 1986.* Direktorji so edini pooblaščeni za zastopanje združenja; drugi smejo zastopati EGIZ le izvedeno iz njihovih pristojnosti. EGIZ v Veliki Britaniji niso zavezana imenovati revizorjev ali predložiti letnih računov, kar je v glavnem odsev dejstva, da namen EGIZ ni ustvarjenje dobička.[210]

---

[203] S.I. 1989 No. 638 , The EEIG Regulations - za VB in Statutory Rules of Northern Ireland 1989, No. 216
[204] Z manjšimi razlikami sta vsebinsko enaka, zato tukaj obravnavamo le britanskega
[205] Predpis uporablja izraz »body corporate«, ki je zelo splošen način za vključitev različnih subjektov, ki jim je podeljena posebna osebnost - Company Act 1985 s. 740
[206] Le ta zahteva soglasje vlade pri uporabi besed, kot so »British«, »Royal«, prepoveduje žaljiva imena, ipd
[207] Glej A. G. Hickinbotham, A.J. Burnside, v knjigi: van Gerven, EEIG, str. 258
[208] Navedeni so v obliki »Form EEIG 1«, »Form EEIG 2«
[209] A. Burnside, EEIG – implementation in the UK, The Company Lawyer, vol 11, n. 3, March 1990
[210] A. G. Hickinbotham, A.J. Burnside, v knjigi: van Gerven, EEIG, str. 270

Na področju konkurenčnega prava velja omeniti *The Fair Trading Act 1973,* ki zajema nadzor nad združevanjem, ki ga izvaja posebna *Office of Fair Trading* (OFT), tržni dogovori glede blaga in storitev pa so zajeti v *The Restrictive Trade Practices Act 1976.* Preoblikovanje EGIZ v drugo pravno obliko ni mogoče. Na splošno so preoblikovanja tuja njihovemu pravnem sistemu in dovoljena le, ko je to izrecno tako določeno.[211]

Kar zadeva prenehanje združenja, je prenehanje s stečajem urejeno z *Insolvency Act 1986* (8. člen SI), medtem ko za redno prenehanje ne obstaja poseben predpis in je postopek prepuščen samim članom.[212] Njihova neomejena solidarna odgovornost naj bi bila zadostno varstvo upnikov.

1.16. Evropski gospodarski prostor (Norveška, Islandija, Liechtenstein)

Leta 1992 je bil v Portu podpisan Sporazum o ustanovitvi Evropskega gospodarskega prostora (European Economic Area – EEA), ki je začel veljati 1.1. 1994. Sporazum zavezuje države članice Evropske unije in tri članice EFTE – Islandijo, Liechtenstein in Norveško. Na podlagi sporazuma veljajo akti, ki jih sprejme ES tudi v državah EGP pod pogojem, da je vsebina akta z ustreznega področja.[213] Na tej osnovi velja od leta 1994 tudi Uredba 2137/85 o EGIZ v navedenih treh državah. Doslej so že vse tri sprejele ustrezne izvedbene predpise.

Norveška je sprejela kratek Zakon št. 85 z dne 22. december 1995 glede evropskega gospodarskega interesnega združenja.[214] Norveški prevod EGIZ je *»europeiske økonomiske foretaksgrupper ved gjennomføring«* s kratico *»EØFG«*. Doslej na Norveškem še ni bilo registrirano nobeno združenje, so pa z Norveške člani v drugih združenjih po Evropi.[215]

Islandski parlament (Althingi) je sprejel Zakon št. 159 z dne 31. 12. 1994 o evropskem gospodarskem interesnem združenju (EFJH).[216] Zakon prepoveduje udeležbo v EGIZ mladoletnim osebam ter osebam, ki so zaprosile za moratorij ali so v stečajnem postopku (2. člen). Zakon ne določa, da je EGIZ pravna oseba. Podobno kot danski zakon, tudi njihov v 3. členu določa, da združenje ne sme opravljati dejavnosti, ki jih lahko opravljajo samo posamezniki.[217] Tudi v Islandiji doslej še ni bilo ustanovljeno nobeno EGIZ.

Nazadnje so svoj zakon o EGIZ sprejeli v **Liechtensteinu.**[218] Najbolj očitna posebnost njihovega zakona je, da EGIZ-u ne daje lastnosti pravne osebe.[219] Člani uprave so med drugim odgovorni za vodenje poslovnih knjig in pripravo zaključnega poročila (10. člen). Za zadeve v zvezi z EGIZ pa je pristojno njihovo deželno sodišče – *Landgericht* (16. člen).

---

[211] Ibidem, str. 274

[212] Tako je odločil Department of Trade and Industry - Burnside, EEIG - Implementation in the UK, str. 64

[213] Prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala, konkurenčno pravo; predvideno pa je tudi sodelovanje na področju raziskav, varstva okolja, izobraževanja in socialne politike – več o tem Ilešič, Grilc, Pravo Evropske unije, 1. knjiga, str. 27-28, 207-208

[214] Lov om europeiske økonomiske foretaksgrupper ved gjennomføring av EØS-avtalens vedlegg XXII nr. 10 (rådsforordning (EØF) nr. 2137/85) (EØFG-loven) – zakon ima le 7 členov in je na voljo le v norveškem jeziku

[215] Tako navaja EWIV eJOURNAL, št. 1, november 2000, str. 6

[216] Firmu og Felög med ótakmarkadri Aβyrgd No 159-1994; islandsko Ministrstvo za industrijo in trgovino na spletnih straneh ponuja angleški prevod - glej »Viri«

[217] Art. 3: »European Economic Interest Grouping may not engage in activities which individuals alone may attend under Laws«

[218] Gesetz 174 vom 13. 9. 2001 zur Ausführung der EWG-Verordnung über die Europäische wirtschaftliche Interessenvereinigung; v veljavi od 16.11. 2001- še v istem letu je bilo tudi ustanovljeno prvo EGIZ

[219] Člen 2/2: »Eine EWIV hat keine eigene Rechtspersönlichkeit.«

2. Slovenska ureditev evropskega gospodarskega interesnega združenja

2.1. Splošno

V procesu približevanja Slovenije Evropski uniji so bile *Zakonu o gospodarskih družbah z novelo F* [220] dodane določbe o evropskem gospodarskem interesnem združenju. Ker Uredba ES ne dovoljuje, da bi bila EGIZ v smislu te uredbe ustanovljena tudi zunaj Evropskega gospodarskega prostora, bodo te določbe – tako kot tudi uredba sama – stopile v veljavo z dnem, ki bo določen v mednarodni pogodbi o pristopu Republike Slovenije k Evropski uniji,[221] kar pa pomeni, da Sloveniji takrat ne bo več potrebno sprejemati posebnih izvedbenih predpisov, kot je to bila praksa v drugih državah.

EGIZ v Sloveniji ne bo popolnoma nov institut; že od leta 1993 je namreč mogoče ustanoviti gospodarsko interesno združenje (GIZ) po notranjem pravu. Ta možnost je bila doslej uporabljena okrog 250-krat, a gre bolj za instrument lobiranja kot pa sodelovanja gospodarskih subjektov.[222] V naši pretekli gospodarski praksi je imela določene prvine združenja že sestavljena organizacija združenega dela (SOZD) po *Zakonu o združenem delu (ZZD*).[223] V SOZD so se lahko združevale delovne organizacije z različnih področij poslovanja, določitev pogojev in načina povezovanja pa je bila prepuščena samoupravnim sporazumom o združitvi (354. člen ZZD). Po navedenem zakonu je bilo mogoče ustanoviti tudi poslovne skupnosti z namenom izboljševati pogoje za delo, skupaj preučevati trg, izobraževati kadre ipd. (362. člen ZZD).

2.2. Ureditev

Izrecno se na EGIZ nanašata člena 509.a in 509.b ZGD. Člena predstavljata minimalno potrebne predpise za izvedbo uredbe 2137/85. [224] Nekatera vprašanja, ki v uredbi niso urejena ali pa uredba dopušča drugačno ureditev, so urejena v členu 509.b, za druga pa je določena uporaba posebnih predpisov. V prvi vrsti so to določbe ZGD, ki urejajo gospodarsko interesno združenje;[225] registracija EGIZ, kjer imajo države članice še najbolj proste roke, bo urejena s predpisi o sodnem registru;[226] sama uredba napotuje tudi na uporabo pravil glede likvidacije in stečaja, delovno in socialno-varstveno pravo, davčno pravo, pravo industrijske lastnine ter konkurenčno pravo, pravila Obligacijskega zakonika pa se bodo uporabljala glede posledic odgovornosti članov združenja in uprave.

Kot v večini evropskih držav bo imelo EGIZ tudi v Sloveniji lastnost pravne osebe. EGIZ pridobi ta status z vpisom v sodni register *(ZGD 509.b /1)*, ki je torej konstitutivne narave. Slovenska ureditev izkorišča možnost, ki jo daje uredba, in določa, da je član uprave EGIZ lahko tudi pravna oseba *(ZGD 509.b /2)*. Ta možnost je sicer že prej obstajala tudi pri slovenskem GIZ *(člen 504/2)*. Pri obeh je v tem primeru potrebno imenovati fizično osebo, ki bo imela funkcijo stalnega predstavnika tiste pravne osebe in bo odgovarjala enako, kot bi bila

---

[220] ZGD, Ur. l.RS št. 30/93, 10.3. 1993 str. 1611; ZGD-F, Ur.l. RS št. 45/2001, 7.6. 2001 str. 5030
[221] 140. člen ZGD-F
[222] Glej M. Ilešič, The EEIG in EU Accession Countries: The Case of Slovenia, eJournal, št. 2, 2001, str. 19
[223] Glej Š. Ivanjko, M. Kocbek, Pravo družb, str. 460, op. 4
[224] 509.a člen ZGD določa:
V Republiki Sloveniji se lahko ustanovi Evropsko gospodarsko interesno združenje v skladu z določili uredbe Evropske skupnosti št. 2137/85 z dne 25. julija 1985 (v nadaljnjem besedilu: evropsko združenje)
Glede vprašanj, ki z uredbo iz prejšnjega odstavka niso izrecno urejena, se tudi za evropsko združenje uporabljajo določbe tega poglavja, ki veljajo za gospodarsko interesno združenje
[225] Osmo poglavje ZGD, členi 496 – 509
[226] Kocbek et al., Komentar ZGD, 2002, str. 676

sama članica uprave.[227] Zakon določa, da mora evropsko združenje v vseh aktih in dokumentih, namenjenih tretjim osebam, uporabljati jasno označeno ime združenja z dodatkom *»Evropsko gospodarsko interesno združenje«* ali kratico *»EGIZ« (ZGD 509.b /4),* kar predstavlja uraden naziv in kratico tega instituta v slovenskem jeziku.[228]

GIZ lahko ustanovita *najmanj dve osebi*, ki opravljata pridobitno dejavnost. Lahko gre za fizične (to bo predvsem podjetnik posameznik) ali pravne osebe, domače ali tuje, pa tudi za osebe, ki opravljajo t.i. svobodne poklice. Zgornje meje glede števila članov in specifičnih prepovedi iz razlogov varovanja javnega interesa zakon ne postavlja.[229] Člani združenja po splošnih pravilih ne morejo postati osebe, ki sicer nimajo sposobnosti skleniti ustanovitvene pogodbe ter seveda tudi take, ki ne opravljajo nobene dejavnosti, ki bi jo bilo mogoče preko združenja razvijati in tako izboljševati konkurenčnost na trgu. Ustanovitelji združenja morajo podpisati ustanovitveno pogodbo, ki mora biti po določbah ZGD sklenjena v obliki notarskega zapisa (člen 501/1).[230]

Za *vpis v register* veljajo pravila splošnega dela ZGD (členi 40 – 49) ter posebni zakon o postopku v registrskih zadevah (člen 44/2 ZGD).[231] Prijavo za vpis vloži oseba, ki je po zakonu ali po drugih aktih upravičena za zastopanje združenja (46. člen ZGD) – tj. uprava združenja. Predlogu za vpis združenja v sodni register je treba priložiti naslednje podatke:

1) firma in skrajšana firma, če je v pogodbi o ustanovitvi določeno, da združenje posluje s skrajšano firmo,
2) sedež,
3) pravno organizacijska oblika – tj. EGIZ,
4) dejavnost z navedbo ustrezne šifre in imena podrazreda Standardne klasifikacije dejavnosti,
5) datum podpisa ustanovitvene pogodbe,
6) podatki o ustanoviteljih – članih združenja,
7) podatki v zvezi z osebami, pooblaščenimi za zastopanje GIZ ter
8) čas trajanja združenja, če je določen (74. člen uredbe o vpisu družb in drugih pravnih oseb v sodni register).

Priložiti je potrebno ustanovitveno pogodbo v notarski obliki (75. člen uredbe) in akt o imenovanju članov uprave, če niso določeni že v pogodbi. Prijavo je treba vložiti v 15. dneh po izpolnitvi pogojev za vpis v sodni register (47. člen ZGD). Za vpis je treba prijaviti tudi vsako spremembo navedenih podatkov, pristop novega člana, pa tudi začetek likvidacijskega postopka z navedbo likvidacijskih upraviteljev in prenehanje družbe. Po *Zakonu o sodiščih*[232] so za vodenje registra pristojna okrožna sodišča. O predlogu za vpis in spremembah GIZ odloča sodni referent s sklepom, zoper njegovo odločitev je dopustna pritožba v osmih dneh na sodnika posameznika, zoper njegovo odločitev pa na senat treh sodnikov.

---

[227] Primerjaj s členom 19/2 uredbe EGIZ

[228] Sicer se glede firme uporabljajo splošne določbe ZGD – 12.-26. člen – določbe glede besede »Slovenija«, imen oseb itd

[229] Komentar ZGD, str. 657

[230] Zahteva po notarski obliki je strožja od zahtev uredbe ES, vendar to ne nasprotuje ciljem uredbe in je zato dovoljeno (glej 17. navedbo preambule uredbe); podobno zahtevajo tudi v Španiji in v Belgiji; notarska oblika se zahteva v Sloveniji tudi za statut d.d. in družbeno pogodbo d.o.o.

[231] To je Zakon o sodnem registru – Ur.l. RS, št. 13-514/94; poleg tega pa je bila sprejeta tudi Uredba o vpisu družb in drugih pravnih oseb v sodni register – Ur.l. RS, št. 20-813/94

[232] Ur.l. RS, št. 19-779/94, III. točka 101. člena

Prepoved konkurence za člane združenja ni avtomatična po zakonu, ampak jo lahko določi ustanovitvena pogodba, in sicer tudi do dveh let po prenehanju članstva v združenju (41. člen ZGD). ZGD vsebuje posebno določbo, s katero dovoljuje *izdajanje obveznic* pod pogoji, ki veljajo za gospodarske družbe, in to le, če so vsi člani združenja take družbe, ki izpolnjujejo za to predpisane pogoje (500. člen), vendar pa po uredbi ES to ne sme biti instrument za zbiranje naložb s strani javnosti.

Skupščina združenja je vrhovni organ in sprejema vse pomembnejše odločitve (člen 503/1). Temeljno načelo je, da ima vsak član en glas, lahko pa se s pogodbo nekaterim članom podeli več glasov. Naš zakon ne prepoveduje, da bi imel kateri od članov GIZ večino glasov, vendar se glede tega za EGIZ brez dvoma uporabljajo nasprotne določbe uredbe ES. *Upravljanje* združenja je prepuščeno enemu ali več direktorjev, ki so lahko tudi pravne osebe. Le-ti zastopajo združenje v razmerju do tretjih v okviru dejavnosti združenja, morebitne omejitve pa nimajo zunanjih učinkov (504. člen ZGD). Člani uprave odgovarjajo posamično ali solidarno združenju in tretjim osebam za kršitve predpisov, ki se nanašajo na združenje, za kršitve ustanovitvene pogodbe ter za napake pri poslovanju.[233]

Ureditev *revizije* poslovanja in poslovnih knjig zakon prepušča ustanovitveni pogodbi (člen 505/1). Revizija je obvezna le v primeru, da združenje izdaja obveznice, ali če ima več kot sto zaposlenih in izpolnjuje še enega izmed kriterij za srednjo ali veliko družbo, ki jih določa 52. člen ZGD.[234]

Posebej zakon ureja *preoblikovanje* družb v združenje in obratno. Ker je ureditev odgovornosti združenja za tretje ugodna, se lahko družbe kadarkoli preoblikujejo v združenje, pod pogojem nespremenjenega članstva in ustrezne dejavnosti. Zaradi varstva tretjih pa ni mogoče, da bi se združenje preoblikovalo v poljubno družbo, ampak se lahko preoblikuje le v družbo z neomejeno odgovornostjo, katere člani neomejeno in solidarno odgovarjajo za obveznosti družbe.[235]

Glede *prenehanja* EGIZ zakon določa, da članu evropskega združenja avtomatično preneha članstvo v združenju z dnem začetka stečaja ali likvidacije *(ZGD 509.b /3),* kar je sicer treba brati v povezavi s 508. členom, ki dodaja kot razlog še izgubo sposobnosti. Samo združenje v tem primeru obstaja še naprej, razen če je z ustanovitveno pogodbo določeno drugače.[236] Enako kot uredba EGIZ tudi ZGD predvideva dve stopnji pri prenehanju združenja. Po nastopu razloga za prenehanje je treba začeti likvidacijski postopek. Za ta postopek se smiselno uporabljajo določbe o likvidaciji delniške družbe.[237]

Slovenija je majhna država, v kateri je internacionalizacija poslovanja nujnost.[238] Zaradi tega in glede na to, da je GIZ že poznan instrument sodelovanja gospodarskih subjektov, je pričakovati, da bo EGIZ uspešen instrument za formalizacijo evropskega sodelovanja, bodisi v obliki pri nas registriranih EGIZ ali pa preko članstva naših subjektov v tujih združenjih.

[233] Komentar ZGD, str. 670
[234] Glej Ivanjko, Kocbek, Pravo družb, str. 464; ureditev nadzora je prepuščena državam članicam (16. navedba preambule uredbe 2137/85)
[235] Komentar ZGD, str. 672-3
[236] Primerjaj s členi 28/1 in 30 uredbe ES št. 2137/85
[237] Zajete v členih 371 – 393 ZGD
[238] Na to kaže tudi dejstvo, da kar 60% BDP ustvarja prihodek od izvoza – glej www.gzs.si

3. EGIZ v praksi

Od leta 1996 deluje pri Evropski komisiji poseben program, t.i. REGIE. Naziv izhaja iz francoskih besed *»Réseau Européen des GEIE« - »Evropska EGIZ mreža«*.[239] Mreža deluje v okviru generalnega direktorata za podjetništvo, njen namen pa je zbirati in širiti najnovejše podatke glede obstoječih EGIZ. Mreža pomaga podjetjem pri ustanovitvi EGIZ, oblikuje pregled različnih mogočih oblik EGIZ v praksi in organizira redne konference za EGIZ in druge zainteresirane osebe.[240] Podatkovna baza REGIE zajema vsa združenja, katerih ustanovitev je bila objavljena v Uradnem listu ES.

Po zadnjih podatkih je bilo v Evropi ustanovljenih 1173 evropskih združenj. Med vsemi državami članicami vodi Belgija, kjer je registriranih več kot četrtina (310) EGIZ, kar ni presenečenje, glede na to, da se večina dejavnosti EU odvija v Bruslju; glede na število prebivalcev pa je največ EGIZ ustanovljenih v Luksemburgu, še enem centru EU. Veliko število združenj je tudi v Franciji, od koder tudi izvira prednica vseh EGIZ - *groupement d'intéret économique.* Precejšnje število EGIZ je ustanovljenih na Nizozemskem in v Veliki Britaniji, medtem ko je njihovo število v Nemčiji in Italiji pod povprečjem. Med razlogi za to navajajo, da v teh državah ni bilo ustanovljeno notranje gospodarsko interesno združenje,[241] malo združenj je sicer tudi v Španiji, kjer pa imajo tudi notranje GIZ (*Agrupación de Interés Económico)*. Manjše število EGIZ je bilo ustanovljenih tudi v državah, ki so nazadnje vstopile v EU – v Avstriji, na Švedskem, na Finskem celo samo dve. Zelo majhno število EGIZ je na Danskem, Irskem, v Grčiji in na Portugalskem. Kljub pogodbi o EGP pa možnost ustanovitve EGIZ tudi v Islandiji, na Norveškem in v Liechtensteinu ni imela opaznega vpliva.[242]

Že ustanovljena evropska gospodarska interesna združenja so bila ustanovljena na številnih področjih:

- raziskave in razvoj
- kulturno sodelovanje
- nadzor kvalitete in standardizacija
- informacijska tehnologija
- usklajevanje filmskih festivalov
- svetovanje na področju managementa
- sodelovanje književnikov in skladateljev
- sodelovanje arhitektov
- dobrodelna združenja
- turizem - npr. veriga hotelov

[239] Glej U. Hirschburger, Economic Significance and Cooperation Aspects of EEIG, str. 2
[240] Glej The EEIG: an instrument for transnational cooperation, str. 80
[241] Glej U. Hirschburger, str. 3
[242] Statistika je v prilogi

- sodelovanje pravnikov na področju oglaševanja, trženja in medijev
- sodelovanje odvetnikov[243]
- sodelovanje obrtnikov
- prevoz tekočih proizvodov
- kmetijstvo – npr. združenje proizvajalcev sadja itd.[244]

[243] Glej C. Williams, Solicitors European Group – towards European law firms
[244] Več o tem glej v The EEIG: an instrument for transnational cooperation, str.12-15 in EWIV, Europäisches EWIV-Informationszentrum, Libertas-Europäisches Institut GmbH

V. SKLEPNE MISLI

Gospodarske subjekte lahko k ustanovitvi evropskega gospodarskega interesnega združenja vodijo številne prednosti združenja. V prvi vrsti je združenje instrument evropskega prava, v precejšnji meri določen z enotnim pravom, zaradi česar člani niso prikrajšani z diskriminatornimi določbami posameznih pravnih sistemov, evropska narava združenja pa odseva tudi preko pogojev glede večnarodnosti članov. Združenje omogoča, da se povežejo člani iz različnih področij poslovanja in v enotnem okviru združijo svoje znanje, izkušnje in finančna sredstva. Omenjena je tudi že bila prilagodljivost EGIZ. Člani so v veliki meri svobodni pri urejanju notranjih razmerij in pri odločitvah glede financiranja delovanja združenja. Prilagodljivost EGIZ se kaže poleg tega tudi v možnosti prenosa sedeža iz ene v drugo državo članico, česar sicer pravni sistemi praviloma ne dopuščajo. Stabilnost daje združenju tudi njegova sposobnost vstopati v pravne posle in v svojem imenu pridobivati pravice in prevzemati obveznosti. Kljub temu pa združenje ne pomeni instrumenta, ki bi podpiral nepošteno poslovanje; upniki združenja so namreč varovani s strogo odgovornostjo članov v primeru, da samo združenje ne poravna svojih obveznosti, države članice pa lahko preprečijo prenos sedeža v primeru, da sumijo nasprotnost takega dejanja z javnimi interesi. Nenazadnje je lahko dejavnost združenja le dopolnilne narave, zaradi česar ni ogrožena pravna in ekonomska avtonomija posameznih članov.

Zaradi navedenih prednosti je bila v trinajstih letih, odkar je v Evropski skupnosti mogoče ustanoviti EGIZ, ta možnost izkoriščena že preko tisoč krat in to na vrsti različnih področij. EGIZ je predvsem instrument, preko katerega naj mala in srednja podjetja na velikem trgu povečajo svojo konkurenčnost in se na ta način lažje obdržijo. Mala in srednja podjetja zaposlujejo velik delež aktivnega prebivalstva in igrajo pomembno vlogo pri rasti evropskega trga, zato so deležna posebnega varstva s strani Evropske skupnosti.

Ob tem je potrebno poudariti, da ne obstaja nobena pravica biti član EGIZ. Nobena pravna ali fizična oseba, ki sicer izpolnjuje vse pogoje uredbe in nacionalnega prava za to, da postane član EGIZ, ne more od sodišča zahtevati, da druge gospodarske subjekte prisili k sprejetju člana, ki ga sicer ne želijo v združenju.

Nazadnje pa je treba dodati, da je evropsko gospodarsko interesno združenje samo eden od mehanizmov za sodelovanje gospodarskih subjektov in ima omejen cilj poslovanja. Od EGIZ ne gre pričakovati, da se bodo preko njega rešile vse težave, tako s strani gospodarskih subjektov kot same Skupnosti. Kljub svoji evropski naravi je EGIZ, tako kot tudi prihajajoča evropska delniška družba, v določeni meri še zmeraj obremenjeno z vplivi nacionalnih pravnih redov. EGIZ torej ni povsem enak subjekt siceršnjim pravnim oblikam v posameznih notranjih sistemih. Skupaj s *Societas Europea* in morebitnimi novimi poenotenimi statusno pravnimi oblikami, ki pa zahtevajo veliko dela in počasno uveljavitev, je morda pričakovati vzpostavitev evropskega sistema prava družb, ki pa bo še dolgo v večji ali manjši meri odraz razlik v notranjem pravu držav članic.

PRILOGA: Statistika registriranih EGIZ

Statistika registriranih EGIZ

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	skupaj
Avstrija	---	---	---	---	---	---	---	2	---	---	6	3	2	6	---	**19**
Belgija	7	33	40	47	28	21	19	26	23	25	25	24	25	10	4	**357**
Nemčija	1	8	14	6	7	13	4	9	14	10	14	12	11	15	4	**142**
Danska	---	1	1	1	---	---	---	---	---	1	1	---	---	---	---	**5**
Španija	---	---	10	5	10	8	6	9	6	5	5	11	28	16	2	**121**
Finska	---	---	---	---	---	---	---	1	---	---	---	1	---	---	---	**2**
Francija	9	24	44	41	30	13	16	11	4	13	15	8	3	8	2	**241**
Grčija	---	---	---	---	3	3	1	---	1	2	2	1	---	---	---	**13**
Italija	---	---	3	8	8	8	8	5	8	8	12	12	11	6	1	**98**
Irska	---	---	1	1	2	---	---	2	1	1	1	1	---	1	---	**11**
Liechtenstein	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	1	---	---	**1**
Luksemburg	---	---	2	2	3	3	6	6	3	8	2	3	---	---	---	**38**
Nizozemska	41	10	13	7	4	5	6	4	24	13	1	4	5	---	---	**137**
Portugalska	--	---	3	2	4	6	---	---	1	---	1	2	---	---	---	**19**
Švedska	---	---	---	---	---	---	2	4	---	1	---	4	1	2	---	**14**
Velika Britanija	4	7	10	19	15	13	16	7	30	6	8	5	7	13	3	**163**
SKUPAJ	**62**	**83**	**141**	**139**	**114**	**93**	**84**	**86**	**115**	**93**	**93**	**91**	**94**	**77**	**16**	**1.381**

Vir: ***www.libertas-institut.com/de/EWIV.htm;*** ***stanje na dan 31.03.2003; podatki predstavljajo razliko med novo registriranimi in morebitnimi izpisanimi EGIZ na letni ravni.***

LITERATURA

- M. Anderson, *European Economic Interest Grouping,* Current EC Legal Developments, Butterworths 1990
- A. Burnside, *EEIG – implementation in the UK,* Company Lawyer, Vol. 11, No. 3, Longman GB, March 1990
- J. Dine, *The EEIG: Some Private International Law Issues,* The Company Lawyer, Vol. 13, No. 1, January, Longman 1992
- R. Drury, M. Schiesslt, *E.C. Competition Law Aspects of the EEIG,* Journal of Business Law, letnik 1994, str. 217
- N. Foster, *Blackstone's EC Legislation,* 12. izdaja, 2001/2002, Blackstone's Press
- S. N. Frommel, J. H. Thompson, *Company Law in Europe,* Kluwer 1975
- S. Gaskill, D. L. Broomhead, *A New Legal Entity for Europe,* Law Society's Gazette, Vol. 86, No. 44, str. 35, december 1989
- D. van Gerven, C. A. V. Aalders, *European Economic Interest Grouping; The EEC Regulation and its Application in the Member States of the European Community,* Kluwer 1990
- P. Grilc, T. Ilešič; *Pravo Evropske unije, 1. knjiga,* Pravna fakulteta in Cankarjeva založba 2001; zbirka Pravna Obzorja
- P. Grilc, *Pravo Evropske unije, 2. knjiga,* Pravna fakulteta in Cankarjeva založba 2001; zbirka Pravna Obzorja
- M. Hartard, *Die Europäische wirtschaftliche Interesssenvereinigung im deutschen, englishen und französischen Recht,* Walter de Gruyter, 1991
- U. Hirschburger, *Economic Significance and Cooperation Aspects of EEIG;* EEIG Implementation Law Seminar, Office for Legislation and Phare Approximation of Legislation Programme, Ljubljana 1. 12. 1998
- M. Horspool, *European Union Law,* 2nd ed., Butterworths, 2000
- S. Israel, *The EEIG – A major step forward for Community Law,* The Company Lawyer Vol. 9, No. 1, Longman, 1988
- Š. Ivanjko, M. Kocbek, *Pravo družb, statusno gospodarsko pravo,* 2. sprem. in dop. izd. ČZ Uradni list RS, 1996
- C.M.V. Clarkson, J. Hill, *Jaffey on the Conflict of Laws,* Butterworths, 1997

- Law Society, *European lawyers form economic interest grouping,* Law Society's Gazette, Vol. 85, no. 42, str. 5, november 1988

- M. Kocbek et al., *Zakon o gospodarskih družbah s komentarjem,* Gospodarski vestnik 2002

- M. Kocbek, *Societas Europea – Evropska delniška družba,* Podjetje in delo 1/2002/XXVIII, str. 173-175

- J. Maitland-Walker, *Guide to European Company Laws;* Sweet & Maxwell, London 1993

- T. Marx, *The EEIG as a form of cooperation for freelance professions,* Hamburg 1996 www.marx.de/html/ceeig.htm

- A. McGee, S. Weatherill, *European Economic Interest Grouping, Council Regulation (EEC), No. 2137/85,* Certified Accountant Publications Ltd, London 1989

- A. Meyer-Landrut, *Die Europäische Wirtschaftliche Interessenvereinigung, Gründung und innere Verfassung einer EWIV mit Sitz in der Bundesrepublik Deutschland,* Fachverlag für Wirtschaft und Steuern Schäffer GmbH& Co, Stuttgart 1988

- K. Schmidt, *Gesellschaftsrecht, 2. Auflage,* Carl Heymanns Verlag KG, Köln, Berlin, Bonn, München 1991

- G. Schummer, *Personengesellschaften, Handelsrecht,* Orac Rechtsskripten, Wien, August 1997

- M. O. E. Scriba, *Die Europäische wirtschaftliche Interessenvereinigung,* Verlag Recht und Wirtschaft GmbH, Heidelberg 1988

- M. Torres, *EEIG in Spain,* Law Society's Gazette, Vol. 88, No. 21, str. 31, junij 1991

- M. Tratnik, A. Ferčič, *Mednarodno gospodarsko pravo,* Pravna fakulteta Univerze v Mariboru, Maribor 2002

- E. Werlauff, *EC Company Law, The common denomination for business undertakings in 12 states,* Jurist – og Økonomforbundets Forlag 1993

- C. Williams, *Solicitors European Group – towards European Law firms,* Law Society's Gazette, Vol. 88, No. 25, str. 39, julij 1991

- H-J Zahorka, *EWIV/EEIG/GEIE eJOURNAL, Law, Taxation and Management of EEIG,* št. 1, november 2000; na straneh http://libertas-institut.com

- H-J Zahorka, *EWIV/EEIG/GEIE eJOURNAL, Law, Taxation and Management of EEIG,* št. 2, januar 2001; na straneh http://libertas-institut.com

- H-J Zahorka, *EWIV/EEIG/GEIE eJOURNAL, Law, Taxation and Management of EEIG,* št. 3, marec 2001; na straneh http://libertas-institut.com

- Commission of the European Communities Spokesman's Service Press Release – Pharmaceutical Products; *Competition and trade, ORPHE EEIG,* www.lawtel.co.uk

- *Cross-frontier cooperation: participation of EEIGs in public contracts and programmes financed by public funds;* Financial Reporting& Company Law; september 1997 http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/company/company/news/783.htm

- *European Economic Interest Groupings,* Companies House, GB www.companieshouse.gov.uk/notes/gb04.htm

- *EWIV,* Europäisches EWIV-Informationszentrum, LIBERTAS - Europäisches Institut GmbH www.libertas-institut.com/de/EWIV/de_ewiv.htm

- *The EEIG: an instrument for transnational cooperation,* A practical handbook for SMEs, 2nd edition; Commission of the European Communities, Enterprise Policy http:/europa.eu.int/comm/enterprise/library/lib-entrepreneurship/doc/geie/handbken.pdf

VIRI

- Council Regulation (EEC) No. 2137/85 of 25th July 1985 on the European Economic Interest Grouping (EEIG)
- Zakon o gospodarskih družbah, Ur. l. RS, št. 30-1298/93, 29-1227/94, 82-2979/94, 20-816/98, 32-1451/98, 84-4322/98, 6-215/99
- Zakon o gospodarskih družbah, ZGD-F, Ur.l. RS št. 45/2001
- Zakon o sodnem registru, Ur.l. RS, št. 13-514/94
- Uredba o vpisu družb in drugih pravnih oseb v sodni register, Ur.l. RS, št. 20-813/94
- Zakon o združenem delu, Ur.l. SFRJ, št. 53/76, 85/87, 11/88
- Communication from the Commission on the participation of European Economic Interest Groupings (EEIGs) in public contracts and programmes financed by public funds, OJ C 285, of 20 September 1997
- Commission notice regarding the concentrative and co-operative operations under Regulation 4064/89 on the control of concentrations between undertakings, 90/C 203/06, [1990] OJ C203/10
- Council regulation (EC) No 1346/2000 of 29 May 2000 on insolvency proceedings,OJ L 160 , 30/06/2000
- Gesetz zur Ausführung der EWG-Verordnung über die Europäische Wirtschaftliche Interessenvereinigung; 22.4.1988 (nem.)
- Loi n. 89-377 relative aux groupements européens d'intérêt économique, Journal officiel de la République française, 15. junij 1989
- EEIG Regulation Statutory Instruments No. 191 of 1989 (27.7. 1989) European Communities (European Economic Interest Groupings) Regulations,1989 (ir.)
- Decreto legislativo, 23 luglio 1991, n. 240, Norme per l'applicazione del regolamento n. 85/2137/CEE relativo all'istituzione di un Gruppo europeo di interesse economico – GEIE (ital.)
- Loi du 25 mars 1991 portant diverses mesures d'application du règlement CEE n. 2137/85 du Conseil du 25 juillet relatif à l'institution d'un groupement européen d'intérêt économique (GEIE) – luks.
- Bundesgesetz zur Ausführung der Verordnung des Rates über die Schaffung einer Europäischen wirtschaftlichen Interessenvereinigung und Änderungen des Firmenbuchgesetzes und des Gerichtsgebührengesetzes; 8.8. 1995 (BGBL No. 521/1995) – Avstrija
- Decreto-Lei, No.148/90, Diario da Republica, Ser. I, 106 – 9. maj 1990, str. 2154-2155 – port.

- Decreto-Lei, No. 2/91, Diario da Republica, Ser. I, 106 – 5. januar 1991, str. 74-76 – port.
- European Economic Interest Groupings Act (SFS 1994:1927) – šved.
- Statutory Instrument 1989 No. 638 , The EEIG Regulations - VB
- Act No. 159/1994 on the European Economic Interest Grouping (prevod iz islandščine)
- Gesetz 174 vom 13. 9. 2001 zur Ausführung der EWG-Verordnung über die Europäische wirtschaftliche Interessenvereinigung (Liechtenstein)